

Spółeczna
Odpowiedzialność
Biznesu
Raport 2020

COMARCH

Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu

Spis treści

01

Oświadczenie Zarządu Comarch SA skierowane do interesariuszy firmy w zakresie raportowania kwestii niefinansowych

7

02

Działalność Comarch

10 Mapa działalności Comarch na świecie – spółki, projekty, data center

14 Perspektywy rozwoju działalności oraz przewidywana sytuacja finansowa Grupy w 2021 roku

18 Historia Comarch

03

Dane finansowe

23 Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe

04

Organy spółki

29 Zarząd

29 Rada Nadzorcza

29 Komitet Audytu

30 Struktura organizacyjna i kompetencyjna GK Comarch

31 Comarch w liczbach

32 Struktura organizacyjna GK Comarch

05

Działania badawczo-rozwojowe

35 Badania i rozwój oraz działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

35 Wydatki na działania R&D w Grupie Kapitałowej Comarch

06

Kultura organizacyjna i model biznesowy

39 Kultura organizacyjna i model biznesowy

07

Zrównoważony biznes

43 Interesariusze

08

Zintegrowany System Zarządzania

47 Zintegrowany System Zarządzania

50 System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji oraz Polityka Bezpieczeństwa

55 Systemy Zarządzania wdrożone w spółkach Grupy Comarch

59 Kodeks Etyczny Grupy Comarch

63 Polityka klimatyczna

09

Odbiorcy

71

10

Pracownicy

75

11

Najważniejsze wydarzenia w 2020 roku

89

12

Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu

93

13

Nagrody i rankingi

103

14

Ochrona środowiska

107 Ochrona środowiska

108 Wykorzystanie surowców naturalnych

109 Ograniczenie zużycia energii

116 Odpady

123 Raportowanie czynników środowiskowych i innych

15

Biura Comarch w Polsce i na świecie

125 Biura Comarch w Europie

126 Biura Comarch na świecie

127 Biura Comarch w Polsce

1

Oświadczenie Zarządu Comarch SA skierowane do interesariuszy firmy w zakresie raportowania kwestii niefinansowych

Szanowni Interesariusze,

Grupa Comarch, z racji wielkości przedsiębiorstwa oraz zasięgu swojego działania, wywiera znaczny wpływ na swoje otoczenie, szczególnie w zakresie ekonomicznym i społecznym. Zrównoważony rozwój jest jednym z kluczowych fundamentów strategii firmy od samego jej początku i w opinii Zarządu Comarch SA w znacznym stopniu przyczynił się do sukcesu rynkowego przedsiębiorstwa.

Niezależnie od wymogów formalnych, Grupa Comarch od wielu lat stosuje dobre praktyki w zakresie raportowania niefinansowego i społecznej odpowiedzialności biznesu. Wynika to zarówno z wewnętrznej potrzeby komunikacji z interesariuszami, jak i wypełniania zaleceń ładu korporacyjnego dla spółek giełdowych oraz z zapisów ustawy o rachunkowości.

Z uwagi na profil działalności przedsiębiorstwa, kluczowymi dla Grupy Comarch zagadnieniami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju są kwestie społeczne, związane z zatrudnieniem i prawami człowieka oraz zagadnienia związane z zarządzaniem różnorodnością, szczególnie w zakresie organów zarządzających i nadzorczych. W opinii Zarządu Comarch SA przestrzeganie odpowiednich standardów oraz raportowanie o nich jest niezbędne dla właściwego zarządzania zasobami ludzkimi przedsiębiorstwa, a tym samym jest elementem kluczowym dla zapewnienia możliwości jego długoterminowego rozwoju i utrzymania przewagi konkurencyjnej.

Istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem oraz raportowaniem niefinansowym są: ciągła poprawa jakości zarządzania, znacząca rola „miękkich” czynników motywacyjnych, promocja aktywności fizycznej i kulturalnej wśród pracowników, zwiększanie świadomości różnorodności wśród kadry zarządzającej i pracowników, a także stałe doskonalenie procedur zarządzania. Grupa Comarch stale prowadzi działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego oraz promuje postawy proekologiczne wśród załogi. Grupa Comarch cały czas wspiera również różne inicjatywy społeczności lokalnych oraz liczne działania charytatywne.

Miniony rok dowiódł, że Grupa Comarch była bardzo dobrze przygotowana do działania także w warunkach kryzysowych, spowodowanych pandemią Covid-19. Wyrażamy przekonanie, że Grupa Comarch, dzięki bardzo dobrej sytuacji finansowej, znacznej dywersyfikacji produktowej, branżowej i geograficznej swojej oferty oraz zaangażowaniu pracowników, będzie w stanie w nadchodzących okresach bez większych zakłóceń realizować swoją misję rozpowszechniania na całym świecie tworzonej w Polsce innowacyjnej myśli technicznej, ku satysfakcji klientów, pracowników, akcjonariuszy i całego otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zarząd Comarch SA zwraca uwagę, że Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Spółki Comarch SA oraz Grupy Comarch. Sprawozdanie zostało przygotowane zgodnie z wymogami zawartymi w Ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi Dyrektywy 2014/95/UE w sprawie ujawniania informacji niefinansowych oraz w oparciu o krajowy Standard Informacji Niefinansowych (SIN) wydany przez Fundację Standardów Raportowania. Niniejszy raport obejmuje dane za rok 2020 i dane porównawcze za rok 2019. Nie dokonano istotnych korekt informacji zawartych w poprzednich raportach. Niniejszy raport nie podlega certyfikacji jak również zewnętrznej weryfikacji przez profesjonalnych audytorów.

Zarząd Comarch SA

The background is a solid teal color with several large, overlapping, semi-transparent shapes in various shades of blue and teal, creating a layered, abstract effect. The shapes are primarily circular and semi-circular, positioned in the upper right and lower right areas of the page.

2

Działalność
Comarch

Grupa Comarch jest producentem innowacyjnych systemów informatycznych dla kluczowych sektorów gospodarki zarówno w Polsce jak i za granicą. Główną strategią Comarch jest dostarczanie klientom kompletnych rozwiązań informatycznych opartych na produktach własnych, także w modelu usługowym. Dzięki zatrudnianym wysokiej klasy specjalistom oraz dzięki posiadanej profesjonalnej infrastrukturze Comarch jest w stanie dostarczać zarówno produkty informatyczne, jak również usługi ich wdrożenia i utrzymania, a także usługi doradcze i integracyjne dla klientów na całym świecie. Dzięki temu odbiorcy produktów i usług oferowanych przez Comarch mogą w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez nowoczesne systemy informatyczne oraz optymalizować swoje procesy biznesowe.

Szeroki zakres oferty Comarch obejmuje systemy klasy ERP, finansowo-księgowe, systemy CRM, oprogramowanie lojalnościowe, systemy wsparcia sprzedaży i elektronicznej wymiany dokumentów, systemy bankowości elektronicznej, systemy zarządzania sieciami teleinformatycznymi, systemy billingowe, oprogramowanie Business Intelligence, usługi zarządzania bezpieczeństwem i ochroną danych oraz wiele innych rozwiązań. Comarch jest dostawcą rozwiązań m.in. dla podmiotów z administracji publicznej, bankowości, biur rachunkowych, przedsiębiorstw z branży FMCG, linii lotniczych, motoryzacji, sektora medycznego, firm produkcyjnych, przedsiębiorstw użyteczności publicznej, rynków kapitałowych, firm telekomunikacyjnych i ubezpieczeniowych, wyższych uczelni, firm handlowych i usługowych, transportowych, dla dostawców paliw a także podmiotów prowadzących działalność maklerską, e-commerce czy faktoringową.

Grupa Comarch koncentruje się na rozwoju rozwiązań informatycznych w modelu usługowym - Comarch jest jednym z liderów rynkowych w tym zakresie. W minionym roku Grupa Comarch uruchomiła kompleksową ofertę w zakresie chmury obliczeniowej Comarch Cloud, o najwyższych standardach bezpieczeństwa, zbudowaną na infrastrukturze Comarch Data Center. Dzięki Comarch Cloud klienci mogą korzystać z oprogramowania, przechowywania danych i prowadzić swoje firmy bez konieczności posiadania własnej infrastruktury IT, mając przy tym zapewnioną dużą wydajność, niezawodność, bezpieczeństwo i skalowalność.

Szczegółowy opis dostarczanych produktów i usług został zawarty w punkcie 3 Sprawozdania z Działalności Comarch SA oraz Skonsolidowanego Sprawozdania z Działalności Grupy Comarch.

Comarch przy planowaniu swojej strategii rozwoju uwzględnia aspekty społeczne i środowiskowe świadomie ograniczając wpływ swojej działalności na środowisko naturalne, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz ogranicza wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności.

Według stanu na dzień publikacji raportu, Comarch SA posiada 20 oddziałów w Polsce oraz 1 w Albanii, Grupa Comarch składa się z 61 spółek zlokalizowanych na 5 kontynentach, w 34 krajach, w 90 lokalizacjach na całym świecie. W minionym roku Grupa Comarch z sukcesem kontynuowała strategię wzrostu opartą na dywersyfikacji swojej działalności pomiędzy różne segmenty branżowe i rejony świata, rozwoju własnych produktów oraz sprzedaży ich na rynku globalnym. Od wielu lat jednym z głównych celów strategicznych Grupy Comarch jest rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej, Azji oraz obu Amerykach. W minionym roku w skład Grupy weszły cztery nowe spółki zależne: Cabinet Conseil En Strategie Informatique SAS (2 C.S.I.) we Francji, Comarch New Zealand LTD w Nowej Zelandii, Wszystko.pl Sp. z o.o. (poprzednio „Unitec” Sp. z o.o.) oraz LLC „Comarch Software” na Ukrainie. Na rok 2021 planowane są dalsze inwestycje kapitałowe zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych. Szczegółowe informacje w zakresie zmian w strukturze organizacyjnej znajdują się w punkcie 1 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok 2020.

W raportowanym okresie nastąpiło zwiększenie współpracy z dostawcami zagranicznymi związane z realizacją zakupów do produkcji własnej Grupy Comarch oraz związane ze zwiększeniem wysiłku firmy w kierunku prac badawczo-rozwojowych.

Mapa działalności Comarch na świecie – spółki, projekty, data center

59

spółek

89

biur

W

68

miastach

W

33

państwach

Na

5

kontynentach

EUROPA

- Polska**
Białystok, Bielsko-Biała, Częstochowa, Gdańsk, Gliwice, Katowice, Kielce, **Kraków – siedziba główna**, Lublin, Łódź, Opole, Płock, Poznań, Rzeszów, Tarnów, Toruń, **Warszawa**, Włocławek, Wrocław, Zielona Góra
- Austria**
Innsbruck, Wiedeń
- Belgia**
Bruksela
- Finlandia**
Espoo
- Francja**
Cergy, **Lille**, Montbonnot Saint Martin
- Holandia**
Rotterdam
- Luksemburg**
Luksemburg
- Niemcy**
Berlin, Brema, **Drezno**, Düsseldorf, Hamburg, Hannover, Monachium, Münster
- Rosja**
Moskwa
- Szwajcaria**
Arbon, Lucerna, Zug
- Szwecja**
Sztokholm
- Ukraina**
Kijów, Lwów
- Wielka Brytania**
Londyn
- Włochy**
Mediolan, Rzym

AZJA

- Chiny**
Pekin, **Szanghaj**
- Japonia**
Tokio
- Korea Południowa**
Seul
- Malezja**
Kuala Lumpur
- Tajlandia**
Bangkok
- Turcja**
Istanbul

BLISKI WSCHÓD

- Arabia Saudyjska**
Rijad
- Zjednoczone Emiraty Arabskie**
Dubaj

AMERYKA PÓŁNOCNA

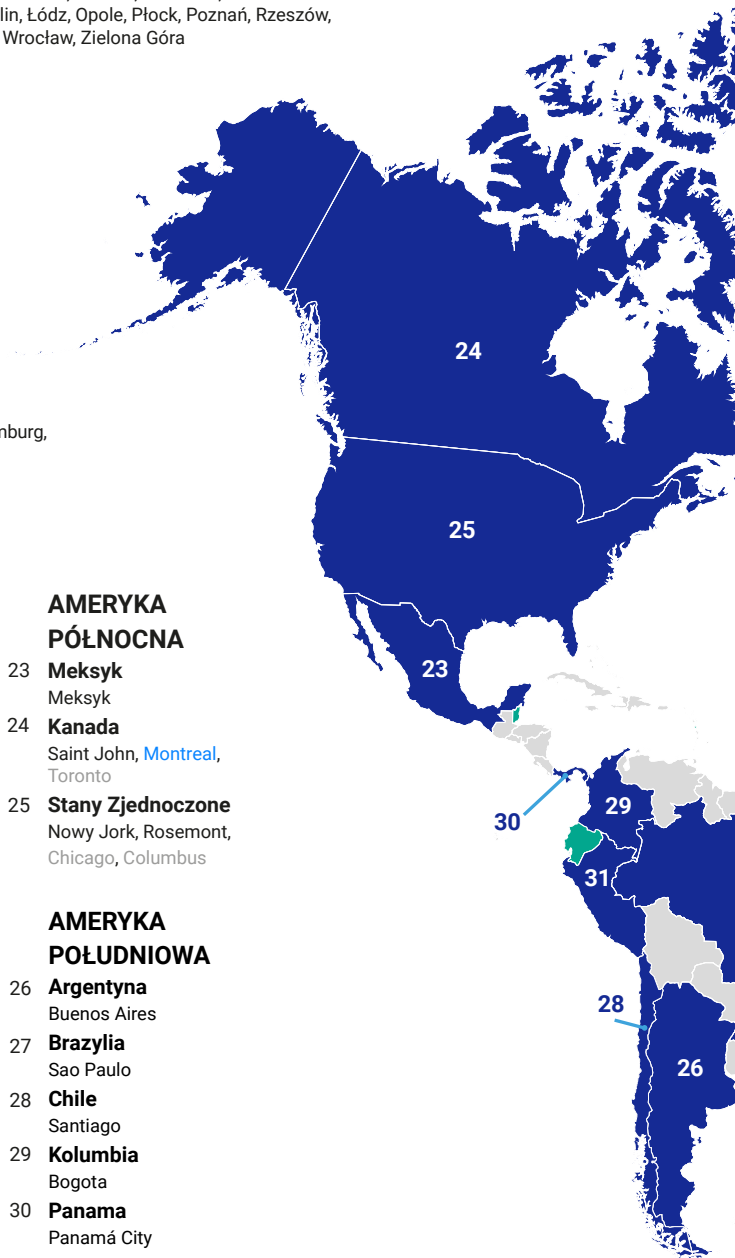
- Meksyk**
Meksyk
- Kanada**
Saint John, **Montreal**, Toronto
- Stany Zjednoczone**
Nowy Jork, Rosemont, Chicago, Columbus

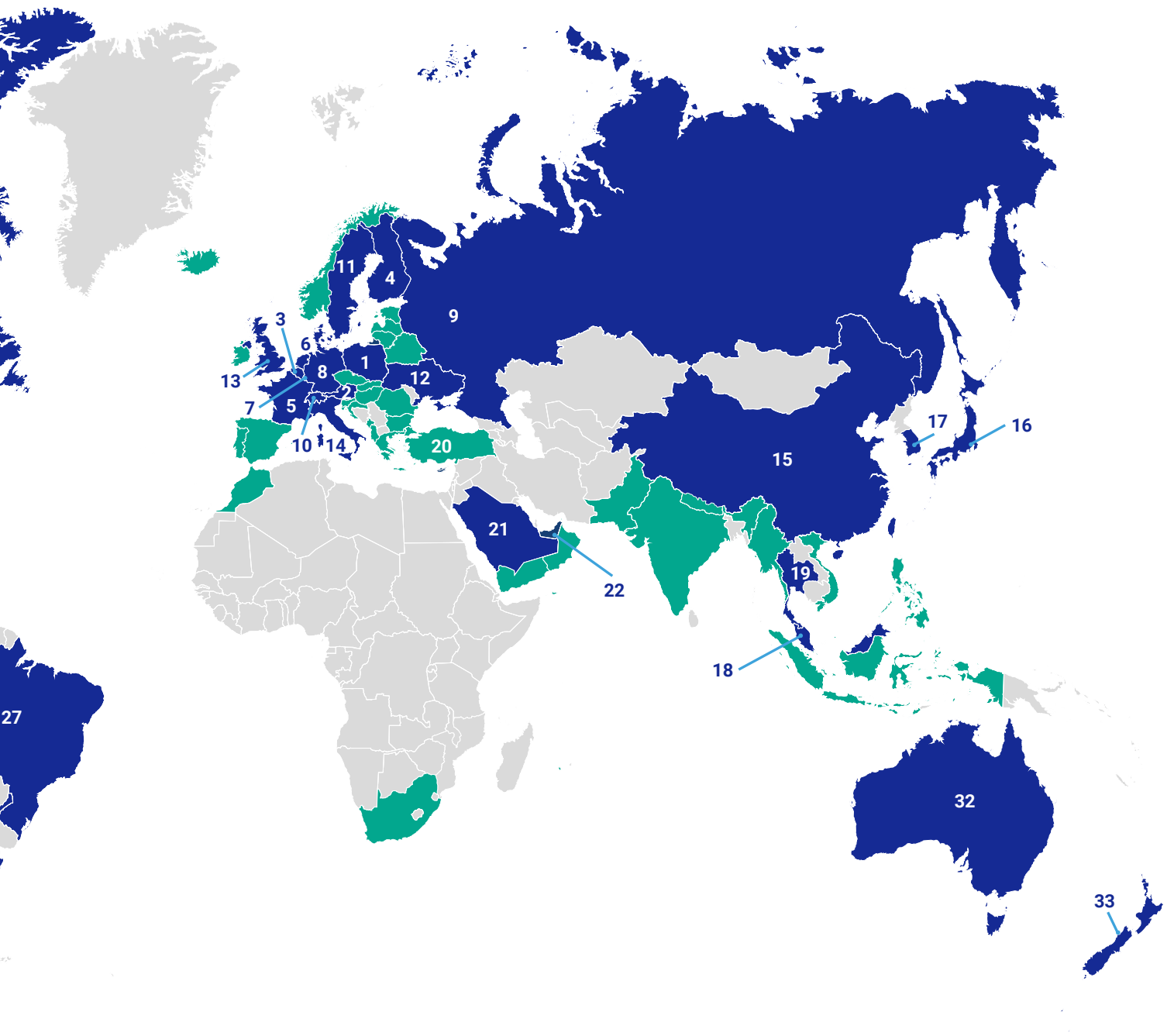
AMERYKA POŁUDNIOWA

- Argentyna**
Buenos Aires
- Brazylia**
Sao Paulo
- Chile**
Santiago
- Kolumbia**
Bogota
- Panama**
Panamá City
- Peru**
Lima

AUSTRALIA

- Australia**
Sydney, Melbourne
- Nowa Zelandia**
Auckland

Spółki, Oddziały i Klienci

Klienci i Projekty

- biuro i data center
- tylko data center

Comarch świadczy kompleksowe usługi w zakresie udostępniania i utrzymania złożonych rozwiązań informatycznych obejmujących sprzęt, oprogramowanie oraz usługi ich utrzymania.

Comarch przechowuje dane w 20 Data Center na całym świecie, w tym w czterech CDC będących własnością Grupy Comarch (Kraków, Warszawa, Drezno, Lille).

W dniu sierpnia 2020 roku spółka Comarch Inc. nabyła niezabudowaną nieruchomość gruntową w Mesa w stanie Arizona w USA. Nabyty grunt

o powierzchni 12 141 m² znajduje się na terenie Korytarza Technologicznego Elliot Road, w ramach którego funkcjonują największe przedsiębiorstwa wysokich technologii. Na pozyskanym gruncie powstanie nowoczesna serwerownia Comarch Data Center, w której spółka będzie świadczyła swoje usługi dla klientów z USA i innych Państw Ameryki Płn. i Płd. Spółka planuje rozpoczęcie inwestycji w 2021 roku.

Pozostałe podstawowe informacje o Comarch SA oraz Grupie Comarch zostały opublikowane odpowiednio w punkcie 1 Sprawozdania z Działalności Comarch SA oraz Skonsolidowanego Sprawozdania z Działalności Grupy Comarch.

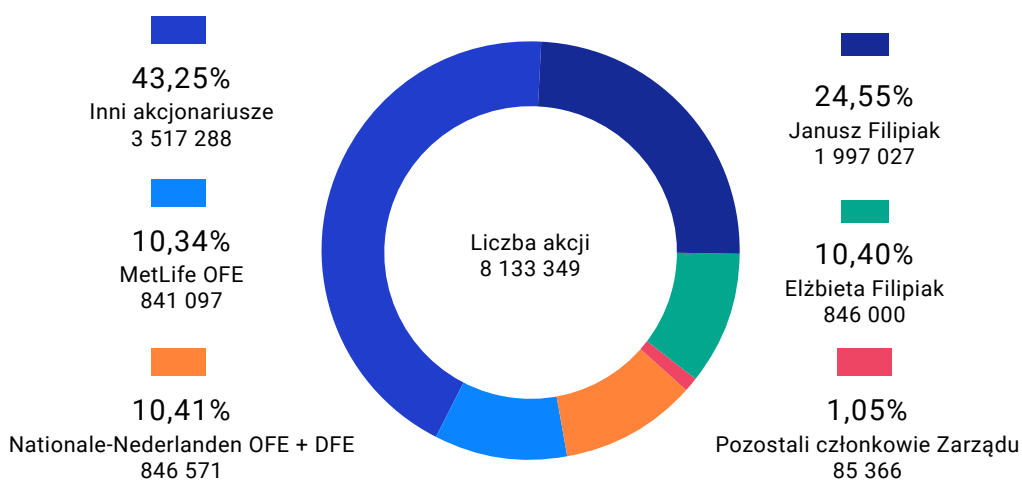

Akcjonariusze oraz działalność przedsiębiorstwa

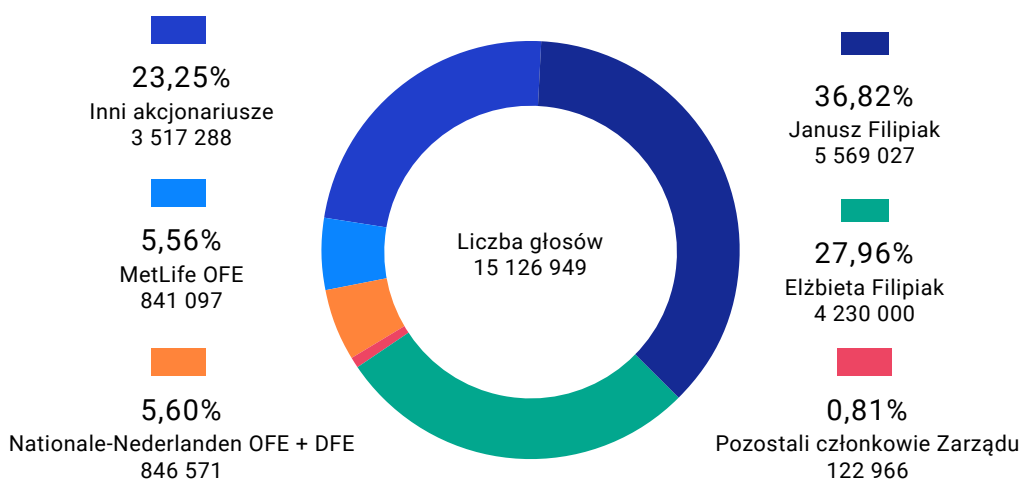
Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch, której jednostką dominującą jest spółka akcyjna Comarch SA z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch SA: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch SA posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz

ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch SA są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

Poniższe wykresy przedstawiają akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch SA, wg stanu na dzień 30 kwietnia 2021 roku.

Akcjonariat wg liczby akcji. Stan na dzień 30 kwietnia 2021 r.

Akcjonariat wg liczby głosów. Stan na dzień 30 kwietnia 2021 r.

Perspektywy rozwoju działalności oraz przewidywana sytuacja finansowa Grupy w 2021 roku

W 2020 roku wzrósł popyt na usługi i produkty informatyczne Grup Comarch, przy czym nastąpiły zmiany w jego strukturze. Grupa odnotowała znaczny wzrost popytu na rozwiązania dla sektora finansowo-bankowego, sektora publicznego, medycznego oraz w zakresie produktów ERP, przy jednoczesnym spadku sprzedaży do sektora telekomunikacyjnego oraz handlu i usług. Portfel zamówień Grupy zapewnia obecnie pełne wykorzystanie jej mocy produkcyjnych w kilku kolejnych okresach.

Na działalność Grupy Comarch w 2021 roku istotny wpływ będzie miała sytuacja epidemiologiczna na świecie, związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 i zachorowaniami na COVID-19, która ma wpływ na działalność operacyjną Grupy Comarch oraz na kondycję finansową jej klientów i generowany przez nich popyt na produkty i usługi informatyczne. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania działalność operacyjna Grupy prowadzona jest bez zakłóceń.

Grupa Comarch wdrożyła wszystkie wytyczne rekomendowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz pozostałe instytucje państwowe w krajach aktywności operacyjnej Grupy ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, zdrowia i higieny dla pracowników. Wstrzymane zostały podróże służbowe do krajów określonych przez Główny Inspektorat Sanitarny jako kraje wysokiego ryzyka, ograniczane zostały kontakty bezpośrednie pracowników wewnątrz organizacji, uruchomiony został na szerszą skalę tryb pracy zdalnej pracowników biurowych. W kontaktach biznesowych powszechnie wykorzystywane są zdalne metody komunikacji. Zarząd podkreśla, że działalność Grupy jest bardzo dobrze zdywersyfikowana pod względem branżowym, produktowym i geograficznym, a bieżąca sytuacja nie stanowi zagrożenia dla stabilności finansowej przedsiębiorstwa.

W zakresie przychodów osiąganym z sprzedaży, wystąpił przejściowy spadek przychodów ze sprzedaży oferowanych usług oraz produktów w branżach dotkniętych negatywnie skutkami lockdown'ów, ale również wystąpił

wzrost przychodów w branżach będących beneficjentami tej sytuacji (m.in. handel online, logistyka, telemedycyna). Na wyniki finansowe osiągnięte w najbliższych okresach wpływ będą miały także: czas trwania epidemii, dalsze ograniczenia administracyjne w funkcjonowaniu państw, ograniczenia nakładane na przedsiębiorców, możliwość wykorzystania pakietów pomocowych uruchamianych przez poszczególne kraje, tempo realizacji programu szczepień ochronnych, a także zmienność kursów walutowych i kondycja finansowa klientów Grupy.

Wpływ na działalność i wyniki finansowe Comarch w 2021 roku będą miały również rozwój sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce i na świecie, a także sytuacja na rynku pracy. Dzięki konsekwentnie realizowanej od wielu lat strategii pozycjonowania się na rynku jako firmy technologicznej i produktowej oferta Comarch jest bardzo dobrze zdywersyfikowana. Grono klientów stale się rozszerza, a znaczna ich część to firmy międzynarodowe, co pozwala kontynuować rozwój firmy. Dynamicznie rozwijająca się działalność Grupy Comarch na rynkach zagranicznych dodatkowo zwiększa wielkość sprzedaży oraz polepsza wizerunek Comarch wśród klientów, przyczyniając się tym samym do umocnienia konkurencyjności przedsiębiorstwa. Oznacza również konieczność dokonywania licznych inwestycji kapitałowych poza granicami Polski (głównie poprzez zakładanie zagranicznych spółek zależnych). Realizacja strategii przedsiębiorstwa zależy w dużej mierze od kształtowania się niezależnych od Comarch warunków makroekonomicznych, w szczególności od poziomu inwestycji w informatykę dokonywanych przez średnie i duże firmy w kraju i za granicą oraz od zaostrzającej się konkurencji na rynku pracy w sektorze IT. Równocześnie warunkiem koniecznym do realizacji strategii jest skuteczne zarządzanie ryzykami operacyjnymi. Szansą dla Grupy jest jej duża innowacyjność oraz wzrost zapotrzebowania na dostarczanie informatyki w modelu usługowym – Grupa Comarch dzięki szerokiej palecie własnych produktów, posiadanej infrastrukturze oraz zasobom ludzkim i kapitałowym może elastycznie dopasowywać się do modeli biznesowych oczekiwanych przez klientów.

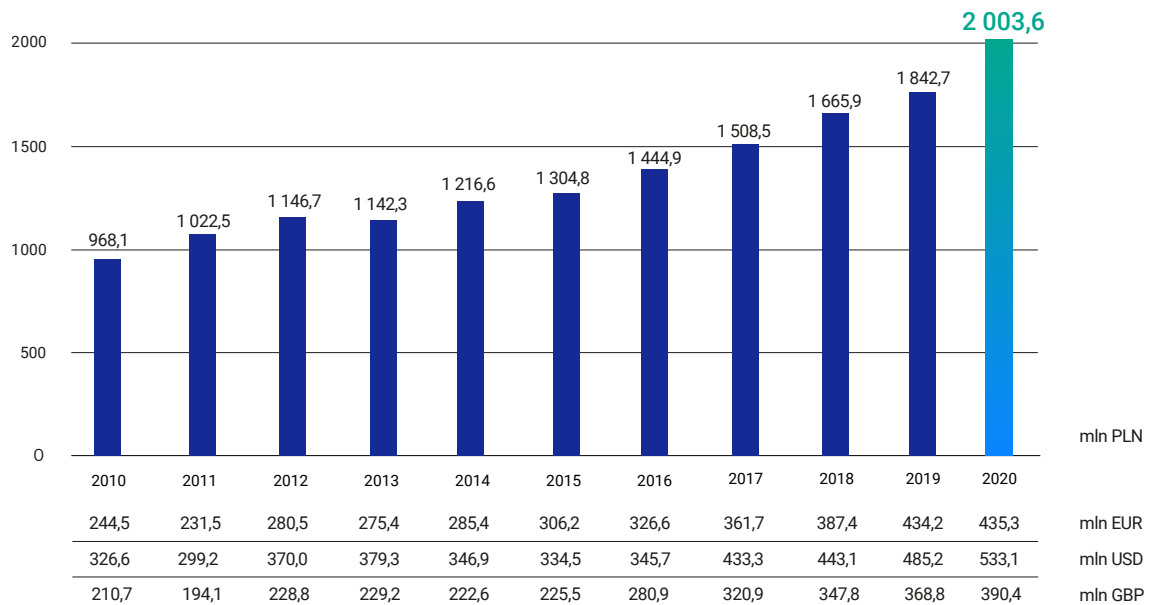
Kampus Comarch w Krakowie.

Do najważniejszych ryzyk operacyjnych związanych z działalnością Grupy należą:

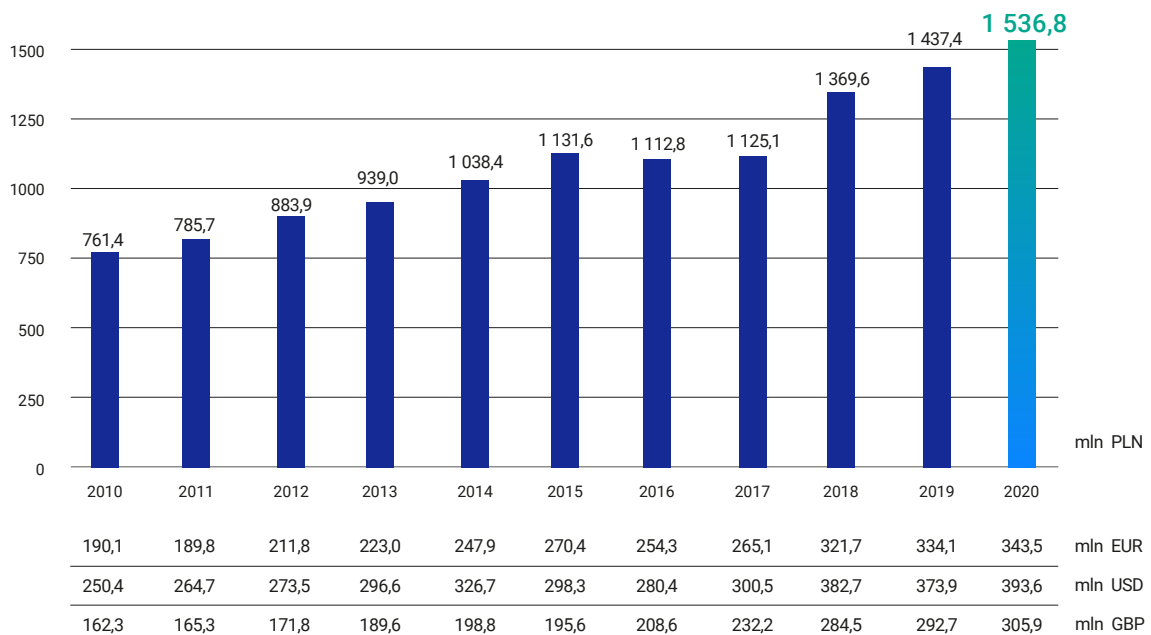
- ryzyka związane z pracami R&D (wytwarzanie własnych produktów softwarowych);
- ryzyka związane z realizacją kontraktów długoterminowych;
- ryzyka związane z niedotrzymaniem warunków umów i skorzystaniem przez kontrahentów z udzielonych im gwarancji dobrego wykonania lub przysługujących im kar umownych;
- ryzyka zagranicznego otoczenia gospodarczego, prawnego i politycznego związane z realizacją kontraktów eksportowych;
- ryzyko kredytowe związane ze sprzedażą z odroczonym terminem płatności oraz często długim okresem realizacji kontraktów;
- ryzyko rotacji personelu, ryzyko braku możliwości zatrudnienia odpowiedniej ilości wykwalifikowanych pracowników, ryzyko wzrostu kosztów pracy;
- ryzyko zmiany kursów walut oraz poziomu stóp procentowych;
- ryzyka związane z terroryzmem międzynarodowym, utrudniające delegowanie pracowników w podróże służbowe w niektóre rejony świata;
- ryzyko związane z rozprzestrzenieniem się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowaniami na COVID-19, które ma wpływ na sposób prowadzenia działalności gospodarczej przez Grupę oraz na kondycję finansową klientów Grupy i generowany przez nich popyt na produkty i usługi informatyczne.

Grupa nie przewiduje istotnych zmian swojej sytuacji finansowej oraz w zakresie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością.

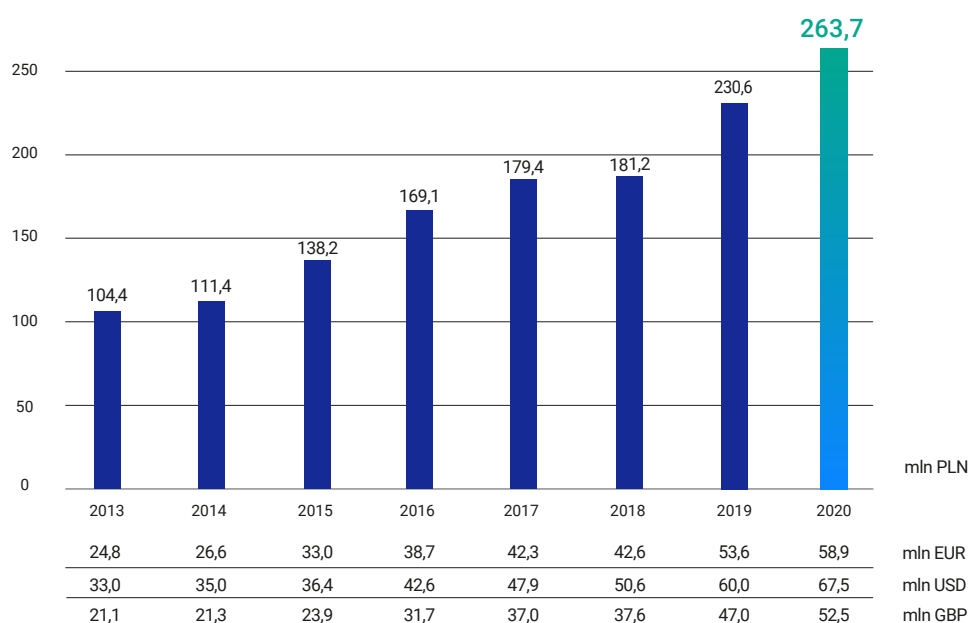
Suma bilansowa

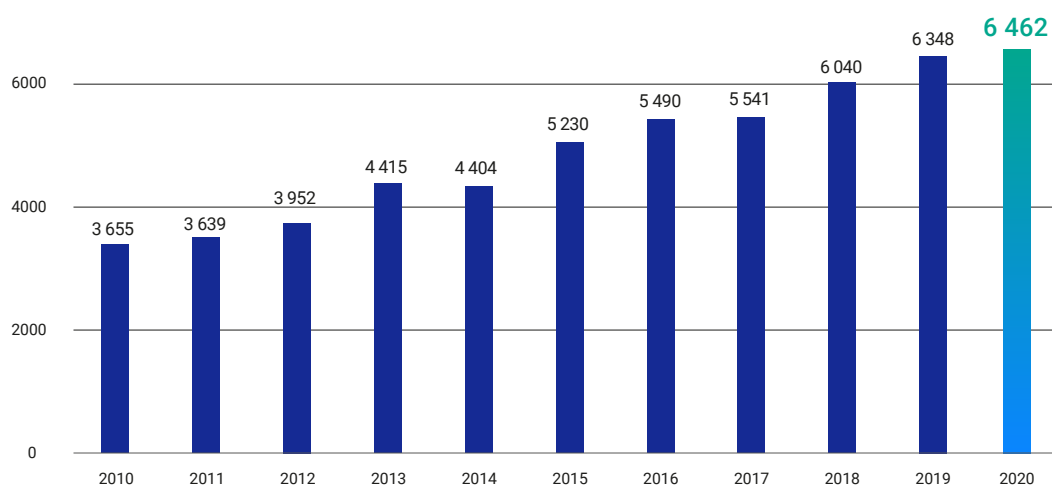
Przychody ze sprzedaży

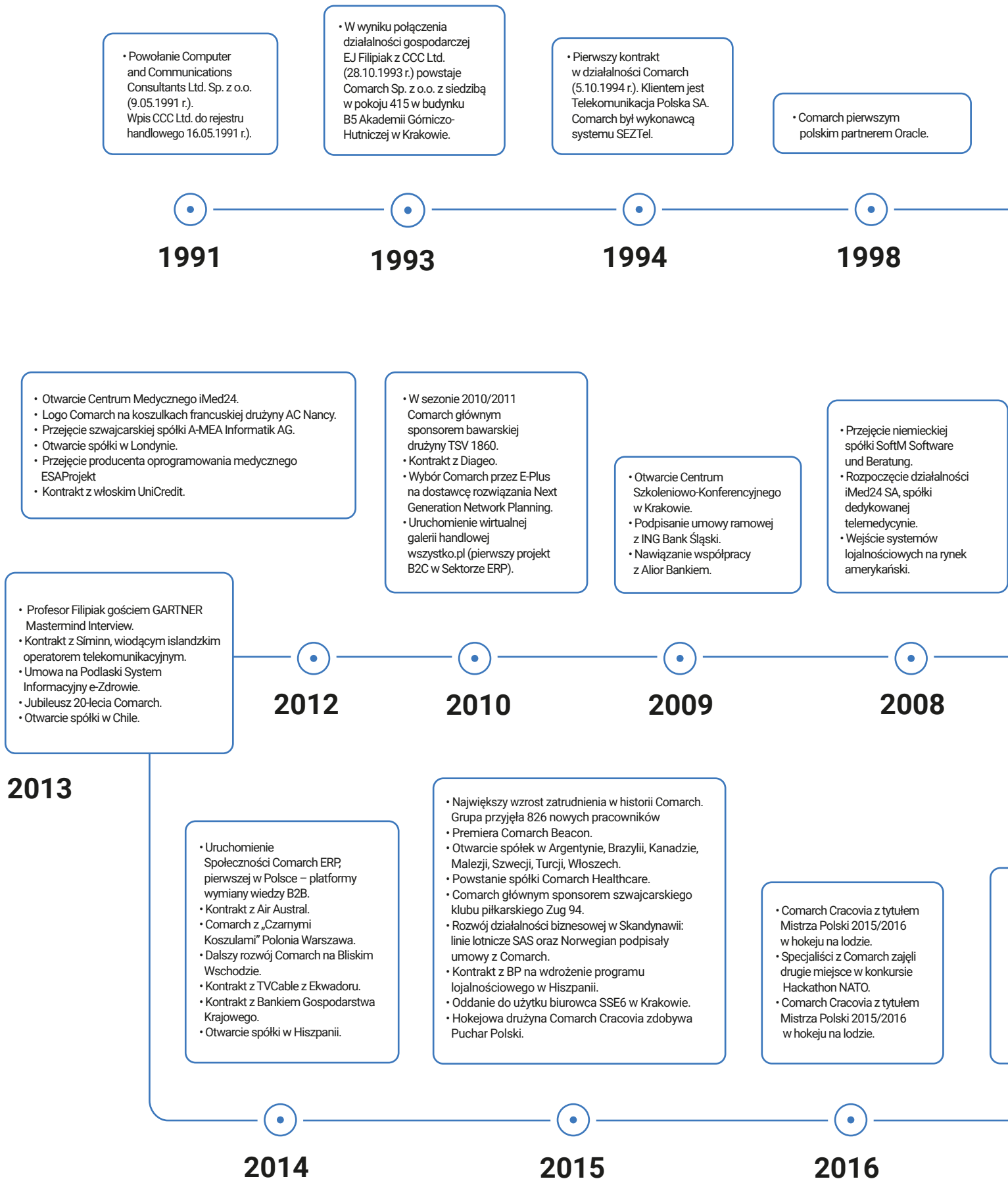
Nakłady na badania i rozwój

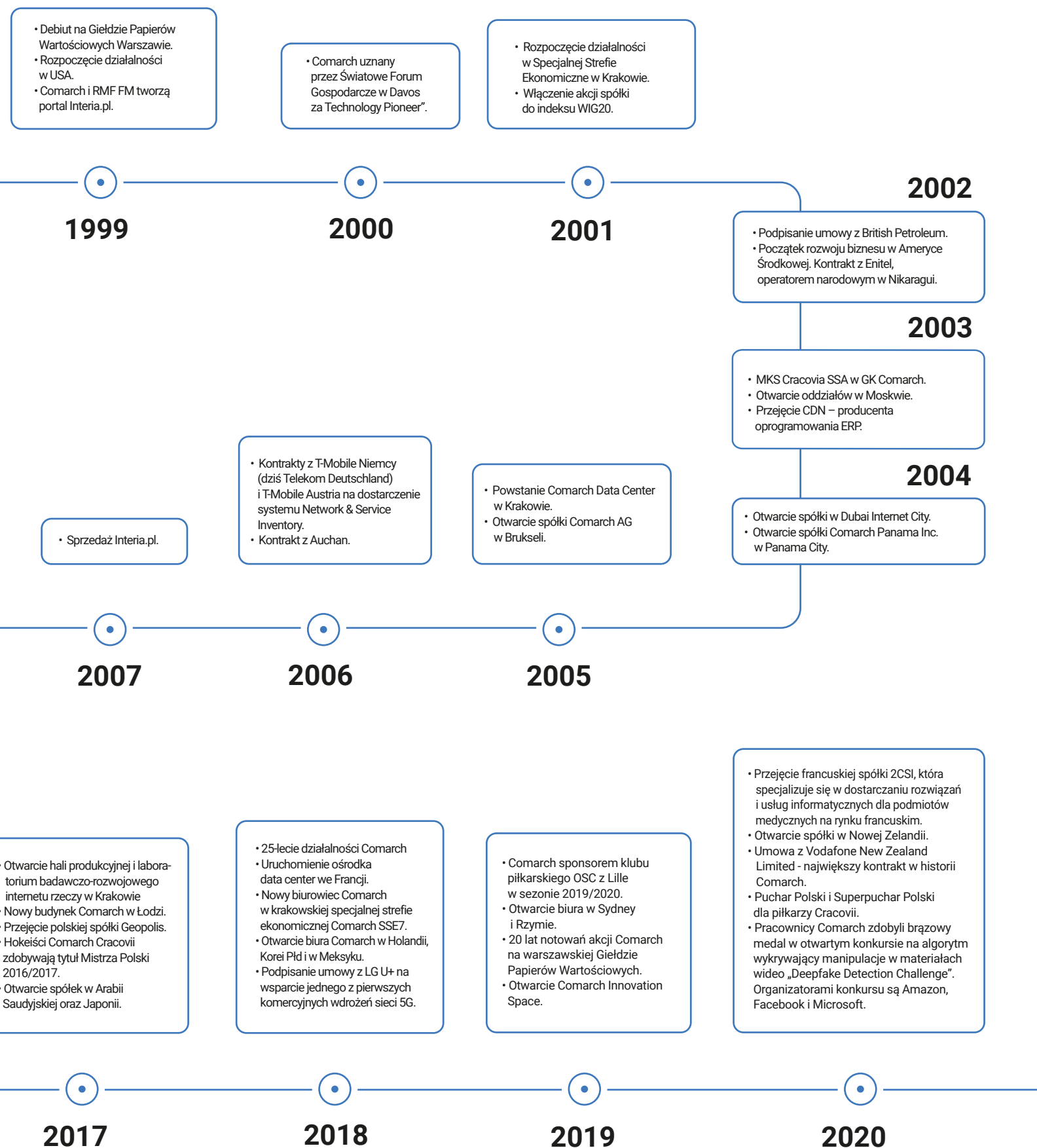

Zatrudnienie

Historia Comarch

Członkostwo w organizacjach międzynarodowych

Comarch jest członkiem organizacji w dziedzinie IT, takich jak np. ETIS oraz TM Forum, przez co posiada ciągły dostęp do najnowszych standardów pojawiających się w tych dziedzinach.

The TeleManagement Forum (TMF) jest organizacją non-profit, która została założona w 1988 w celu przyspieszenia rozwoju systemów do zarządzania sieciami telekomunikacyjnymi. Natomiast ETIS to międzynarodowa organizacja, której celem jest wsparcie członków w podnoszeniu ich efektywności biznesowej poprzez wymianę informacji na temat skutecznego wykorzystania technologii komputerowych.

W 2019 roku Comarch dołączył do **MEF** - stowarzyszenia branżowego skupiającego ponad 200 firm z branży telekomunikacyjnej.

Od 2020 roku Comarch jest członkiem **O-RAN Alliance** - konsorcjum zajmującego się promowaniem opartej na oprogramowaniu, rozszerzalnej sieci RAN oraz standaryzacji krytycznych elementów architektury O-RAN Alliance.

Comarch należy również do **międzynarodowych izb gospodarczych i handlowych** m.in.: **Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej** oraz **Francusko-Polskiej Izby Gospodarczej**, czy też **organizacji branżowych** na całym świecie.

W Hiszpanii Comarch jest członkiem AECOC – hiszpańskiego przedstawiciela globalnej organizacji GS1 oraz Asociación XBRL España - stowarzyszenia promującego wdrożenie, przyjęcie oraz rozwój języka XBRL w celu ujednoczenia standardów prezentacji sprawozdań finansowych.

W Japonii Comarch przynależy do klubu biznesowego **21c Club** w ramach EGG JAPAN. 21c Club wspiera przedsiębiorstwa w tworzeniu i rozwijaniu nowych firm typu B2B oraz jest platformą do wymiany wiedzy i doświadczenia.

We Włoszech Comarch jest członkiem **Retail Institute Italy**, którego misją jest promowanie kultury i rozwoju całego sektora, poprzez oferowanie podstawowych treści i działań strategicznych. Ponadto Comarch należy do **Assolombarda**- stowarzyszenia firm działających w metropolii Mediolanie oraz w prowincjach Lodi, Monza i Brianza w Pawii. Rolą stowarzyszenia jest wsparcie firm członkowskich w kontaktach z lokalnymi

firmami i instytucjami. Comarch jest również członkiem **Osservatorio Innovazione Digitale** in Sanità. Misją instytucji jest tworzenie i rozpowszechnianie wiedzy na temat wpływu, jaki technologie cyfrowe mają na przedsiębiorstwa, administrację publiczną i obywateli.

W krajach Beneluksu Comarch przynależy do **Belgijsko-Polsko-Luksemburskiej Izby Handlowej**, której misją jest promocja belgijskich i luksemburskich inwestycji oraz eksportu do Polski, oraz wsparcie polskich firm we współpracy z firmami belgijskimi i luksemburskimi. Członkiem zarządu w BEPOLUX jest Wojciech Pawluś, dyrektor zarządzający Comarch na kraje Beneluksu.

We Francji Comarch jest członkiem stowarzyszenia **HUB-RETAIL „Cross-Canal and Omni-Logistics”**. Celem organizacji jest zjednoczenie oraz współpraca środowiska biznesowego w regionie Owernia-Rodan-Alpy i związanego z nim sektora logistycznego. Comarch należy również do organizacji Adira, która skupia wszystkich regionalnych graczy w dziedzinie technologii informacyjnej. Dodatkowo Comarch jest członkiem AD2N, regionalnego stowarzyszenia, które skupia ponad 40 firm, świadczących usługi cyfrowe (ESN) oraz producentów systemów informatycznych. Działa również w strukturach Syntec Numérique. To profesjonalna organizacja skupiająca firmy świadczące usługi cyfrowe (ESN), wydawców oprogramowania i firm konsultingowych w zakresie technologii (ICT). Przedsiębiorstwo należy też do Clubster NSL - Nutrition, Santé, Longevité czyli klastra skupiającego firmy z branży rolno-żywnościowej, zdrowia, opieki medycznej, biotechnologicznej i e-zdrowia, który stymuluje wymianę i współpracę między światem akademickim i przemysłowym oraz wspiera kandydujące projekty innowacyjne w poszukiwaniu regionalnych, krajowych i europejskich źródeł finansowania.

Comarch jest również członkiem klastra **PIKOM**, który skupia małe i duże laboratoria badawcze oraz instytucje szkoleniowe zajmujące się określoną gałęzią przemysłu.

Natomiast w Australii Comarch należy do w **Australian Loyalty Association**. To organizacja założona w celu promowania edukacji i zapewnienia możliwości nawiązywania kontaktów osobom pracującym w branży lojalnościowej. Ponadto jest też członkiem Loyalty360, stowarzyszenia, które działa na rynku rozwiązań marketingowych z zakresu lojalności klientów, którego celem jest umożliwienie i zachęcanie do dialogu między liderami branży.

Oddział Comarch w Poznaniu.

The background is a teal gradient with several large, semi-transparent, overlapping shapes in various shades of blue and teal, creating a layered, abstract effect.

3

Dane
finansowe

Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	2020	2019	2018	2017**	2016
Przychody ze sprzedaży	1 536 753	1 437 423	1 369 619	1 125 110	1 112 813
Przychody ze sprzedaży rozwiązań własnych	1 448 379	1 336 083	1 242 114	1 047 393	1 041 133
Zysk operacyjny	191 561	143 383	87 543	58 364	116 893
EBITDA*	277 852	228 312	152 748	122 673	179 901
Zysk przed opodatkowaniem	164 254	142 369	62 480	87 149	104 777
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	120 631	104 846	30 616	64 626	73 034
Zysk na akcję	14,83	12,89	3,76	7,95	8,98
Aktywa	2 003 558	1 842 711	1 665 945	1 508 452	1 444 875
Kapitał własny	1 098 547	970 756	876 108	851 190	862 064

*Zysk operacyjny + Amortyzacja

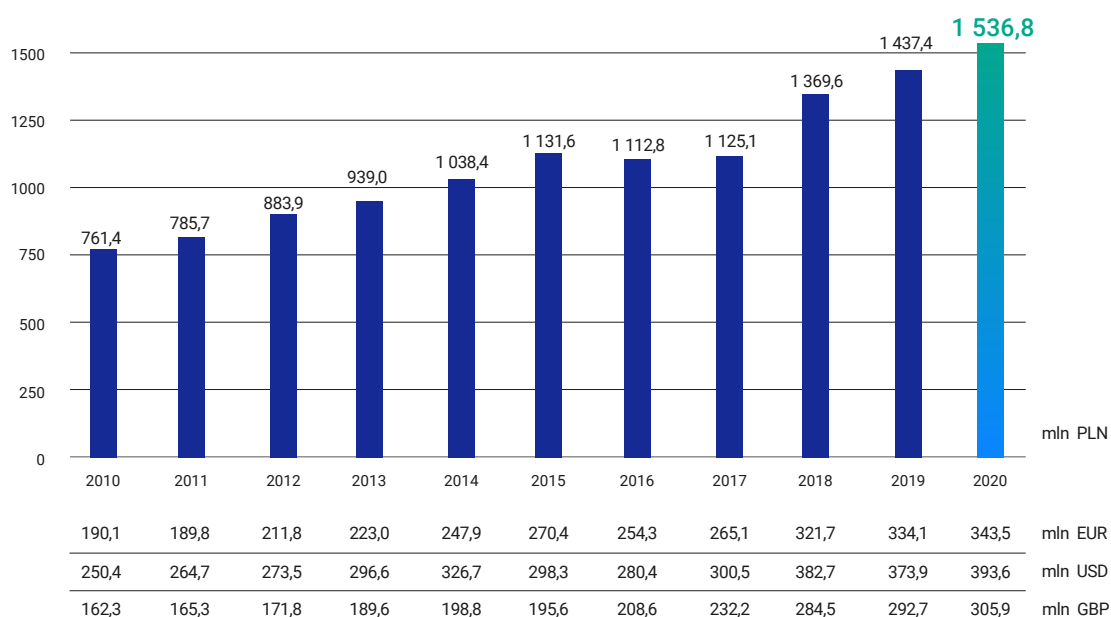
**Od 1 stycznia 2018 r. Grupa do przychodów ze sprzedaży zaczęła stosować zasady wynikające z MSSF 15. Dla celów porównawczych dokonano też przekształcenia zgodnie z MSSF 15 danych za 2017 rok. Dane za lata 2015 – 2016 nie zostały przekształcone zgodnie z MSSF 15.

W 2020 roku przychody ze sprzedaży Grupy Comarch były wyższe o 99 330 tys. PLN, tj. 6,9% w porównaniu do roku ubiegłego. Zysk operacyjny osiągnął wartość 191 561 tys. PLN i był o 48 178 tys. PLN, tj. o 33,6% wyższy niż osiągnięty w 2019 roku. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej w 2020 roku wyniósł 120 631 tys. PLN i był o 15 785 tys. PLN, tj. o 15,1% wyższy niż w 2019 roku. Rentowność operacyjna wyniosła 12,5%

(w roku poprzednim 10,0%), rentowność netto 7,8% (7,3% w 2019 roku).

Wartość aktywów Grupy Comarch na koniec 2020 roku wzrosła w porównaniu do ubiegłego roku o 160 847 tys. PLN, tj. o 8,7%. Wartość kapitału własnego wzrosła w 2020 roku o 127 791 tys. PLN, tj. 13,2%, głównie w rezultacie wypracowania w 2020 roku zysku netto.

Przychody ze sprzedaży

Struktura sprzedaży

Przychody ze sprzedaży – struktura geograficzna (w tys. PLN)

	12 miesięcy 2020	%	12 miesięcy 2019	%	12 miesięcy 2018	%
Kraj (Polska)	637 943	41,5%	594 021	41,3%	632 372	46,2%
Zagranica	898 810	58,5%	843 402	58,7%	737 247	53,8%
Przychody ze sprzedaży	1 536 753	100,0%	1 437 423	100,0%	1 369 619	100,0%

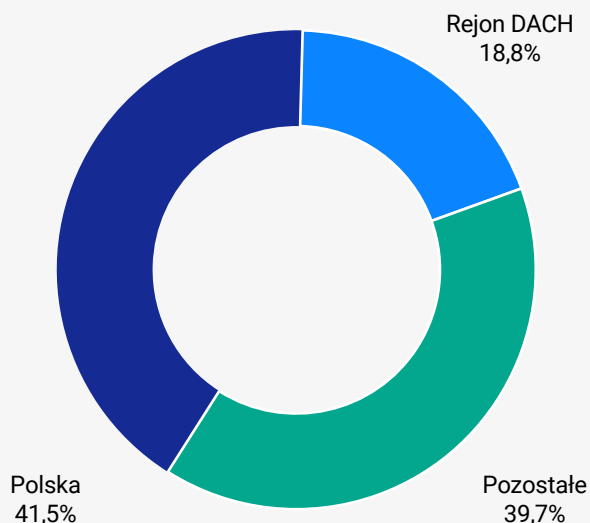
W okresie 12 miesięcy 2020 roku Grupa Comarch odnotowała 637 943 tys. PLN przychodów ze sprzedaży krajowej, o 43 922 tys. PLN (tj. o 7,4%) więcej niż w analogicznym okresie roku 2019. Było to spowodowane wzrostem sprzedaży do sektora publicznego, MSP – Polska oraz medycznego. Sprzedaż zagraniczna w okresie 12 miesięcy 2020 roku wyniosła 898 810 tys. PLN i była o 55 408 tys. PLN (tj. o 6,6%) wyższa niż w analogicznym okresie roku

poprzedniego. Jest to związane głównie ze wzrostem przychodów ze sprzedaży do odbiorców z sektora finansów i bankowości oraz MSP - DACH. Sprzedaż zagraniczna stanowiła w okresie 12 miesięcy 2020 roku 58,5% całkowitych przychodów Grupy Comarch.

Struktura geograficzna sprzedaży pozostawała stabilna w ciągu roku obrotowego.

Geograficzna struktura sprzedaży

2020

	12 miesięcy 2020	%	12 miesięcy 2019	%	12 miesięcy 2018	%
Kraj (Polska)	637 943	41,5%	594 021	41,3%	632 372	46,2%
Rejon DACH	288 691	18,8%	279 899	19,5%	241 637	17,6%
Pozostałe kraje	610 119	39,7%	563 503	39,2%	495 610	36,2%
Przychody ze sprzedaży	1 536 753	100,0%	1 437 423	100,0%	1 369 619	100,0%

Sprzedaż Grupy w rejonie DACH w 2020 roku wzrosła o 8 792 tys. PLN, tj. o 3,1% w stosunku do roku poprzedniego i stanowiła 18,8% całkowitej sprzedaży Grupy. Pozostała sprzedaż zagraniczna wzrosła o 46 616 tys. PLN,

co stanowi wzrost o 8,3%. Udział pozostałej sprzedaży zagranicznej w całkowitej sprzedaży Grupy w 2020 roku wynosił 39,7%.

Struktura sprzedaży według odbiorców (w tys. PLN)

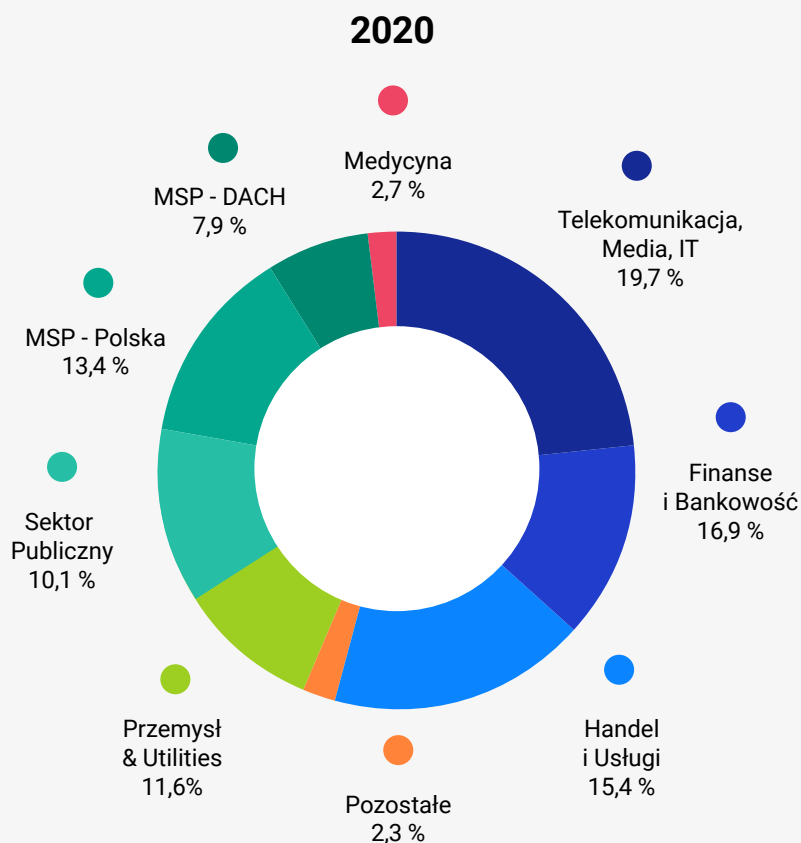
	2020	%	2019	%	2018	%
Telekomunikacja, Media, IT	302 588	19,7%	335 846	23,4%	316 416	23,1%
Finanse i Bankowość	259 151	16,9%	191 054	13,3%	204 532	14,9%
Handel i Usługi	237 137	15,4%	251 743	17,5%	202 406	14,8%
Przemysł & Utilities	179 019	11,6%	179 336	12,5%	138 344	10,1%
Sektor Publiczny	154 541	10,1%	130 352	9,1%	193 000	14,1%
MSP - Polska	206 169	13,4%	190 421	13,2%	160 874	11,7%
MSP - DACH	122 146	7,9%	100 411	7,0%	99 568	7,3%
Medycyna	40 820	2,7%	25 919	1,8%	27 351	2,0%
Pozostałe	35 182	2,3%	32 341	2,2%	27 128	2,0%
RAZEM	1 536 753	100,0%	1 437 423	100,0%	1 369 619	100,0%

W okresie 12 miesięcy 2020 roku sprzedaż do odbiorców z sektora TMT wyniosła 302 588 tys. PLN, co oznacza spadek o 33 258 tys. PLN (tj. o 9,9%) w porównaniu do analogicznego okresu roku 2019. Klienci z sektora finanse i bankowość zakupili produkty i usługi o wartości 259 151 tys. PLN, wyższej od osiągniętej w analogicznym okresie roku poprzedniego o 68 097 tys. PLN, tj. o 35,6%. Natomiast spadek odnotowała sprzedaż do klientów z sektora handel i usługi (o 14 606 tys. PLN, tj. o 5,8%), co spowodowane było zmniejszonym popytem na rozwiązania IT wśród klientów z branż dotkniętych w większym stopniu skutkami epidemii Covid-19. Również przychody ze sprzedaży do odbiorców z sektora przemysł i utilities odnotowały spadek, o 317 tys. PLN, tj. o 0,2%.

Przychody ze sprzedaży do odbiorców z sektora publicznego znacząco wzrosły (wzrost o 24 189 tys. PLN, tj. o 18,6%). Istotny wzrost przychodów nastąpił również w przypadku sprzedaży do sektora medycyna (wzrost o 14 901 tys. PLN, tj. o 57,5%). Klienci z sektora MSP-Polska zakupili produkty i usługi o wartości o 15 748 tys. PLN, tj. o 8,3% wyższej od osiągniętej w analogicznym okresie roku poprzedniego. Znaczący wzrost odnotowała również sprzedaż do klientów z sektora MSP-DACH (o 21 735 tys. PLN, tj. o 21,6%). Przychody ze sprzedaży do pozostałych klientów wzrosły o 2 841 tys. PLN, tj. o 8,8%.

Struktura sprzedaży wg odbiorców pozostawała stabilna w ciągu roku obrotowego.

Struktura przychodów według odbiorców (w tys. PLN)

Sytuacja biznesowa w okresie 12 miesięcy 2020 roku potwierdziła, że utrzymywanie dywersyfikacji źródeł przychodów i różnorodności oferty jest korzystne dla stabilnego rozwoju

działalności Grupy Comarch. Dzięki koncentracji na sprzedaży rozwiązań własnych Grupa Comarch odnotowała znaczący wzrost przychodów oraz poprawę rentowności operacyjnej.

Struktura sprzedaży wg rodzaju (w tys. PLN)

	2020	%	2019	%	2018	%
Usługi	1 175 323	76,5%	1 074 965	74,8%	992 627	72,4%
Oprogramowanie własne	259 952	16,9%	249 442	17,3%	207 271	15,1%
Oprogramowanie obce	18 219	1,2%	30 997	2,2%	24 041	1,8%
Wyroby gotowe	13 104	0,8%	11 676	0,8%	42 216	3,1%
Sprzęt komputerowy	18 597	1,2%	19 134	1,3%	55 728	4,1%
Pozostałe	51 558	3,4%	51 209	3,6%	47 736	3,5%
RAZEM	1 536 753	100,0%	1 437 423	100,0%	1 369 619	100,0%

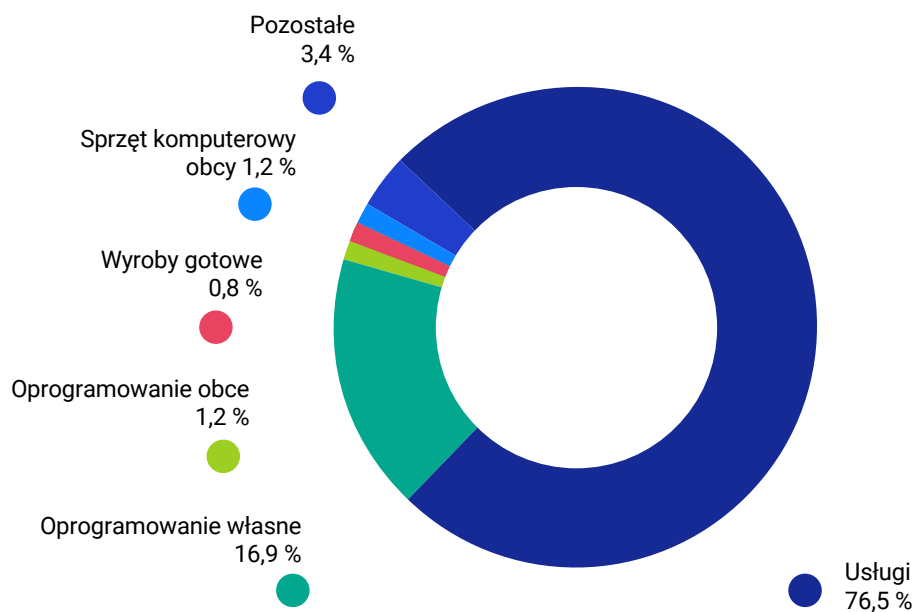
W okresie 12 miesięcy 2020 roku struktura rodzajowa przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch nie uległa znacznym zmianom w porównaniu do odnotowanej w analogicznym okresie roku 2019. Przychody ze sprzedaży usług informatycznych wzrosły o 100 358 tys. PLN, tj. o 9,3%. Przychody ze sprzedaży oprogramowania własnego odnotowały wzrost o 10 510 tys. PLN, tj. o 4,2%. Sprzedaż własnych wyrobów gotowych wzrosła wobec ubiegłego roku (o 1 428 tys. PLN, tj. o 12,2%), podobnie zachowała się

sprzedaż pozostała, gdzie wzrost przychodów wyniósł 349 tys. PLN (tj. 0,7%). Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego spadły o 12 778 tys. PLN, tj. o 41,2%. W okresie 12 miesięcy 2020 sprzedaż hardwarem obcego spadła o 537 tys. PLN, tj. 2,8%.

Na przestrzeni całego roku 2020 struktura sprzedaży wg rodzaju utrzymywała się na stabilnym poziomie.

Struktura sprzedaży wg rodzaju (w tys. PLN)

2020

4

Organy
spółki

Zarząd

prof. zw. dr hab. inż. Janusz Filipiak
Założyciel i Prezes Zarządu Comarch SA

Paweł Prokop
Wiceprezes Zarządu,
Dyrektor Sektora Publicznego

Andrzej Przewięźlikowski
Wiceprezes Zarządu
Dyrektor Sektora Finanse,
Bankowość i Ubezpieczenia

Zbigniew Rymarczyk
Wiceprezes Zarządu,
Dyrektor Sektora ERP

Konrad Tarański
Wiceprezes Zarządu,
Dyrektor Finansowy

Marcin Warwas
Wiceprezes Zarządu,
Dyrektor Sektora Usługi

Rada Nadzorcza

Elżbieta Filipiak
Przewodnicząca Rady Nadzorczej

Andrzej Ryszard Pach
Wiceprzewodniczący
Rady Nadzorczej

Łukasz Kalinowski
Członek Rady Nadzorczej

Anna Pruska
Członek Rady Nadzorczej

Danuta Drobnik
Członek Rady Nadzorczej

Joanna Krasodomska
Członek Rady Nadzorczej

Tadeusz Włudyka
Członek Rady Nadzorczej

Komitet Audytu

Joanna Krasodomska
Przewodnicząca Komitetu Audytu

Andrzej Ryszard Pach
Członek Komitetu Audytu

Danuta Drobnik
Członek Komitetu Audytu

Struktura organizacyjna i kompetencyjna GK Comarch

prof. Janusz Filipiak

Założyciel i Prezes Zarządu Comarch SA
Strategie, HR, Marketing

Konrad Tarański

Członek Zarządu, Dyrektor Finansowy
Finanse, Administracja,
Wewnętrzne systemy IT

SEKTORY

Paweł Prokop

Członek Zarządu,
Dyrektor Sektora
PUBLICZNEGO

Andrzej Przewięźlikowski

Członek Zarządu,
Dyrektor Sektora
**FINANSE, BANKOWOŚĆ
I UBEZPIECZENIA**

Zbigniew Rymarczyk

Członek Zarządu,
Dyrektor Sektora
ERP

Marcin Warwas

Członek Zarządu,
Dyrektor Sektora
USŁUGI

Piotr Janas

Dyrektor Sektora
IoT

Jacek Lonc

Dyrektor Sektora
**TELCO
SALES&BUSINESS
STRATEGY**

Marcin Romanowski

Dyrektor Sektora
E-ZDROWIE

Paweł Workiewicz

Dyrektor Sektora
TELCO OSS

Andrzej Zasadziński

Dyrektor Sektora
TELCO BSS

Comarch w liczbach

1991

Początek
Comarch

1993

Rok
powstania

1999

Debiut na Giełdzie
Papierów Wartościowych
w Warszawie

6500

pracowników

420 mln USD

Kapitalizacja Comarch
na Giełdzie Papierów
Wartościowych

59

spółek i oddziałów
Grupy Comarch
na całym świecie

Wartość dodana

Comarch jest producentem systemów informatycznych i sprzedaje własne oprogramowanie wraz z wdrożeniem oraz zarządzaniem usługami

93%

przychodów stanowi
sprzedaż własnych
produktów i usług

Siedziba główna

Kraków,
Polska

Struktura organizacyjna GK Comarch

Comarch SA (Kraków, Polska)

POLSKA

- Comarch SA
- Comarch Technologies sp. z o.o.
- CA Consulting SA
- Comarch Management sp. z o.o.
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty
- Comarch Management sp. z o.o. SK-A
- CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
- Bonus MANAGEMENT sp. z o.o. Cracovia Park SK-A
- Bonus Management sp. z o.o. SK-A
- Bonus Development sp. z o.o. SK-A
- Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A
- Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A
- Comarch Healthcare SA
- Comarch Polska SA
- Comarch Cloud SA
- Comarch Finance Connect sp. z o.o.
- Comarch Infrastruktura SA
- iComarch24 SA
- CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
- Geopolis Sp. z o.o.
- Opso sp. z o.o.
- MKS Cracovia SSA
- SolInteractive SA
- WSZYSTKO.PL sp. z o.o.

Europa

- Comarch SAS. – Francja
- Comarch R&D S.à r.l. – Francja
- Comarch Luxembourg S.à r.l. – Luksemburg
- Comarch LLC – Ukraina
- Comarch OOO – Rosja
- Comarch Technologies Oy – Finlandia
- Comarch UK Ltd. – Wielka Brytania
- Comarch Software Spain S.L.U. – Hiszpania
- Comarch Yazilim A.S. – Turcja
- Comarch SRL – Włochy
- Comarch s.r.o. – Słowacja
- Comarch AB – Szwecja
- Comarch AG – Niemcy
- Comarch Software und Beratung AG – Niemcy
- Comarch Solutions GmbH – Austria
- Comarch Swiss AG – Szwajcaria
- CAMS AG – Szwajcaria
- Comarch BV – Holandia
- Cabinet Conseil en Strategie Informatique SAS (2 C.S.I.) – Francja
- Comarch Software LLC – Ukraina

Ameryka Północna

- Comarch, Inc. – USA
- Comarch Canada, Corp. – Kanada
- Comarch Espace Connecté Inc. – Kanada
- Comarch Pointshub, Inc. – USA

AMERYKA ŚRODKOWA I POŁUDNIOWA

- Comarch Panama, Inc. – Panama
- Comarch Sistemas LTDA – Brazylia
- Comarch Chile SpA – Chile
- Comarch Colombia SAS. – Kolumbia
- Comarch Argentina SA – Argentyna
- Comarch Perú SAC. – Peru
- Comarch Mexico SA de C.V.

AZJA

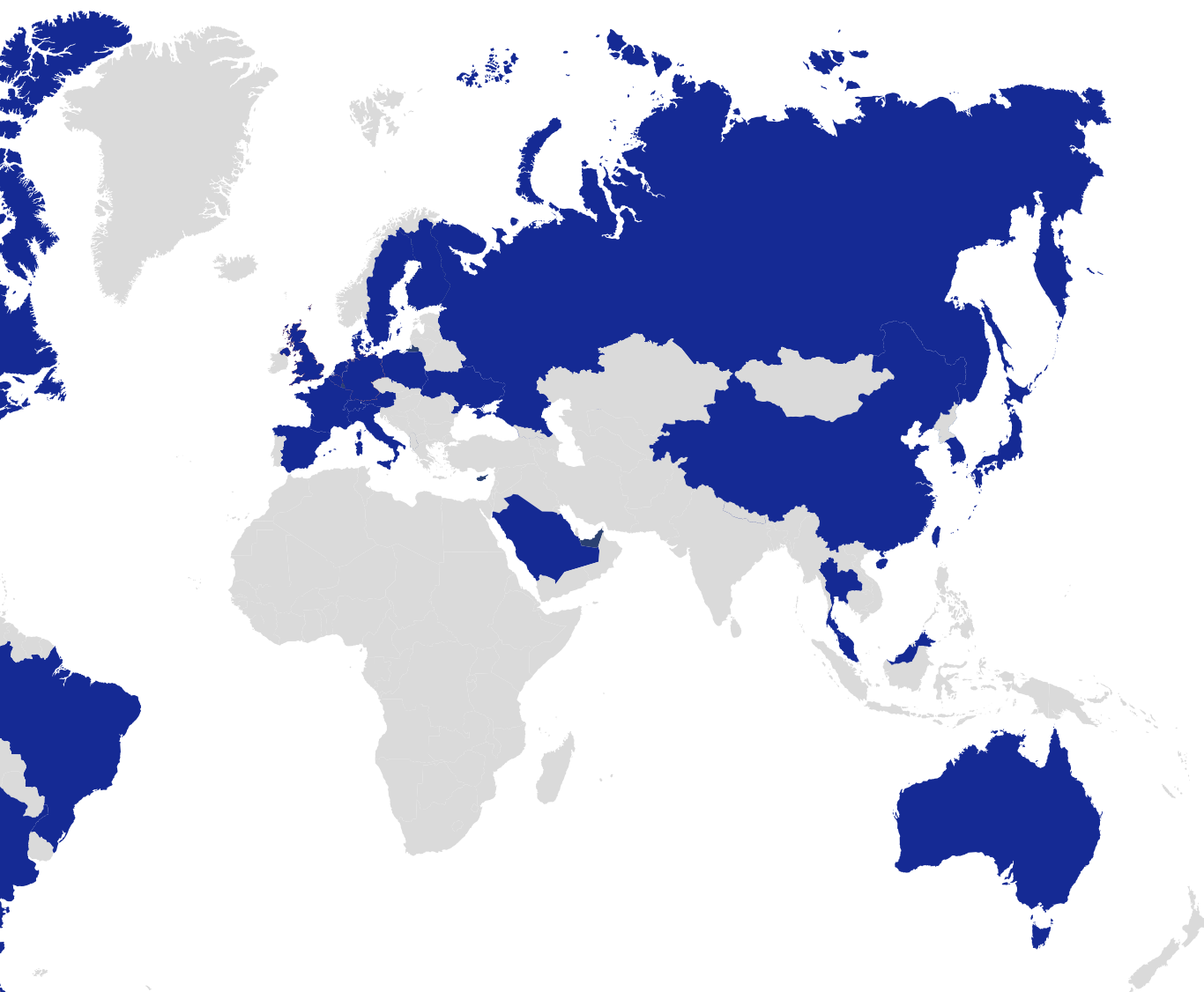
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. – Chiny
- Comarch Malaysia SDN. BHD. – Malezja
- Comarch Japan KK – Japonia
- Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.) – Korea Południowa
- Comarch (Thailand) Limited – Tajlandia

BLISKI WSCHÓD

- Comarch Middle East FZ-LLC – Zjednoczone Emiraty Arabskie
- Comarch Saudi Arabia Co. – Arabia Saudyjska

AUSTRALIA I OCEANIA

- Comarch Pty. Ltd – Australia
- Comarch New Zealand Limited – Nowa Zelandia

5

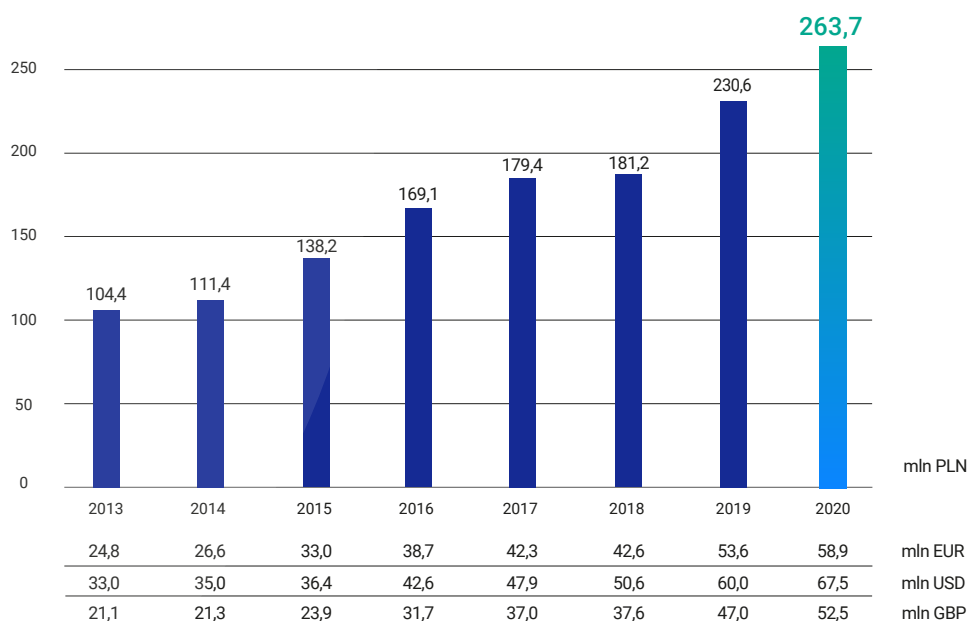
Działania
badawczo-rozwojowe

Badania i rozwój oraz działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Jednym z głównych celów strategicznych Grupy Comarch jest opracowywanie nowych, konkurencyjnych produktów, pozwalających na zapewnienie dalszego rozwoju Comarch, a co za tym idzie zwiększenie jej wartości. Utrzymanie dynamiki sprzedaży wymaga nakładów na rozwój produktów oraz właściwą ich promocję i marketing. Dotyczy to zarówno modyfikacji już istniejących produktów i technologii, jak również opracowywania nowych produktów. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w 2020 roku osiągnęły wartość 263,7 mln PLN i tym samym osiągnęły 17,2% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch. Grupa Comarch przeznaczyła na nie zarówno środki własne, jak i aktywnie pozyskiwała fundusze europejskie. Środki te aktywnie pozyskują dwie spółki Grupy Comarch - Comarch SA oraz Comarch Healthcare SA. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w Comarch SA w 2020 roku osiągnęły wartość 231,6 mln PLN, co stanowi 23,2% przychodów ze sprzedaży spółki.

Wydatki na działania R&D w GK Comarch

Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Comarch SA prowadzi działalność gospodarczą w Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Krakowski Park Technologiczny” w Krakowie. Z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych Comarch SA korzysta z pomocy publicznej w formie zwolnień w podatku dochodowym.

Szczegółowy opis posiadanych ulg inwestycyjnych z tytułu prowadzenia działalności w Specjalnych Strefach Ekonomicznych został opublikowany w nocie 3.10 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Comarch za rok 2020.

Poniższa tabela przedstawia sprzedaż do klientów z sektora publicznego w latach 2019 – 2020.

w tys. PLN	2020	%	2019	%
Przychody ze sprzedaży Comarch SA	999 401	100,0%	951 698	100,0%
<i>w tym od sektora publicznego</i>	<i>23 858</i>	<i>2,4%</i>	<i>40 636</i>	<i>4,3%</i>
Przychody ze sprzedaży Grupa Comarch	1 536 753	100,0%	1 437 423	100,0%
<i>w tym od sektora publicznego</i>	<i>154 541</i>	<i>10,1%</i>	<i>130 352</i>	<i>9,1%</i>

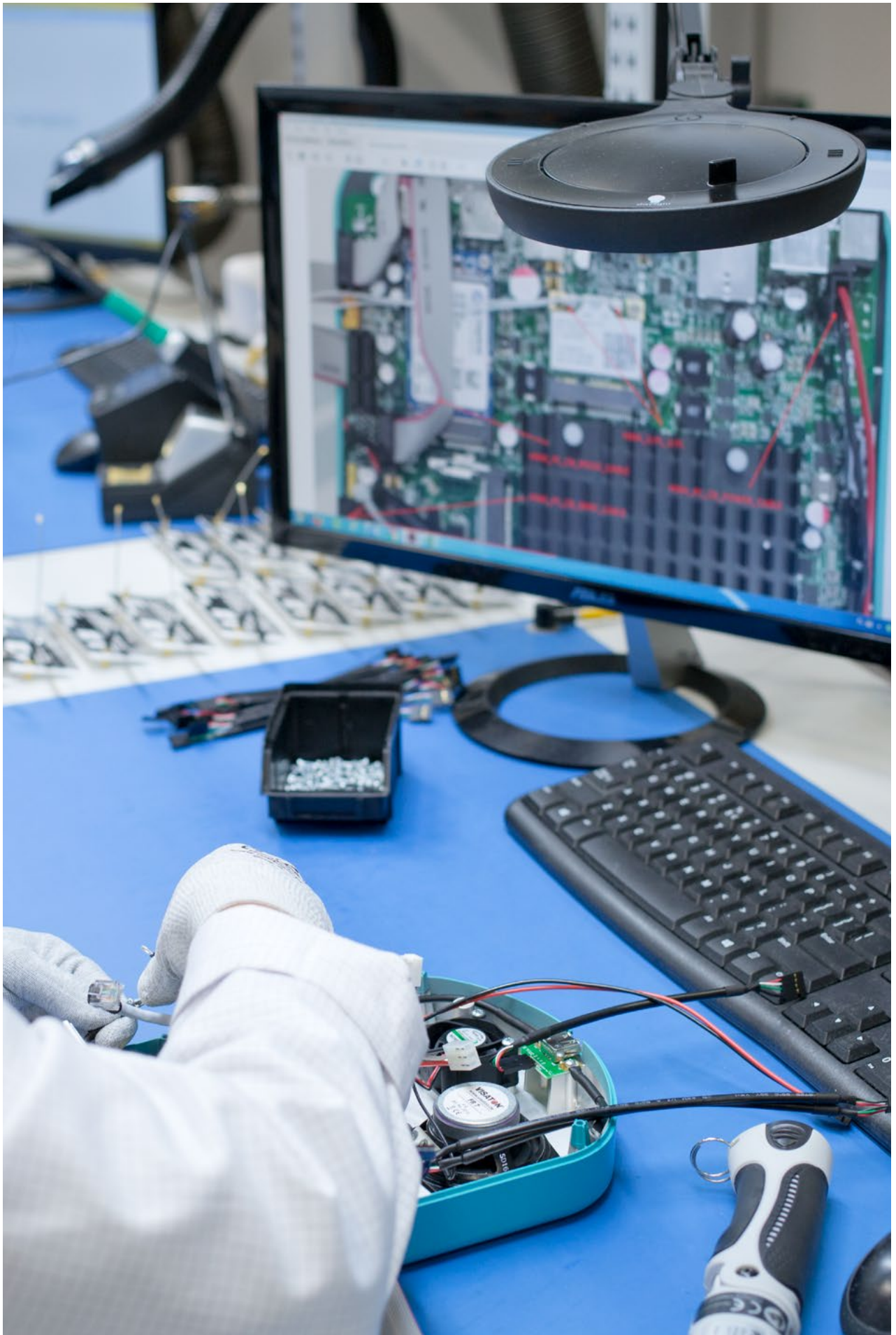
W 2020 roku nastąpił spadek przychodów Comarch SA ze sprzedaży do klientów z sektora publicznego o 41,3%, tj. 7 131 tys. PLN w porównaniu do roku 2019. Jeśli zaś chodzi o przychody Grupy Comarch ze sprzedaży do klientów z sektora publicznego, nastąpił ich wzrost o 18,6%, tj. 24 189 PLN,

co było związane z realizacją dużych kontraktów na dostawę produktów i usług informatycznych. Sektor publiczny odpowiadał za 10,1% przychodów Grupy Comarch w omawianym okresie.

Wysokość dotacji otrzymanych w poszczególnych latach

Poniższa tabela przedstawia wysokość otrzymanych dotacji przez Comarch SA oraz Grupę Comarch w latach 2019 – 2020.

w tys. PLN	2020	2019
Comarch SA		
7 Program Ramowy (Komisja Europejska)	-	44
Fundusze Strukturalne POIG	-	-
Fundusze Strukturalne POIR	859	1 485
Środki krajowe	-	-
Pomoc de minimis	144	-
Razem	1 003	1 529
Grupa Comarch		
7 Program Ramowy (Komisja Europejska)	-	44
Fundusze Strukturalne POIG	-	-
Fundusze Strukturalne POIR	859	1 485
Środki krajowe	-	-
Pomoc de minimis	301	214
Pomoc de minimis	(361)	-
Razem	799	1 744

6

Kultura organizacyjna
i model biznesowy

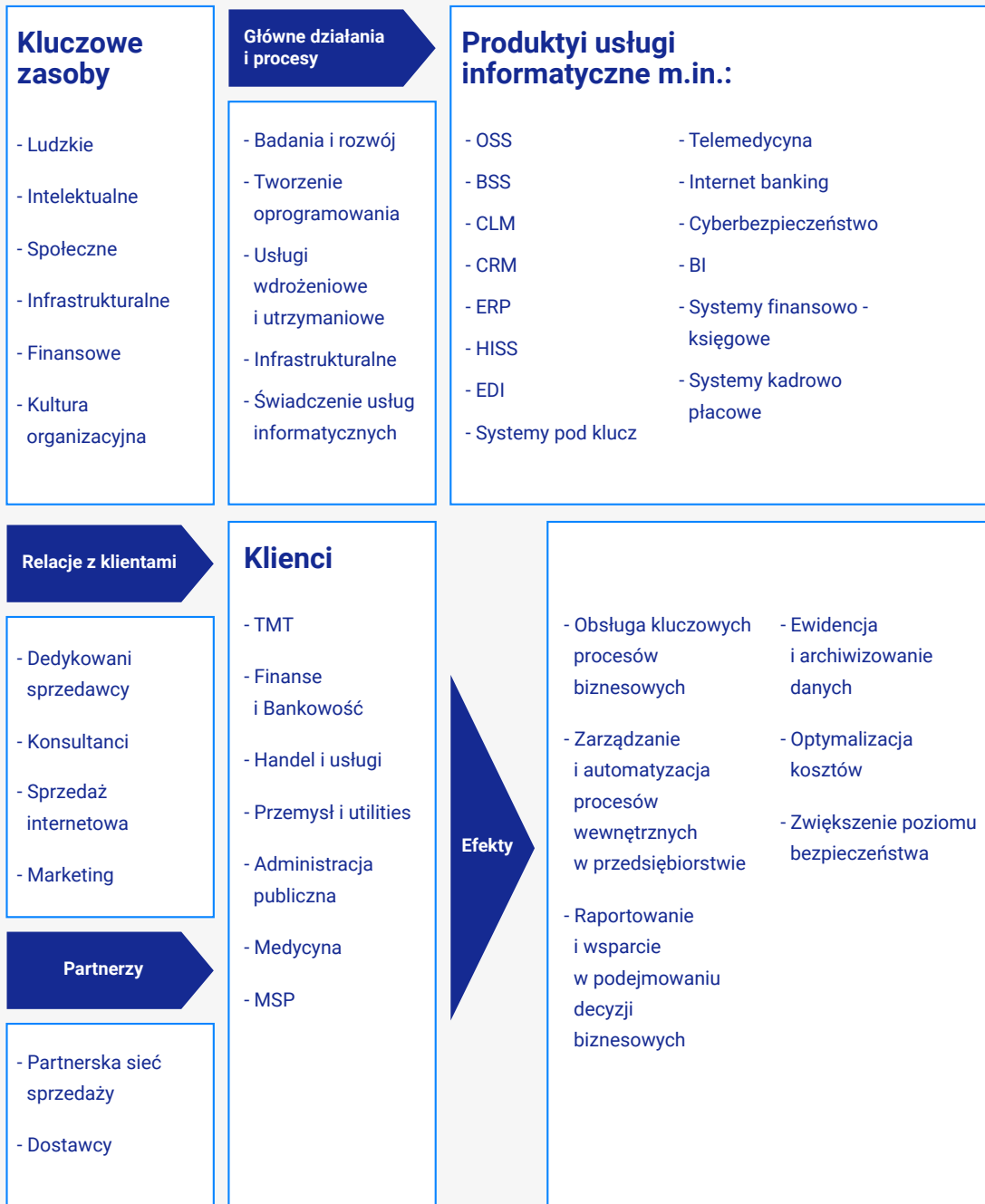

Kultura organizacyjna i model biznesowy

Od blisko 30 lat Comarch konsekwentnie buduje kulturę organizacyjną oraz system wartości obejmujące m.in.:

- Ciągłe i systematyczne dbanie o jakość i konkurencyjność naszych produktów i usług;
- Dostosowywanie produktów i usług do oczekiwań i wymagań naszych klientów;
- Rozwijanie wzajemnie korzystnej współpracy z dostawcami w celu polepszenia jakości oferowanych produktów i usług;
- Ochronę aktywów informacyjnych i wzmacnianie zaufania naszych klientów oraz innych stron zainteresowanych w zakresie bezpieczeństwa informacji;
- Ciągłe podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez odpowiedni system edukacyjny oraz szkolenia ukierunkowane na zagadnienia związane z jakością, bezpieczeństwem informacji, ochroną środowiska, zarządzaniem energią oraz bezpieczeństwem pracy;
- Stałą poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników, w tym w czasie epidemii;
- Zapobieganie wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym oraz zdarzeniom potencjalnie wypadkowym;
- Podejmowanie aktywnych działań na rzecz ograniczenia negatywnych wpływów na środowisko oraz poprawy wyniku energetycznego;
- Przestrzeganie mających zastosowanie wymagań prawnych i innych;
- Ciągłe doskonalenie skuteczności Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w tym AQAP 2110 oraz AQAP 2210;
- Zapewnianie odpowiednich zasobów i środków do wdrożenia ww. działań.

Model Biznesowy Comarch

Otoczenie:

Makroekonomiczne, Regulacyjne/Rynkowe, Socjokulturowe, Polityczne, Rynkowe, Technologiczne, Środowisko naturalne

Niefinansowe kluczowe wskaźniki efektywności

Kluczowym zasobem Grupy Comarch są wykwalifikowani pracownicy, dlatego też wskaźnik dot. zatrudnienia jest jednym z podstawowych wskaźników efektywności firmy. W dniu 31 grudnia 2020 r. w Comarch SA było

zatrudnionych 5 006 osób wobec 4 979 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2019 r., natomiast w całej Grupie Comarch liczba zatrudnionych wzrosła do 6 462 osób w porównaniu do 6 348 osób z 31 grudnia 2019 r.

Poniższe tabele przedstawiają przeciętną liczbę osób zatrudnionych w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2016 – 2020.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Comarch SA	2020	2019	2018	2017	2016
umowy o pracę	4 117	4 057	3 753	3 492	3 416
pozostałe formy zatrudnienia	925	930	934	844	888
Razem	5 042	4 987	4 687	4 336	4 304

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Comarch SA 3 010 pracowników było zatrudnionych w Krakowie, natomiast 1 996 w innych miastach w Polsce.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Grupie Comarch	2020	2019	2018	2017	2016
umowy o pracę	5 119	5 087	4 727	4 393	4 323
pozostałe formy zatrudnienia	1 383	1 361	1 364	1 245	1 276
Razem	6 502	6 448	6 091	5 638	5 599

Szczegóły zatrudnienia zostały opisane w pkt 6.1. niniejszego sprawozdania. Działania Grupy Comarch nie są objęte na stan i poprawę środowiska naturalnego. Grupa dokłada wszelkich starań, aby zarówno minimalizować

negatywny wpływ na środowisko jak i aktywnie działać na rzecz jego ochrony, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz ograniczając wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności.

Poniższe tabele przedstawiają zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu, wody oraz emisje CO₂e w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu, wody oraz całkowita emisja CO ₂ e w Grupie Comarch	2020	2019
Zużycie energii elektrycznej	21 766 435 kWh	22 309 884 kWh
Zużycie ciepła	6 769 681 MJ	7 188 247 MJ
Zużycie gazu	465 673 m ³	459 156 m ³
Zużycie wody	30 483 m ³	45 532 m ³
Całkowita emisja CO ₂ e	16 288 Mg CO ₂ e	18 752 Mg CO ₂ e

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu, wody oraz całkowita emisja CO ₂ e w Comarch SA	2020	2019
Zużycie energii elektrycznej	17 364 894 kWh	17 594 566 kWh
Zużycie ciepła	4 037 720 MJ	4 248 000 MJ
Zużycie gazu	465 673 m ³	451 749 m ³
Zużycie wody	24 655 m ³	37 591 m ³
Całkowita emisja CO ₂ e	14 347 Mg CO ₂ e	16 211 Mg CO ₂ e

Szczegóły dotyczące zużycia energii elektrycznej, ciepła, gazu i innych nośników energii, wody oraz emisji zostały opisane w pkt 8 niniejszego sprawozdania.

7

Zrównoważony
biznes

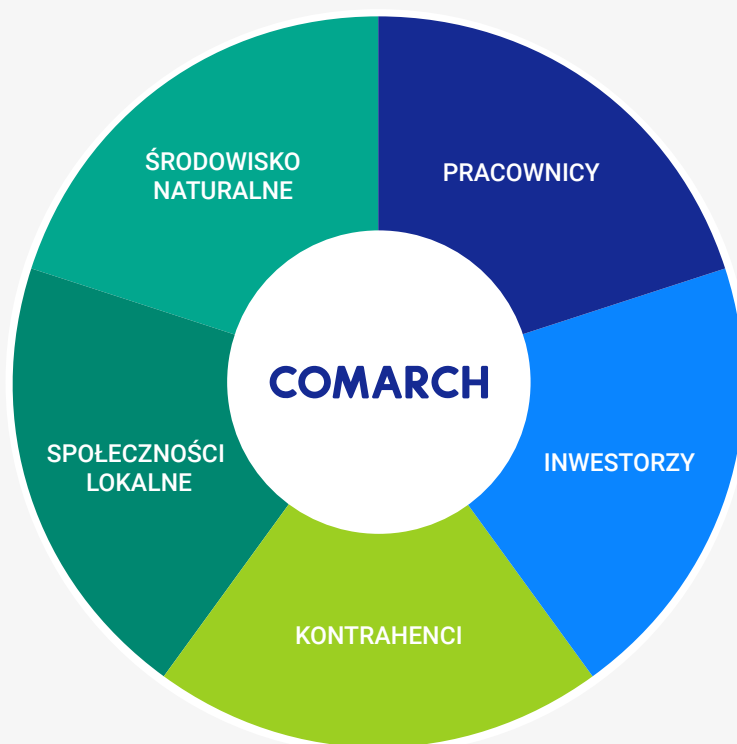
Interesariusze

Wybór informacji prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu został dokonany w oparciu o kryterium istotności przy uwzględnieniu czynników wewnętrznych oraz zewnętrznych dotyczących działalności Comarch SA oraz Grupy Comarch. Głównymi czynnikami branżowymi pod uwagę w trakcie oceny istotności były:

- profil działalności oraz otoczenie rynkowe;
- branża, w której działa Grupa Comarch;
- oddziaływanie na społeczność i środowisko naturalne;
- oczekiwania interesariuszy.

Zarząd aktywnie uczestniczy w procesie definiowania treści raportu oraz zatwierdza wszelkie decyzje strategiczne powiązane z procesem tworzenia sprawozdania na temat informacji niefinansowych. Przy jego tworzeniu zostały również uwzględnione zgłaszane oczekiwania interesariuszy.

Podstawą identyfikacji i selekcji interesariuszy jest przyjęta przez Grupę Comarch definicja, zgodnie z którą interesariusz to podmiot, który ma wpływ i na którego wpływa swoją działalnością Grupa Comarch.

Do najważniejszych interesariuszy Grupy Comarch należą:

- Pracownicy (pracownicy etatowi i współpracownicy, stażyści, praktykanci, studenci i potencjalni pracownicy, pracownicy podwykonawców i dostawców, inspekcja pracy i inne zbliżone instytucje nadzoru);
- Inwestorzy (akcjonariusze, inwestorzy instytucjonalni, inwestorzy indywidualni, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, domy maklerskie, banki, KNF, KDPW, SEG);
- Kontrahenci (klienci instytucjonalni, klienci indywidualni, partnerzy biznesowi, społeczności użytkowników rozwiązań Comarch, dostawcy i podwykonawcy, lokalna administracja samorządowa oraz administracja rządowa);
- Społeczeństwo (społeczności lokalne w obrębie działalności Grupy Comarch, mieszkańcy, władze rządowe i samorządowe, media, w tym dziennikarze branżowi i prasa, szkoły wyższe i pracownicy naukowcy, organizacje techniczne i branżowe);
- Środowisko naturalne (organizacje ekologiczne, firmy recyklingowe).

Zarząd Grupy Comarch jest świadomy konieczności angażowania interesariuszy w prowadzoną działalność. Grupa prowadzi dialog z wszystkimi grupami interesariuszy.

Sposób angażowania interesariuszy należących do poszczególnych grup oraz cele prowadzonego z nimi dialogu przedstawiono poniżej.

- **Pracownicy:** rekrutacje, rozmowy okresowe, spotkania wewnętrzne, komunikacja wewnętrzna (mailingi, portale i komunikatory wewnętrzne dla pracowników), cykliczne akcje i eventy wspierające aktywny styl życia (np. Rowerem do pracy, ComarchOnRun/OnBike, starty w imprezach biegowych);
Cel dialogu: zapewnienie stabilizacji rotacji zatrudnienia poprzez wyjście naprzeciw oczekiwaniom pracowników, zapewnienie pracownikom możliwości rozwoju, stworzenie satysfakcjonującego i stabilnego miejsca pracy;
- **Inwestorzy:** regularne spotkania podczas konferencji wynikowych w Krakowie lub Warszawie (również interaktywne transmisje on-line i nagrania wideo), spotkania indywidualne oraz telekonferencje z Zarządem Spółki, stała współpraca Działu Rynku Kapitałowego i Ubezpieczeń, strona www Relacji Inwestorskich, udział w konferencjach organizowanych przez instytucje rynku finansowego i kapitałowego takie jak banki, fundusze inwestycyjne, GPW, KDPW, KNF i SEG;
Cel dialogu: zapewnienie przejrzystości informacyjnej, spełnienie potrzeb informacyjnych interesariuszy, budowanie wartości Comarch, dbałość o reputację Comarch;
- **Kontrahenci:** strona www, badanie satysfakcji klientów, spotkania biznesowe na potrzeby realizacji umów i podniesienie jakości świadczonych usług, organizowanie i wspieranie funkcjonowania społeczności użytkowników rozwiązań Comarch, np. w postaci cyklicznych spotkań (w tym coroczny Comarch User Group) czy prowadzenia stron dedykowanych rozwiązaniom Comarch w portalach społecznościowych;
Cel dialogu: badanie oczekiwań i opinii klientów, uwzględnianie głosu klienta w projektowaniu rozwiązań biznesowych, tworzenie produktów i usług dostosowanych do potrzeb klienta, partnerska współpraca z dostawcami;
- **Społeczeństwo, media oraz władze rządowe/samorządowe:** bieżąca komunikacja bezpośrednia, realizacja projektów sponsoringowych, budowanie partnerstw, realizacja wspólnych projektów, organizacja programów edukacyjnych i prewencyjnych na rzecz ochrony zdrowia, stały kontakt z mediami (telefoniczny, mailowy, podczas konferencji i briefingów prasowych), organizacja programów stażowych;
Cel dialogu: ponoszenie odpowiedzialności społecznej, wspieranie rozwoju społeczności, zapewnienie przejrzystości informacyjnej, wsparcie studentów i absolwentów w zdobywaniu wiedzy i doświadczenia, zapewnienie przestrzegania wymogów i regulacji, tworzenie miejsc pracy;
- **Środowisko naturalne:** organizowanie akcji proekologicznych, współpraca z dostawcami mediów, producentami energii, organizacjami ekologicznymi i firmami recyklingowymi;
Cel dialogu: poprawa jakości środowiska naturalnego, ograniczenie zużycia energii, emisji zanieczyszczeń zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

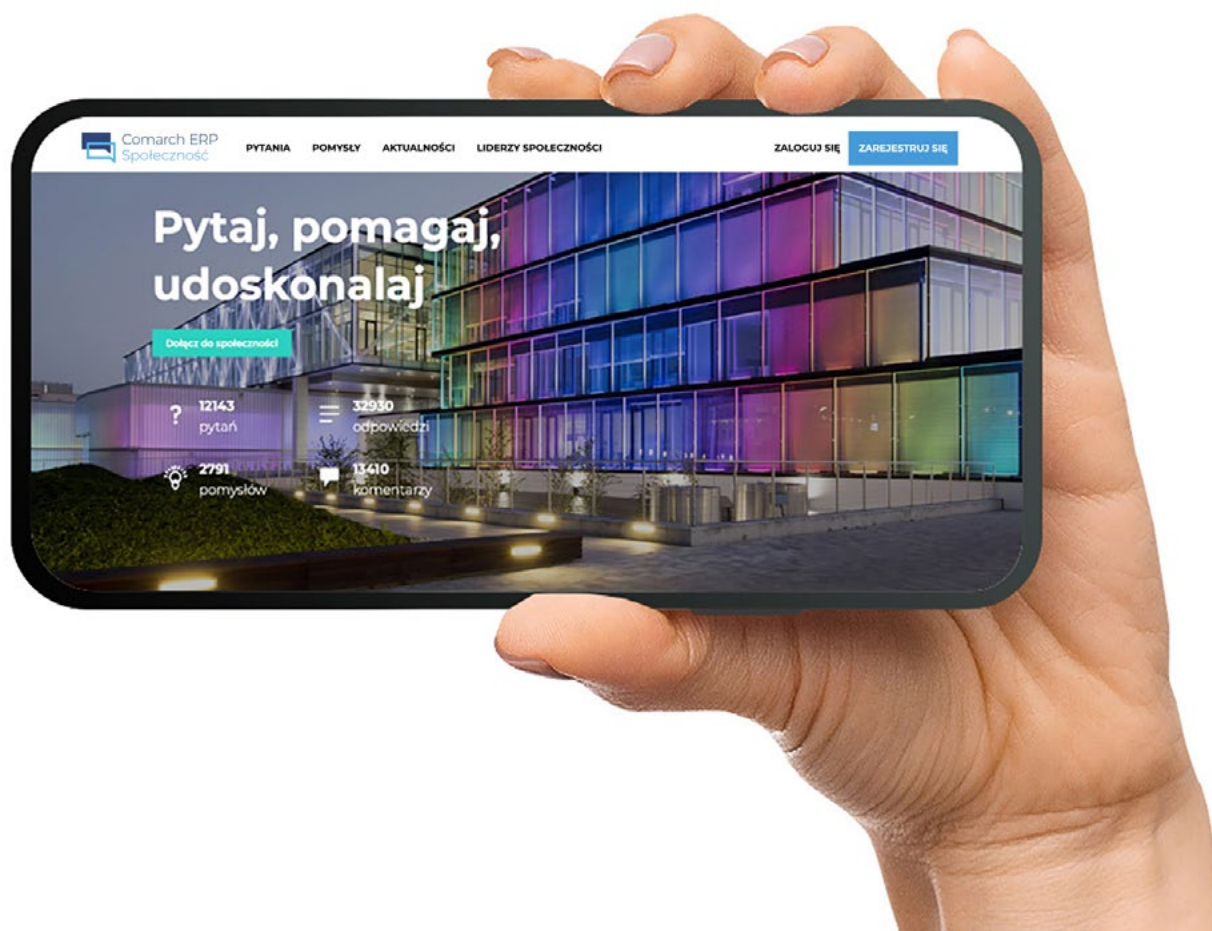
Przykładem angażowania interesariuszy w Grupie Comarch jest **Unikalna Społeczność Comarch ERP**. Społeczność Comarch ERP to platforma, na której Klienci Comarch ERP pomagają sobie wymieniając się wiedzą na temat systemów Comarch ERP, a także zgłaszają pomysły dotyczące rozwoju tych systemów. Wszystkie zgłoszone pomysły mogą być komentowane i oceniane przez członków Społeczności, te najwyżej ocenione Comarch analizuje pod kątem realizacji. Na Społeczności aktywni są także Partnerzy Comarch, którzy wspierają Klientów swoją wiedzą oraz doświadczeniem i również zgłaszają pomysły na rozwój oprogramowania. W rozmowach uczestniczą również pracownicy Comarch.

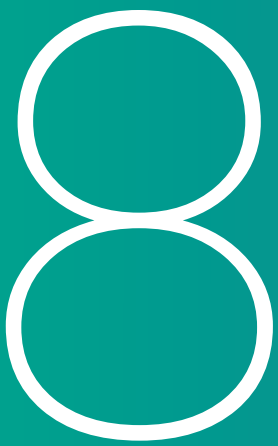
Projekt jest unikatowym przedsięwzięciem – pozwala nie tylko jak tradycyjne forum na wymianę wiedzy, ale daje również Klientom możliwość wpływania na rozwój produktów, którymi posługują się na co dzień. Doceniają to także przedsiębiorcy poszukujący oprogramowania, dla których platforma jest otwarta. Mogą oni już na etapie wyboru systemu do zarządzania firmą skontaktować się z użytkownikami systemów Comarch, zadać pytania, wyjaśnić wątpliwości, przeczytać wszystkie dyskusje.

Uczestnicy Społeczności aktywizowani są dodatkowo dzięki wykorzystaniu elementów grywalizacji, pozwalającej na współzawodnictwo pomiędzy użytkownikami, zdobywanie odznak i kompetencji.

Na stronie głównej platformy: www.Spolecznosć.Comarch.pl, można śledzić bieżące statystyki, które na koniec marca 2021 prezentują się następująco:

- **11 618** zadanych pytań,
- **31 675** odpowiedzi,
- **13 148** komentarzy,
- **2 722** pomysły na nowe funkcjonalności i usprawnienie już istniejących, z których ponad 300 zostało zrealizowanych przez Comarch.

Zintegrowany
System Zarządzania

Zintegrowany System Zarządzania

Grupa Comarch kładzie szczególny nacisk na jakość oferowanych produktów i świadczonych usług. Działania podnoszące tę wartość podejmowane są w celu zaspokojenia wzrastających i ściśle określonych oczekiwań klientów działających na rynku krajowym i międzynarodowym. Dzięki ciągłym pracom nad doskonaleniem i rozwojem Zintegrowanego Systemu Zarządzania Comarch SA uzyskał:

- certyfikat Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnego z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001:2015-10 Systemy Zarządzania Jakością, PN-EN ISO 14001:2015-09 Systemy Zarządzania Środowiskowego, PN-N-18001:2004 Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy, PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06 Systemy Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji,
- certyfikat Systemu Zarządzania Energią zgodnego z wymaganiami normy PN-EN ISO 50001:2018-09 Systemy Zarządzania Energią,
- certyfikat Wewnętrznego Systemu Kontroli, spełniającego wymagania zawarte w art. 11 ust. 2, Ustawy z dnia 29.11.2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (z późniejszymi zmianami),
- certyfikaty potwierdzające, że System Zarządzania Jakością spełnia wymagania norm AQAP 2110:2016 Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości w projektowaniu, pracach rozwojowych i produkcji oraz AQAP 2210:2015 Wymagania uzupełniające NATO do AQAP 2110 dotyczące zapewnienia jakości oprogramowania.

Certyfikaty Zintegrowanego Systemu Zarządzania, Systemu Zarządzania Energią oraz Wewnętrznego Systemu Kontroli wydane zostały przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC). Jednostką certyfikującą dla systemu AQAP w Comarch SA jest Centrum Certyfikacji Jakości (CCJ) działające przy Wojskowej Akademii Technicznej.

Zintegrowany System Zarządzania został wdrożony i certyfikowany w Comarch SA, natomiast wdrożone procedury obowiązują w Spółkach Grupy Comarch.

Zintegrowany System Zarządzania zapewnia właściwą, systemowo administrowaną realizację wszystkich procesów biznesowych mających wpływ na jakość produktów i usług. Sprawne działanie systemu gwarantuje, że wszystkie procesy są monitorowane pod względem skuteczności i efektywności, doskonalone oraz przystosowywane do ciągle zmieniających się warunków rynkowych i technologicznych oraz do zmieniających się wymagań klienta. Wysoka jakość produktów i usług wspierana jest ciągłą troską o środowisko oraz o bezpieczeństwo pracowników i dostawców. Stosowanie przez Grupę Comarch zasad systemów wdrożonych i certyfikowanych w Comarch SA przyczynia się do wzrostu zaufania pomiędzy firmą a klientami i dostawcami. Umacnia też wizerunek Grupy Comarch w oczach wszystkich podmiotów zainteresowanych efektami działalności naszej firmy w obszarach jakości oferowanych produktów i usług, oddziaływania na środowisko, zarządzania energią, zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, a także zapewnienia bezpieczeństwa informacji i danych oraz kontroli w obrocie towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa.

Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania jest naczelnym dokumentem ZSZ. Polityka ta zawiera ogół zamierzeń i celów organizacji dotyczących jakości, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy, zarządzania energią oraz bezpieczeństwa informacji, które wyrażone są w sposób formalny przez najwyższe kierownictwo. Zobowiązania oraz działania w ramach Polityki zostały opisane w punkcie 2.3. Kultura organizacyjna i model biznesowy.

Szczegółowe informacje dotyczące Polityki ZSZ Comarch SA oraz wdrożonych standardów znajdują się również pod adresem: <http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/polityka-jakosci/>

Szeroko pojęty rozwój technologiczny i gwałtownie rosnąca konkurencja stawiają nowe wymagania dla oprogramowania, wdrażanych systemów informatycznych oraz towarów będących w obrocie. Konieczność spełniania tych wymagań powoduje, iż produkty dostarczane przez Grupę Comarch mogą być towarami o podwójnym zastosowaniu i zostać wykorzystane w sposób niezgodny z zasadami prawa krajowego i międzynarodowego.

W celu zapobiegania takim praktykom, w ramach Grupy Comarch wdrożony został Wewnętrzny System Kontroli, którego naczelnym dokumentem jest **Polityka Wewnętrznego Systemu Kontroli**. Główne założenia tej polityki są następujące:

- wykluczenie możliwości osiągania zysku w sposób sprzeczny z wymaganiami Wewnętrznego Systemu Kontroli,
- zaniechanie obsługi obrotu towarowego, gdy jest on sprzeczny z prawem krajowym i międzynarodowym,
- zapobieganie transakcjom z kontrahentami zaangażowanymi w rozprzestrzenianie broni masowego rażenia,
- egzekwowanie zasad Wewnętrznego Systemu Kontroli na wszystkich stanowiskach pracy związanych z obrotem towarami,
- nadzór Pełnomocnika ds. Kontroli Obrotu nad przebiegiem procesów Wewnętrznego Systemu Kontroli.

Każdy z systemów wchodzących w skład Zintegrowanego Systemu Zarządzania obejmuje swoim zakresem inną tematykę oraz cechuje się specyficznymi ryzykami. W ramach Zintegrowanego Systemu identyfikowane i monitorowane są ryzyka i szanse. System Zarządzania Jakością kładzie szczególny nacisk na ryzyka związane z ogólnym funkcjonowaniem organizacji i jej procesów, dokumentacją i relacjami z dostawcami. Zarządzanie środowiskowe i energetyczne uwzględniają ryzyka związane z oddziaływaniem na środowisko, natomiast zarządzanie BHP uwzględnia ryzyka związane z kwestiami pracowniczymi. Wewnętrzny System Kontroli reguluje zagadnienia międzynarodowego obrotu towarami i technologiami oraz zapewnia zgodność realizowanych procesów ze specyficznymi wymaganiami prawnymi. System AQAP, dotyczący realizacji projektów dla sił zbrojnych, zawiera restrykcyjne wymagania i jest zbudowany na zarządzaniu ryzykiem w ramach realizowanych projektów. Szansą dla organizacji jest rozpoczęcie współpracy z nowymi klientami, nawiązanie nowych relacji biznesowych.

Ryzyka rozpatrywane i uwzględniane są na różnych płaszczyznach – zaczynając od polityk określających główne założenia w danej dziedzinie, poprzez procedury regulujące funkcjonowanie procesów, a kończąc na konkretnych działaniach zaszytych w mechanizmach wewnętrznych i wykorzystywanych przez Grupę Comarch systemach informatycznych. Wyszczególnione w ramach poszczególnych systemów ryzyka i mechanizmy zarządzania nimi zostały opisane w dalszej części.

Grupa Comarch zdaje sobie sprawę z istoty zarządzania ryzykiem. W ramach prowadzonych działań, Zintegrowany System Zarządzania na bieżąco dostosowywany jest do wymagań aktualizowanych norm międzynarodowych, w których szczególny nacisk kładzie się na kwestie związane z ryzykiem – zalecane jest podejście do zarządzania oparte na ryzyku oraz uwzględnianie ryzyka na poziomie systemowym.

Dla poszczególnych systemów Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w ramach procesu ogólnofirmowego, zostały zidentyfikowane następujące ryzyka:

Ryzyka zidentyfikowane w związku z funkcjonowaniem Systemu Zarządzania Jakością:

- ryzyko związane z pogorszeniem jakości oferowanych produktów i usług,
- ryzyko związane z utratą klientów, spowodowaną niespełnieniem ich oczekiwań jakościowych,
- ryzyko związane z występowaniem niezgodności i niestabilności w procesach wewnętrznych.

Ryzyka zidentyfikowane w związku z funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Kontroli:

- ryzyko związane z niewłaściwą klasyfikacją produktów i usług w ramach WSK,
- ryzyko związane z podjęciem współpracy z kontrahentem znajdującym się na Listach odmów,
- ryzyko związane z realizacją transakcji z podmiotami z krajów objętych ograniczeniami lub zakazem obrotu, a także innego rodzaju sankcjami,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie WSK,
- ryzyko związane z karami finansowymi za nieprzestrzeganie przepisów prawa polskiego i europejskiego.

Ryzyka zidentyfikowane w związku z funkcjonowaniem Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy:

- ryzyko związane z niedostatecznym poziomem bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników,
- ryzyko związane z występowaniem wypadków, chorób zawodowych i zdarzeń potencjalnie wypadkowych,
- ryzyko związane z brakiem zgodności z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
- ryzyko związane z negatywnymi wynikami kontroli zewnętrznych.

Ryzyka zidentyfikowane w związku z funkcjonowaniem Systemu Zarządzania Środowiskowego:

- ryzyko związane z brakiem zgodności z obowiązującymi wymaganiami prawnymi oraz poniesieniem kar finansowych za naruszanie obowiązków środowiskowych,
- ryzyko związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- ryzyko związane z awariami instalacji, systemów i urządzeń.

Ryzyka zidentyfikowane w związku z funkcjonowaniem Systemu Zarządzania Energią:

- ryzyko związane z nieodpowiednim zaopatrzeniem w energię w przyszłości,
- ryzyko związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- ryzyko związane z karami za uchybienia wynikające z zapisów w ustawie o efektywności energetycznej.

Ryzyka zidentyfikowane w związku z funkcjonowaniem Systemu AQAP 2110 i AQAP 2210:

- ryzyko związane z brakiem możliwości pozyskania kontraktu na dostarczenie produktów i/lub usług dla sił zbrojnych w Polsce i pozostałych krajach NATO,
- ryzyko związane z niespełnieniem wymagań mających zastosowanie umów, w tym realizacji procesu Rządowego Zapewnienia Jakości,
- ryzyko związane z brakiem możliwości dostarczenia produktów i/lub usług spełniających wymagania NATO dot. zapewnienia jakości w zakresie projektowania, prac rozwojowych i produkcji oraz zapewniania jakości oprogramowania.

Ryzyka zidentyfikowane w ramach Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wraz z wdrożonymi mechanizmami opisany został w wyodrębnionej części rozdziału. W ramach Grupy Comarch istnieje szereg mechanizmów, których skuteczne funkcjonowanie pozwala stwierdzić, że firma działa zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami – zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Do mechanizmów tych możemy zaliczyć między innymi: ustanowienie procedur wewnętrznych definiujących procesy i określających odpowiedzialności, stały nadzór nad wymaganiami prawnymi, bieżącą weryfikację realizacji procesów w ramach audytów wewnętrznych oraz wykorzystywanie dedykowanych poszczególnym zagadnieniom wewnętrznym systemów informatycznych.

Wszystkie opisane powyżej działania mają na celu minimalizowanie zidentyfikowanych obszarów ryzyka, sterowanie nimi oraz sprawowanie bieżącej kontroli. Grupa Comarch w swoim działaniu na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej stosuje zasadę przezorności, zwłaszcza podczas rozwoju i wprowadzania na rynek nowych produktów informatycznych. W przypadku Wewnętrznego Systemu Kontroli istotną rolę odgrywają systemy informatyczne dedykowane zagadnieniom z nim związanym, np. system do obiegu umów, gdzie poszczególne kroki wymuszają określone działania wymagane przez WSK. Specyficzne dla WSK procesy, takie jak postępowanie z towarami i usługami podwójnego zastosowania czy weryfikacja kontrahentów na listach odmów, opisane są w procedurach wewnętrznych. W celu komunikacji udostępnione zostały adresy mailowe, na które pracownicy mogą zgłaszać swoje uwagi. Pracownicy mają również możliwość wnoszenia anonimowych zgłoszeń w zakresie naruszenia postanowień wdrożonych polityk, które przekazywane są do adresatów w postaci papierowej za pośrednictwem poczty wewnętrznej.

W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania prowadzone są audyty wewnętrzne, których liczba w roku 2020 wyniosła 204. Audyty wewnętrzne realizowane są we wszystkich jednostkach objętych ZSZ według programu rocznego. Nadzór nad procesami specyficznymi dla WSK odbywa się również w ramach audytów wewnętrznych. W ramach audytów wewnętrznych prowadzone są statystyki w zakresie niezgodności w stosunku do procedur wewnętrznych Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Prowadzony jest również rejestr mocnych i słabych stron audytowanych jednostek. W 2020 roku zidentyfikowano 43 niezgodności oraz 220 mocnych stron i 217 potencjałów do doskonalenia.

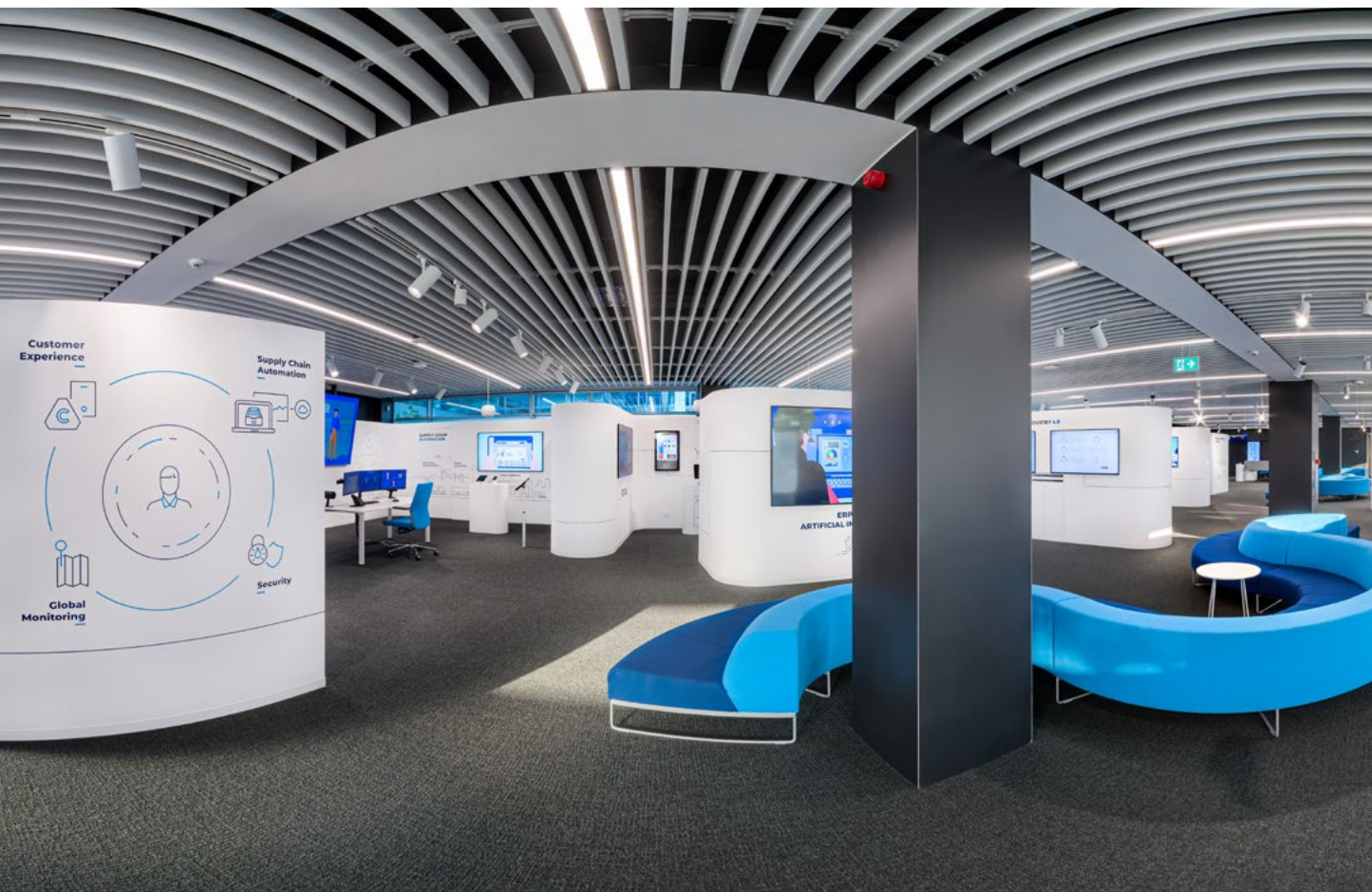

System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji oraz Polityka Bezpieczeństwa

Informacja i systemy przetwarzania informacji stanowią krytyczną i niezwykle ważną wartość firmy, dlatego Grupa Comarch kładzie duży nacisk na ochronę danych i aktywów własnych oraz klientów. Wdrożony w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania w Comarch SA został kompleksowy system ochrony informacji oparty na normach PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06 i PN-EN ISO/IEC 27002:2017-06. System jest certyfikowany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (PCBC) od 2008 roku w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania. System pokrywa wszystkie procesy wewnętrzne wspierające działanie firmy oraz procesy biznesowe i obejmuje całość aktywów firmy.

Regulacje Polityki bezpieczeństwa Grupy Comarch obejmują kwestie organizacyjne, podnoszenia świadomości pracowników, ochrony fizycznej aktywów, zabezpieczeń technicznych IT, ciągłości działania i reakcji na incydenty naruszenia bezpieczeństwa informacji. Zdefiniowano polityki i procedury wewnętrzne regulujące sposób zapewnienia poufności, integralności i dostępności danych Grupy Comarch oraz klientów, które w szczególności określają:

- zasady klasyfikowania i postępowania z informacją,
- politykę zarządzania siecią informatyczną Grupy Comarch,
- zasady administracji systemami i aplikacjami,
- zasady przebywania na terenie Grupy Comarch i dostępu do pomieszczeń Grupy Comarch,
- zasady użytkowania aktywów i wnoszenie sprzętu,
- zasady zabezpieczenia komputerów osobistych,
- zasady zabezpieczenia nośników informacji,
- zasady dostępu zdalnego,
- zasady bezpieczeństwa poczty elektronicznej,
- politykę haseł,
- politykę ciągłości działania,
- politykę antywirusową.

Wdrożono szereg środków organizacyjnych i technicznych zapewniających kompleksową i wielopoziomą ochronę danych i aktywów mających przeciwdziałać i minimalizować skutkom wystąpienia incydentów naruszenia bezpieczeństwa informacji.

System zapewnia ciągły proces monitorowania i reakcji na ryzyka dotyczące bezpieczeństwa informacji. Pozwala to ciągle doskonalić ochronę danych i aktywów Grupy Comarch oraz klientów. Wnioski z działania systemu zarządzania bezpieczeństwem są raportowane do Zarządu i podejmowane są konieczne akcje usprawniające i korygujące.

Wśród najistotniejszych zagrożeń, któremu przeciwdziałają wdrożone zabezpieczenia można wymienić:

- naruszenie bezpieczeństwa informacji,
- nieautoryzowane działania,
- niedostępność kluczowych usług i powierzchni Grupy Comarch,
- zgodność z przepisami prawa.

W ramach firmy działają dedykowane jednostki biznesowe zajmujące się ochroną informacji, definiujące i wdrażające standardy oraz monitorujące stan bezpieczeństwa aktywów Grupy Comarch.

Opracowano plany ciągłości działania firmy mające na celu zachowanie ciągłości biznesowej w kluczowych dla firmy obszarach.

Polityka Zrównoważonego Rozwoju dla Dostawców

Grupa Comarch jako organizacja o charakterze globalnym specjalizująca się w projektowaniu, wdrażaniu oraz integracji zaawansowanych produktów IT, ma znaczący wpływ na funkcjonowanie łańcucha dostaw. Ponadto, jako firma, zdajemy sobie sprawę, że sukces podejmowanych przedsięwzięć nie zależy jedynie od nas, ale w dużej mierze również od naszych partnerów biznesowych. Kluczowe znaczenie ma kwestia odpowiedniego doboru kontrahentów, którzy w jak największym stopniu spełniają określone kryteria. Dzięki temu mamy pewność, że współpraca z nimi w żaden sposób nie zaburzy stabilności i efektywności procesów realizowanych w ramach łańcucha dostaw. W ramach Grupy Comarch funkcjonuje Polityka Zrównoważonego Rozwoju dla Dostawców, która określa najważniejsze zasady jakimi firma kieruje się, realizując współpracę z partnerami biznesowymi. Ponadto, dokument ten stanowi zobowiązanie do prowadzenia zrównoważonej polityki zamówień i określa oczekiwania dla dostawców kluczowych.

Zobowiązania te realizowane są głównie poprzez:

- wspieranie i zachęcanie naszych klientów i dostawców, aby w swoich działaniach kierowali się zasadami etyki, odpowiedzialności społecznej i ochrony środowiska,
- zapewnienie wysokiej jakości produktów i usług dla klientów na rynku międzynarodowym, jednocześnie zwracając szczególną uwagę na bezpieczeństwo zasobów informacyjnych, aspekty środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników,
- budowanie dobrego partnerstwa z dostawcami, opartego na wzajemnej współpracy, zaufaniu i uczciwości,
- prowadzenie działań związanych z zamówieniami zgodnie z przepisami prawa i regulacjami prawnymi – krajowymi i międzynarodowymi,
- wybór dostawców z przekonaniem, że tylko odpowiedzialne praktyki w łańcuchu dostaw mogą zapewnić najwyższą jakość końcowego wyrobu lub usługi, jednocześnie dbając o środowisko naturalne, dobre standardy pracy, etykę biznesu i społeczności lokalne.

Jesteśmy przekonani, że wysokie standardy postępowania w biznesie, do których przestrzegania zobowiązuje się Grupa Comarch, powinny również być egzekwowane od naszych kontrahentów. Dlatego też od naszych kluczowych dostawców oczekujemy następujących zasad:

- zarządzanie oddziaływaniem na środowisko w sposób odpowiedzialny zgodnie z normą ISO 14001 lub podobnym standardem w celu zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko,
- stosowanie norm bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z OHSAS 18001 lub podobnym standardem, aby zminimalizować zagrożenia związane z ryzykami zawodowymi oraz zapobiegać urazom,
- stosowanie ze zrozumieniem dobrych praktyk biznesowych, kwestii społecznych oraz związanych z ochroną środowiska, które powiązane są z działalnością dostawcy,
- działanie zgodne z obowiązującymi przepisami prawa,
- uznanie prawa pracowników do zrzeszania się oraz do negocjacji zbiorowych,
- zakaz dyskryminacji we wszelkich jej przejawach, ze względu na: rasę, status społeczny, pochodzenie etniczne, religię, upośledzenie, inwalidztwo, płeć, orientację seksualną, związek lub przynależność polityczną, wiek czy stan cywilny,
- zakaz zatrudniania dzieci poniżej 16 roku życia oraz stosowania kar cielesnych, przymusu psychicznego i fizycznego, znieważania i molestowania seksualnego,
- wyeliminowanie pracy przymusowej.

W zakresie zrównoważonego rozwoju dostawców zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko zaburzeń stabilności i efektywności procesów realizowanych w ramach łańcucha dostaw,
- ryzyko nawiązania współpracy z kontrahentami niespełniającymi wymagań Polityki oraz naruszającymi zasady etyki, odpowiedzialności społecznej i ochrony środowiska,
- ryzyko związane z niewypłacalnością kontrahentów,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym kontrahentów.

Współpraca oparta na wyznawanych przez Grupę Comarch zasadach, konsekwentne egzekwowanie wymagań względem kontrahentów oraz stosowanie mechanizmów weryfikacji i zapewnienia zgodności z obowiązującymi regulacjami pozwalają skutecznie minimalizować ryzyko niestabilności i niezgodności w ramach łańcucha dostaw.

Poszanowanie Własności Intelktualnej Osób Trzecich

Grupa Comarch jako podmiot tworzący oprogramowanie, doskonale rozumie potrzebę poszanowania praw własności intelektualnej i ze swojej strony dąży do pełnego poszanowania własności intelektualnej osób trzecich, w tym innych twórców oprogramowania, a także dostawców oraz klientów. Grupa Comarch przestrzega regulacji prawnych dotyczących zasad poszanowania własności intelektualnej osób trzecich na poziomie prawa międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, wspiera system ochrony własności intelektualnej oraz dokłada wszelkich starań w celu zapewnienia najwyższego poziomu ochrony praw własności intelektualnej osób trzecich.

W ramach Grupy Comarch wdrożono **Politykę Poszanowania Własności Intelktualnej Osób Trzecich**. Podstawowe cele polityki to:

- dbanie o zapewnienie poszanowania własności intelektualnej osób trzecich,
- zapewnienie poszanowania patentów, znaków towarowych i innych praw własności przemysłowej osób trzecich,
- wykorzystywanie własności intelektualnej, patentów, znaków towarowych oraz innych praw własności przemysłowej osób trzecich zgodnie z przepisami prawa oraz uzyskanymi przez Grupę Comarch licencjami,
- korzystanie z oprogramowania osób trzecich wyłącznie w zakresie przyznaných licencji,
- ochrona własności intelektualnej, patentów, znaków towarowych oraz innych praw własności przemysłowej Grupy Comarch,
- ochrona interesów Grupy Comarch, w szczególności finansowych i prawnych,
- troska o wysoką jakość oferowanych produktów i usług,
- zarządzanie ryzykiem w zakresie objętym przez politykę,
- zarządzanie własnością intelektualną oraz licencjami.

Cele szczegółowe Polityki wynikające z celów podstawowych to:

- ochrona własności intelektualnej dostawców i odbiorców Grupy Comarch,
- zaznajomienie pracowników z polityką i wyegzekwowanie jej przestrzegania,
- osiągnięcie przejrzystości zasad wykorzystywania własności intelektualnej osób trzecich przez pracowników,
- osiągnięcie jak najwyższego stopnia zrozumienia i poszanowania praw własności intelektualnej,
- zakaz wykorzystywania przez pracowników oraz współpracowników Grupy Comarch oprogramowania, które narusza własność intelektualną osób trzecich.

Grupa Comarch zmierza do osiągnięcia celów Polityki poprzez szkolenie pracowników oraz działanie w zgodzie z procedurami porządkującymi proces oceny, wyboru i pozyskiwania oprogramowania oraz przechowywania licencji dla:

- oprogramowania na potrzeby wewnętrzne Grupy Comarch: narzędziowego i biurowego,
- komponentów programistycznych i kodów źródłowych do wykorzystania w produktach Grupy Comarch,
- komponentów programistycznych i kodów źródłowych do wykorzystania w usługach programistycznych realizowanych w taki sposób, że efekty pracy Grupy Comarch stają się własnością klienta (produkty dedykowane).

Do obowiązków każdego pracownika oraz współpracownika Grupy Comarch należy znajomość i przestrzeganie Polityki Poszanowania Praw Własności Intelktualnej oraz wynikających z niej procedur, w takim zakresie, w jakim ich one dotyczą, tj. w zakresie:

- odpowiedzialności za korzystanie z oprogramowania przez Grupę Comarch,
- odpowiedzialności za korzystanie z oprogramowania na sprzęcie komputerowym Grupy Comarch przez pracownika bądź współpracownika,
- sposobu uzyskania zgody na wykorzystanie własności intelektualnej stron trzecich w produktach Grupy Comarch i produktach dedykowanych,
- sposobu uzyskania zgody na zakup nowego oprogramowania.

W ramach poszanowania własności intelektualnej osób trzecich zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko korzystania z nielicencjonowanego oprogramowania na potrzeby wewnętrzne,
- ryzyko nielegalnego wykorzystania oprogramowania będącego własnością osób trzecich w produktach Grupy Comarch,
- ryzyko ewentualnych roszczeń finansowych i prawnych oraz strat wizerunkowych,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym poszanowania własności intelektualnej osób trzecich.

Minimalizacja ryzyk związanych z poszanowaniem własności intelektualnej osób trzecich dokonywana jest w ramach mechanizmów opisanych w części o Zintegrowanym Systemie Zarządzania. Zarówno dostawca jak i odbiorca oprogramowania mają prawo do tego, żeby ich prawa własności intelektualnej były szanowane. Gwarancją poszanowania własności intelektualnej jest stosowanie przez pracowników oraz współpracowników Grupy Comarch odpowiednich procedur przy korzystaniu z tej własności. Realizacja działań zgodnie z przedstawionymi wytycznymi minimalizuje ryzyko niezgodności z obowiązującymi regulacjami prawnymi w tym zakresie i ewentualnymi roszczeniami finansowymi. W przypadku wykrycia lub uzyskania informacji dotyczących nieprzestrzegania niniejszej Polityki, jak również przypadków naruszenia własności intelektualnej osób trzecich, Grupa Comarch obliuguje swoich pracowników, współpracowników, dostawców oraz odbiorców do zgłaszania takich przypadków do Działu Jakości i BHP oraz Działu Prawnego za pośrednictwem dedykowanego adresu email.

Systemy Zarządzania wdrożone w spółkach Grupy Comarch

System Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych Comarch SA oraz Comarch Healthcare SA

Oprócz podstawowej działalności związanej z wytwarzaniem oprogramowania i systemów informatycznych oraz świadczeniem usług w tym zakresie, wybrane spółki Grupy Comarch prowadzą również działalność w zakresie projektowania i rozwoju, produkcji i wprowadzania na rynek wyrobów medycznych oraz posiadają certyfikowany System Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych na zgodność z normą EN ISO 13485:2016. Zakres certyfikatu dla Comarch Healthcare SA obejmuje projektowanie i rozwój, produkcję, dystrybucję i serwisowanie systemów monitorowania parametrów życiowych jak również serwis powdrożeniowy, natomiast dla Comarch SA projektowanie i rozwój, produkcję własną i kontraktową, dystrybucję, wdrażanie i serwisowanie oprogramowania oraz wyrobów i akcesoriów oraz systemów do monitorowania funkcji życiowych jak również realizację usług powdrożeniowych w tym zakresie.

Certyfikaty Systemu Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych wydane zostały przez TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o. Pod kątem wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo badane są wszystkie produkty wytwarzane przez spółki Comarch SA oraz Comarch Healthcare SA będące wyrobami medycznymi. Produkty te poddaje się stosownym badaniom oraz certyfikacji. Z myślą o podnoszeniu jakości życia i poczucia bezpieczeństwa oraz w trosce o zdrowie klientów, spółki Grupy Comarch oferują szeroką gamę wyrobów medycznych. Oferowane produkty powstają jako odpowiedź na potrzeby rynku w zakresie profilaktyki i leczenia, i są przygotowywane na bazie najnowszych technologii, w wyniku współpracy wykwalifikowanych pracowników z naukowym środowiskiem medycznym. Spółki Grupy Comarch gwarantują tym samym właściwą jakość i bezpieczeństwo oferowanych produktów, profesjonalną i etyczną obsługę, a także pomoc i porady dostosowane do indywidualnych potrzeb klientów.

W spółkach Comarch SA oraz Comarch Healthcare SA zostały wdrożone Polityki Jakości. W celu realizacji postanowień Polityki Zarząd i pracownicy ww. spółek obowiązują się:

- dostosowywać produkty i usługi do oczekiwań i wymagań klientów, zachowując wymagania przepisów prawnych w zakresie produkcji i dystrybucji wyrobów medycznych oraz świadczenia usług medycznych, a także w zakresie produktów i usług informatycznych,
- wprowadzać na rynek wyroby i usługi spełniające wymagania w zakresie jakości i bezpieczeństwa,
- rzetelnie informować o jakości i bezpieczeństwie oferowanych wyrobów i usług,
- ciągle i systematycznie dbać o jakość i konkurencyjność oferowanych produktów i usług,
- rozwijać współpracę z dostawcami w celu polepszania jakości oferowanych produktów i usług,
- podnosić kwalifikacje,
- ciągle doskonalić skuteczność systemu zarządzania jakością wyrobów medycznych.

Środkiem realizacji powyższych celów są wdrożone i ciągle doskonalone systemy zarządzania jakością opracowane w oparciu o wymagania:

- dyrektywy 93/42/EEC Wyroby medyczne (MDD),
- normy EN-ISO 13485 Wyroby medyczne. Systemy zarządzania jakością. Wymagania do celów przepisów prawnych,
- normy ISO 9001 Systemy zarządzania jakością-wymagania.

W ramach Systemu Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko utraty certyfikatów dla wyrobów medycznych,
- ryzyko wprowadzenia na rynek wyrobów niespełniających wymagań w zakresie jakości i bezpieczeństwa,
- ryzyko zagrożenia zdrowia, życia i bezpieczeństwa użytkowników wyrobów medycznych,
- ryzyko związane z pogorszeniem jakości wyrobów medycznych,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym wyrobów medycznych.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie wyrobów medycznych jest kwestią niezwykle ważną, uregulowaną systemowo. W ramach wdrożonego i certyfikowanego Systemu Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych zgodnego z normą ISO 13485, funkcjonuje proces zarządzania ryzykiem opisany w procedurach wewnętrznych. Proces ten obejmuje zasady identyfikowania zagrożeń związanych z wyrobem medycznym, jego akcesoriami oraz oprogramowaniem, szacowanie i ocenę dopuszczalności ryzyk, sterowanie tymi ryzykami oraz monitorowanie skuteczności sterowania. W przypadku wyrobów medycznych istnieje również możliwość zgłaszania tzw. incydentów medycznych, czyli nieprawidłowości dotyczących wyrobu medycznego, które mogą lub mogły doprowadzić do śmierci albo poważnego pogorszenia stanu zdrowia pacjenta lub użytkownika wyrobu. W Comarch SA oraz Comarch Healthcare SA prowadzony jest rejestr takich przypadków. Od początku działalności w zakresie wyrobów medycznych nie zidentyfikowano incydentów medycznych.

System Zarządzania Jakością w Centrum Medycznym iMed24 (Comarch Healthcare SA)

Centrum Medyczne iMed24, założone w 2012 roku kieruje się zasadami: profesjonalizm, innowacyjność oraz współpraca oparta na zaufaniu i zrozumieniu. Wieloletnie doświadczenie pozwoliło wypracować najwyższe standardy usług, czego odzwierciedleniem jest otrzymany certyfikat potwierdzający, że System Zarządzania Jakością spełnia wymagania normy ISO 9001:2015. Zakres certyfikatu obejmuje udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach prowadzonych poradni i pracowni, w tym świadczenie usług zdalnych. Proces certyfikacji prowadzony jest przez TUV Rheinland Polska Sp. z o.o. Polityka jakości, wdrożona w Comarch Healthcare SA przedstawia zobowiązania Zarządu oraz pracowników spółki w odniesieniu do usług jak i produktów oraz została szczegółowo opisana w części System Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych Comarch SA oraz Comarch Healthcare SA. Zakres działalności Centrum Medycznego iMed24 związany ze świadczeniem usług medycznych niesie ze sobą specyficzne ryzyka. Ryzyka w ramach systemu są identyfikowane na poziomie ogólnofirmowym. W ramach systemu zidentyfikowano:

- ryzyko związane z zaistnieniem błędu medycznego,
- ryzyko związane z ekspozycją personelu medycznego na czynniki szkodliwe,
- ryzyko związane z awarią sprzętów medycznych, systemów lub zasilania,
- ryzyko związane z nieautoryzowanym dostępem do danych medycznych,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi oraz procedurami obowiązującymi w CM iMed24.

Zarządzanie ryzykiem w jednostce świadczącej usługi medyczne jest szczególnie ważne. Jednostka posiada odpowiednie wewnętrzne mechanizmy, które mają na celu minimalizowanie zidentyfikowanych obszarów ryzyka, sterowanie nimi oraz sprawowanie bieżącej kontroli.

System Zarządzania Jakością w Comarch Healthcare SA BU HIS

Comarch Healthcare SA BU HIS działa w branży informatycznej w sektorze medycznym, opracowując kompleksowe rozwiązania dla placówek medycznych. Spółka zlokalizowana w Katowicach, ul. Baildona 66 posiada certyfikowany System Zarządzania Jakością na zgodność z normą ISO 9001:2015. Zakres certyfikacji obejmuje projektowanie i rozwój, produkcję, sprzedaż, wdrażanie oraz serwis i utrzymanie rozwiązań informatycznych, a także doradztwo i szkolenia w podanym zakresie. Proces certyfikacji jest prowadzony przez Bureau Veritas Polska Sp. z o.o. Polityka jakości, wdrożona w Comarch Healthcare SA przedstawia zobowiązania Zarządu oraz pracowników spółki w odniesieniu do usług jak i produktów oraz została szczegółowo opisana w części System Zarządzania Jakością Wyrobów Medycznych Comarch SA oraz Comarch Healthcare SA.

W ramach systemu wdrożonego w Comarch Healthcare SA BU HIS zidentyfikowano następujące ryzyka:

- ryzyko związane z niedostosowaniem produktów do wymagań prawnych, w wyznaczonych okresach przez ustawodawcę,
- ryzyko związane z występowaniem niezgodności i niestabilności w procesach wewnętrznych jednostek medycznych objętych informatyzacją.

Comarch Healthcare SA BU HIS, działając w ramach Grupy Comarch, posiada szereg mechanizmów, mających na celu minimalizowanie zidentyfikowanych obszarów ryzyka, sterowanie nimi oraz sprawowanie bieżącej kontroli. Mechanizmy zostały szczegółowo opisane w części o Zintegrowanym Systemie Zarządzania.

System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w Comarch SAS.

Comarch SAS. jest spółką zależną Grupy Comarch, której celem jest ekspansja na rynek francuski. Obszarem działalności spółki jest oferowanie infrastruktury IT i oprogramowania, zwłaszcza w sektorze zdrowia.

Spółka Comarch SAS. z Data Center w Lezennes we Francji posiada System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Spółka uzyskała odpowiedni certyfikat, który jest dowodem na to, że system zarządzania spełnia wymagania normy ISO/IEC 27001:2013 Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji. Zakres certyfikacji dla Comarch SAS. obejmuje infrastrukturę i usługi hostowane w lokalizacji Data Center w Lezennes we Francji, zarządzane przez zespół francuski Comarch SAS. w ww. lokalizacji. Proces certyfikacji jest prowadzony przez Bureau Veritas Certification Holding SAS - UK Branch.

Comarch SAS. uzyskał także certyfikat HDS, który pozwala przechowywać i przetwarzać dane osobowe dotyczące stanu zdrowia oraz potwierdza, że działa w tej dziedzinie zgodnie z najwyższymi standardami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony danych. Uzyskany certyfikat sprawia, że Comarch SAS. będzie mógł oferować swoim klientom i partnerom wysoce bezpieczny hosting danych wraz z możliwością kontroli. Proces certyfikacji jest prowadzony przez Bureau Veritas Certification France.

Założenia Polityki Bezpieczeństwa Grupy Comarch w pełni odnoszą się do obszaru certyfikacji w Comarch SAS. Dodatkowo w celu spełnienia wymagań bezpieczeństwa związanych z HDS, spółka posiada wdrożoną odpowiednią wewnętrzną Politykę.

Zarządzanie ryzykiem w ramach systemu jest prowadzone w sposób ciągły z wykorzystaniem odpowiedniej metodologii. W ramach zarządzania ryzykiem, w zakresie wdrożonych systemów, wprowadzono odpowiednie mechanizmy audytu wewnętrznego i weryfikacji. Zastosowanie mają również procedury ogólnofirmowe.

Kodeks Etyczny Grupy Comarch

Grupa Comarch przykłada dużą wagę do przestrzegania obowiązujących uregulowań, przepisów prawnych i postępowania zgodnie z wyznaczonymi sobie standardami etycznymi.

Jako jeden z liderów rynku IT Grupa Comarch czuje się zobowiązana do promowania etyki oraz pragnie dołączyć do grona czołówki światowej pod względem odpowiedzialności korporacyjnej. Odpowiedzialność za osiągnięcie tego celu spoczywa na wszystkich pracownikach Grupy Comarch.

Kodeks Etyczny obowiązuje w spółkach Grupy Comarch i zobowiązuje je do regularnej oceny przestrzegania zasad zawartych w Kodeksie oraz aktualizowania jego treści na podstawie uzyskanych wniosków.

Kodeks odzwierciedla wartości etyczne, jakim Grupa Comarch hołduje i jakich chce przestrzegać. Stanowi on dla pracowników Grupy Comarch wzorzec postępowania w stosunku do współpracowników, przełożonych oraz klientów, partnerów i społeczności lokalnych, zarówno w relacjach biznesowych, jak i okołobiznesowych.

Kodeks Etyczny Grupy Comarch jest rozpowszechniany i popularyzowany poprzez działania sekcji PR Comarch S.A oraz przez Dział Jakości i BHP.

Pełną treść Kodeksu Etycznego Grupy Comarch można odnaleźć pod adresem:

<http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/kodeks-etyczny/>

Wszelkie niejasności, problemy związane z interpretacją treści Kodeksu Etycznego Grupy rozwiązuje powołany Rzecznik ds. Etyki. Pracownicy Grupy Comarch są zachęceni do zgłaszania wszelkich uwag i modyfikacji związanych z treścią niniejszego Kodeksu Etycznego.

Do obowiązków Rzecznika ds. Etyki należy:

- wspieranie pracowników w przestrzeganiu Kodeksu Etycznego,
- promowanie idei Kodeksu Etycznego wewnątrz firmy,
- aktualizacja treści Kodeksu Etycznego,
- odpowiadanie stosownymi przedsięwzięciami na bieżące problemy pracowników związane z etyką podejmowanych przez nich działań biznesowych.

W ramach Kodeksu Etycznego Grupy Comarch zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko naruszenia zasad etyki, odpowiedzialności korporacyjnej, przestrzegania praw człowieka i ochrony środowiska,
- ryzyko wystąpienia przypadków zatrudniania dzieci, pracy przymusowej, stosowania przymusu fizycznego lub psychicznego,
- ryzyko wystąpienia dyskryminacji we wszystkich jej przejawach,
- ryzyko związane z nieprzestrzeganiem zasad dotyczących uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, nielegalnym płatnościami i korupcji,
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi, międzynarodowymi standardami dotyczącymi praw człowieka i standardów pracy, procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym etyki.

Grupa Comarch minimalizuje ryzyka związane z nieprzestrzeganiem zasad Kodeksu Etycznego poprzez przestrzeganie międzynarodowych standardów w zakresie ochrony praw człowieka, tworzenie bezpiecznego i ergonomicznego środowiska pracy oraz troskę o środowisko naturalne. Pracownicy mają prawo oczekiwać od Rzecznika ds. Etyki pomocy i wsparcia w zakresie zgłaszanych zapytań na dedykowany adres email. Dodatkowo pracownicy mają możliwość anonimowych zgłoszeń o wszelkich naruszeniach w zakresie etyki za pośrednictwem papierowej poczty wewnętrznej. Zgodnie z prowadzonym rejestrem, w 2020 roku nie odnotowano zgłoszeń z zakresu naruszenia zasad etyki. Wszystkie zgłoszenia są rozpatrywane przez niezależną komisję i kwalifikowane jako zgłoszenia uznane lub odrzucone. W przypadku uznania zgłoszenia podejmowane są odpowiednie działania w celu ich rozwiązania.

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości, w tym w obszarze zatrudnienia pracownicy mają możliwość zgłaszania ich do przełożonych. Dodatkowo zgłoszenia o wszelkich naruszeniach w zakresie warunków pracy, etyki oraz ochrony środowiska mogą być zgłaszane przez pracowników do Rzecznika ds. Etyki na adres etyka@comarch.pl lub anonimowo za pośrednictwem poczty wewnętrznej.

Weryfikacja zgodności w zakresie etyki w Grupie Comarch ma charakter ciągły. Pracownicy są okresowo szkoleni oraz mogą korzystać z różnych ścieżek zgłaszania nieprawidłowości związanych z nieprzestrzeganiem Kodeksu Etycznego Grupy Comarch. Inne strony zainteresowane, na przykład klienci, często korzystają z możliwości weryfikacji kwestii etycznych w formie spotkań, audytów drugiej strony oraz poprzez zbieranie informacji za pomocą ankiet. Realizacja zapisów Kodeksu Etycznego weryfikowana jest w ramach audytów wewnętrznych Zintegrowanego Systemu Zarządzania. W trakcie audytów zrealizowanych w 2020 roku nie zostały zidentyfikowane niezgodności w tym obszarze.

Comarch nie przeprowadza stacjonarnych audytów etycznych u dostawców, jednakże w ramach Polityki Zrównoważonego Rozwoju dla Dostawców wspiera i zachęca dostawców, aby w swoich działaniach kierowali się zasadami etyki i przestrzegali standardów etycznych wdrożonych w Grupie Comarch.

W badaniu dostawców przeprowadzonym w 2020 roku na pytanie w ankiecie: Czy Państwa firma posiada wdrożony Kodeks Etyczny? „TAK” odpowiedziało 69% firm, które odesłały uzupełnione kwestionariusze. Dostawcy, którzy udzielili odpowiedzi twierdzącej na to pytanie w 2019 roku, stanowili 52% respondentów.

Prawa człowieka

Grupa Comarch szanuje i przestrzega krajowych standardów dotyczących praw człowieka oraz międzynarodowych standardów pracy, traktując je jako fundamentalne i powszechne. Respektuje i realizuje przepisy prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny.

Uznając prawo pracowników do wolnego zrzeszania się, podejmowany jest dialog z Przedstawicielami Pracowników. Grupa Comarch nie zidentyfikowała przypadków, w których może dochodzić do naruszenia lub może występować poważne ryzyko naruszenia prawa pracowników do zrzeszania się i zawierania umów zbiorowych zarówno w ramach organizacji jak i wśród dostawców.

Grupa Comarch przestrzega zakazu dyskryminacji ze względu na: rasę, status społeczny, pochodzenie etniczne, religię, upośledzenie, inwalidztwo, płeć, orientację seksualną, związek lub przynależność polityczną, wiek czy stan cywilny.

Gwarantuje wolność poglądów, sumienia i religii oraz swobodę przekonań i wypowiedzi. Grupa Comarch promuje pracę zespołową wolną od jakichkolwiek uprzedzeń i świadomie czerpie siłę i wartości wynikające ze zróżnicowania swoich pracowników. W zamian dokłada wszelkich starań, by zapewnić swoim pracownikom godziwe i regularnie

wypłacane wynagrodzenie, możliwość rozwoju, ciekawe i ambitne wyzwania oraz bardzo dobre warunki pracy.

Grupa Comarch chroni prawa autorskie swoich pracowników, a także, w relacji do międzynarodowych standardów, szanuje własność intelektualną jako dobro indywidualne, bezpieczne od nadużyć.

Grupa Comarch przestrzega zakazu pracy dzieci poniżej 16 roku życia, pracy przymusowej, stosowania kar cielesnych, przymusu psychicznego i fizycznego oraz znieważania, a także zakazu dotyczącego molestowania seksualnego, a miejsce pracy uznaje za wolne od tego typu praktyk.

Zarówno Comarch SA jak i Grupa Comarch nie zidentyfikowały przypadków naruszenia praw człowieka, pracy dzieci lub pracy przymusowej, w tym również u podwykonawców. Nie wpłynęły żadne skargi w zakresie poszanowania praw człowieka.

Pracownicy spółek Grupy Comarch są informowani o zasadach wynikających z przyjętego Kodeksu Etycznego w trakcie szkoleń First Step i onboardingowych organizowanych przez pracodawcę w pierwszych dniach pracy, a później w trakcie szkoleń ZSZ realizowanych co 5 lat.

Poniższe tabele przedstawiają liczbę osób, biorących udział w szkoleniach First Step, w ramach których poruszane są zagadnienia etyczne w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Comarch SA	2020	2019
liczba osób uczestniczących w szkoleniach	655	744
całkowita liczba godzin szkoleniowych	655	744
% przeszkolonych pracowników spośród nowo przyjętych	81%	81%

Grupa Comarch	2020	2019
liczba osób uczestniczących w szkoleniach	667	744
całkowita liczba godzin szkoleniowych	667	744
% przeszkolonych pracowników spośród nowo przyjętych	78%	76%

Prowadzony jest również rejestr osób uczestniczących w szkoleniach ze Zintegrowanego Systemu Zarządzania, których zakres również obejmuje kwestie etyczne.

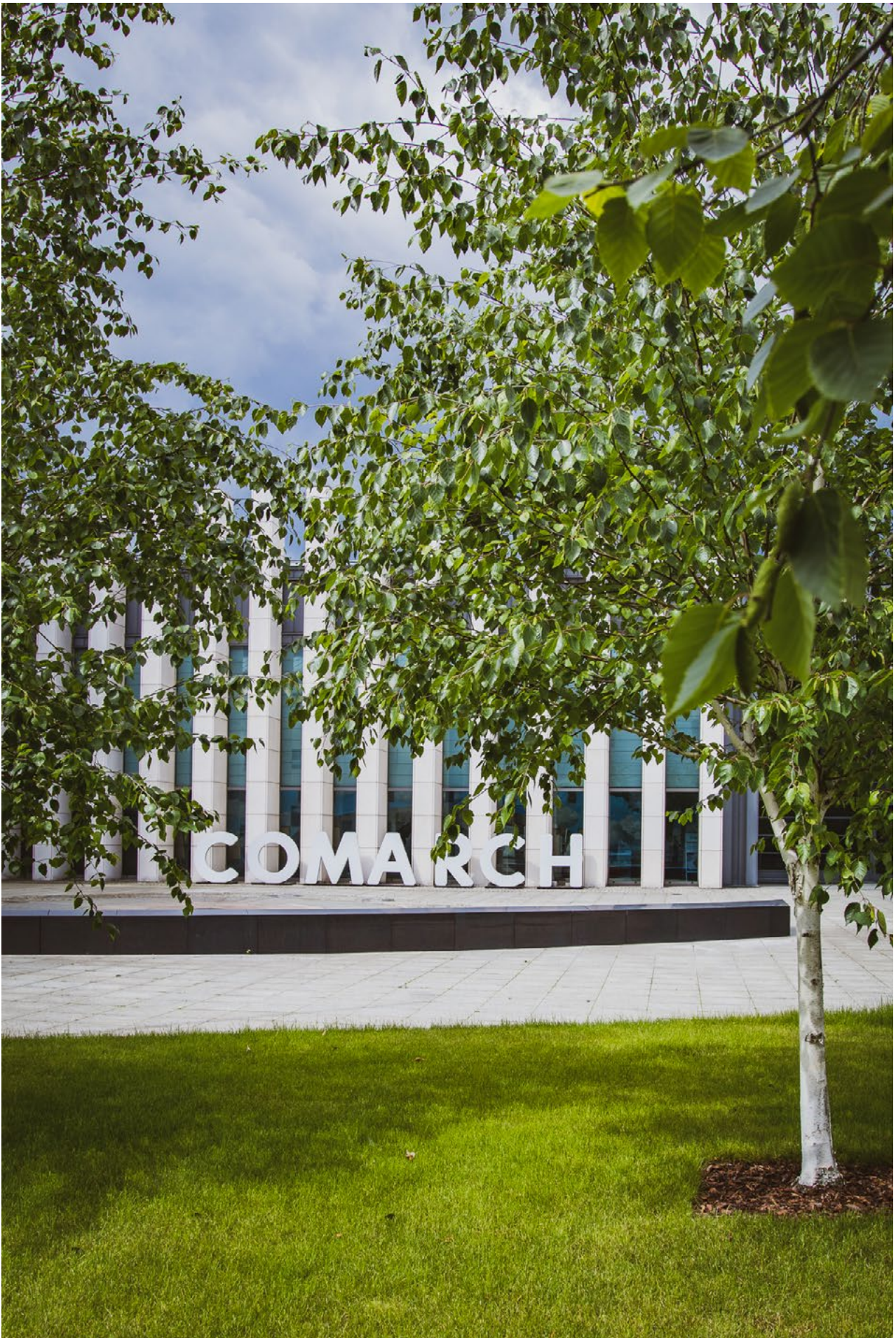
Przedstawione poniżej dane pokazują ile osób wzięło udział łącznie w takim szkoleniu. Nie ma natomiast podziału na osoby nowo przyjęte i powtarzające szkolenie po 5 latach.

Poniższa tabela przedstawia dane łączne dla spółek Grupy Comarch w latach 2019 – 2020.

Grupa Comarch	2020	2019
liczba osób uczestniczących w szkoleniach ZSZ (osoby nowo przyjęte i powtarzające szkolenie po 5 latach)	1 556	1 495

Spółki Grupy Comarch nie zatrudniają bezpośrednio pracowników ochrony fizycznej oraz utrzymania czystości obiektów – ten zakres prac został powierzony specjalistycznym firmom zewnętrznym. Umowy zawarte przez

Comarch SA z tymi firmami zawierają zapisy o zapewnieniu przeszkolenia w zakresie praw człowieka i przekazanie Comarch oświadczeń potwierdzających przejście szkolenia przez pracowników.

Polityka klimatyczna

Dbłość o kwestie związane z klimatem jest jednym z priorytetów Zarządu Spółki. Planując nowe inwestycje oraz prowadząc bieżącą działalność Zarząd Comarch SA, uwzględnia kwestie klimatyczne, co znalazło odzwierciedlenie zarówno w inwestycjach biurowych (budynki nisko lub zero-emisyjne, zastosowanie instalacji fotowoltaicznych), jak też w ustalonych wewnętrznych zasadach związanych z organizacją miejsc pracy i budowaniem świadomości klimatycznej wśród pracowników (wprowadzenie ogólnofirmowych rozwiązań dotyczących segregacji odpadów, stosowanie energooszczędnych rozwiązań oświetleniowych, propagowanie oraz wspieranie inicjatyw i działań proklimatycznych).

W ramach wstępnej analizy zjawisk z zakresu polityki klimatycznej zidentyfikowano następujące, potencjalne ryzyka:

- ryzyko związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- ryzyko nawiązania współpracy z kontrahentami nie spełniającymi wymagań polityki klimatycznej oraz naruszającymi zasady ochrony środowiska,
- ryzyko incydentów związanych z nieszczelnościami urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych,
- ryzyko zwiększonego użycia energii niezbędnej do zasilania urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych (budynki biurowe i CDC) w okresach występowania ponadnormatywnie wysokich temperatur.

Z uwagi na fakt, że zarządzanie ryzykiem i kwestiami związanymi z klimatem jest jednym z istotnych obowiązków Zarządu Comarch SA, zidentyfikowane ryzyka są na bieżąco monitorowane przez Zarząd, który podejmuje wszelkie niezbędne działania mające na celu minimalizację wystąpienia zdarzeń, które mogłyby negatywnie oddziaływać na klimat i środowisko naturalne. Począwszy od 2020 roku działania związane z zarządzaniem ryzykiem przyjęły charakter systemowy, przejawiający się w corocznej weryfikacji oraz analizie działalności Spółki w tym zakresie. Niezależnie od systemowych działań analityczno-weryfikacyjnych Zarząd Comarch SA jest odpowiednio przygotowany do podjęcia wszelkich niezbędnych działań zapobiegawczych, minimalizujących negatywny wpływ potencjalnych ryzyk oraz zaistniałych zdarzeń na politykę klimatyczną Comarch.

Deklaracja polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju

W marcu 2014 roku Comarch podpisał „Deklarację polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju”, a tym samym złożył zapewnienie, iż będzie aktywnie działał na rzecz realizacji celów rozwojowych nakreślonych w Wizji Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu 2050. Treść Deklaracji stanowi dziesięć założeń, których realizacja pozwoli w przyszłości żyć godnie i mądrze korzystać z ograniczonych zasobów naszej Planety.

Podpisywanie Deklaracji odbywało się wraz z Inauguracją III Etapu projektu Wizji Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu 2050. Uczestnicy spotkania zapoznali się z propozycjami działań zaplanowanych w ramach III Etapu Wizji 2050. Sygnatariusze Deklaracji mają możliwość zaangażować się w prace następujących grup roboczych: innowacje społeczne, zrównoważona produkcja i konsumpcja, odnawialne źródła energii, zazielenianie nowej perspektywy oraz małe i średnie przedsiębiorstwa.

Projekt Wizja 2050 nawiązuje do międzynarodowej inicjatywy, podjętej przez Światową Radę Biznesu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (World Business Council for Sustainable Development, WBCSD). Wizja 2050 jest wspólnym projektem Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska, Forum Odpowiedzialnego Biznesu i firmy doradczej PwC. Celem podjętych działań jest integracja biznesu w Polsce wokół idei zrównoważonego rozwoju, wskazanie przedstawicielom biznesu znaczenia wyzwań w tym zakresie oraz wzmocnienie dialogu administracji i biznesu na rzecz wypracowywania konkretnych rozwiązań dla wspierania realizacji celów rozwojowych Polski.

Podpisując „**Deklarację polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju**”, Comarch zobowiązał się do:

- opierania swoich działań o szeroką współpracę, innowacyjne myślenie oraz edukację zarówno własnych pracowników jak i społeczeństwa,
- prowadzenia działalności biznesowej w oparciu o zaufanie i dialog,
- podejmowania współpracy z ośrodkami akademickimi i szkołami w zakresie edukacji przyszłych pracowników,
- stwarzania pracownikom warunków i możliwości rozwoju,
- promowania i wspierania wdrażania nowych rozwiązań technologicznych,
- tworzenia infrastruktury i prowadzenia inwestycji w oparciu o dialog oraz w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju,
- podejmowania działania na rzecz zmniejszenia naszego negatywnego wpływu na środowisko,
- wprowadzania rozwiązań polegających na zmniejszeniu zużycia energii, zarówno w zakresie wdrażania nowych rozwiązań technologicznych, optymalizacji procesów jak i edukacji,
- prowadzenia dialogu z rządem i dzielenia się swoimi doświadczeniami w kwestiach istotnych dla przedsiębiorców i gospodarki,
- podnoszenia poziomu etyki w biznesie, w tym w relacjach z wszystkimi grupami interesariuszy.

Ryzykiem dla powyższej Deklaracji jest niespełnienie jej założeń. Comarch sukcesywnie dąży do ich spełnienia poprzez skuteczną realizację procesów w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania oraz realizację wszystkich wyżej opisanych polityk.

Grupa Comarch od początku swojej działalności szeroko angażuje się w realizację koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (Corporate Social Responsibility – CSR), propagując ideę stworzenia szerokiej platformy społecznej. Istotne są działania promujące sport, najnowsze technologie IT, zdrowy tryb życia i ochronę środowiska, wsparcie dla potrzebujących, pomoc zwierzętom, jak również zaangażowanie w kulturę oraz wspieranie inicjatyw lokalnych społeczności.

Fundamenty CSR w Grupie Comarch są podstawą działań w obszarze społecznej odpowiedzialności spółki. Został także przyjęty i funkcjonujący w firmie Kodeks Etyczny. Z uwagi na dużą aktywność Grupy Comarch w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu, trwają prace nad kompleksową polityką CSR dla Grupy Comarch, regulującą opisane powyżej kwestie. Szczegółowe sprawozdanie dotyczące CSR w Grupie Comarch jest co roku dokumentowane i prezentowane w raporcie społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Comarch, który jest zamieszczony w Internecie na stronie:

<http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/csr/>

Do komunikacji, możliwości zgłaszania nowych zagadnień w tym obszarze został utworzony adres email: csr@comarch.pl.

Deklaracja polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju

Świadomi wyzwań, przed którymi stoi polska gospodarka oraz z pełnym zrozumieniem dla konieczności podążania drogą zrównoważonego rozwoju, my, niżej podpisani deklarujemy:

1. nasze działania opierać o szeroką współpracę, innowacyjne myślenie oraz edukację zarówno własnych pracowników jak i społeczeństwa
2. prowadzić działalność biznesową w oparciu o zaufanie i dialog
3. podejmować współpracę z ośrodkami akademickimi i szkołami w zakresie edukacji przyszłych pracowników
4. stwarzać pracownikom warunki i możliwości rozwoju
5. promować i wspierać wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych
6. tworzyć infrastrukturę i prowadzić inwestycje w oparciu o dialog oraz w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju
7. podejmować działania na rzecz zmniejszenia naszego negatywnego wpływu na środowisko
8. wprowadzać rozwiązania pozwalające na zmniejszenie zużycia energii, zarówno w zakresie wdrażania nowych rozwiązań technologicznych, optymalizacji procesów jak i edukacji
9. prowadzić dialog z rządem i dzielić się swoimi doświadczeniami w kwestiach istotnych dla przedsiębiorców i gospodarki
10. podnosić poziom etyki w biznesie, w tym w relacjach z wszystkimi grupami interesariuszy

Deklaracja polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju

Przeciwdziałanie korupcji

Grupa Comarch przestrzega zasad uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, nielegalnym płatnościami i korupcji.

Polityka Antykorupcyjna, wdrożona w Grupie Comarch, stanowi zbiór obowiązujących zasad i standardów postępowania, mających na celu zapobieganie oraz reagowanie na działania, które mogą nosić znamiona korupcji. Polityka Antykorupcyjna określa sposób postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia korupcyjnego lub zachowania o znamionach korupcji.

Polityka Antykorupcyjna stanowi uzupełnienie przepisów prawa krajowego i międzynarodowego w zakresie przeciwdziałania korupcji, a obowiązek przestrzegania tych przepisów ciąży na każdym pracowniku, współpracowniku oraz reprezentancie Grupy Comarch.

Przyjęta Polityka Antykorupcyjna definiuje zasady, do których przestrzegania zobowiązani są wszyscy pracownicy, współpracownicy oraz reprezentanci Grupy Comarch, a są to przede wszystkim:

- przejrzystość działania oraz zero tolerancji dla korupcji,
- zgodność z prawem krajowym i międzynarodowym.

W ramach dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania korupcji zidentyfikowano następujące ryzyka krytyczne:

- ryzyko związane z nieprzestrzeganiem zasad dotyczących uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, nielegalnym płatnościami i korupcji,
- ryzyko konfliktu interesów w ramach prowadzonej działalności,
- ryzyko utraty pracy, nałożenia kar finansowych i powiadomienia organów ścigania,
- ryzyko związane z wystąpieniem nielegalnych korzyści dla pracowników, partnerów biznesowych lub innych stron trzecich (w tym urzędników państwowych i przedstawicieli partii politycznych),
- ryzyko związane z wystąpieniem niezgodności z wymaganiami prawnymi i procedurami wewnętrznymi w zakresie dotyczącym zasad przeciwdziałania korupcji.

Wewnętrzne procesy finansowo-księgowo zbudowane są w oparciu o systemy IT, które wymagają wielopoziomowych decyzji i weryfikacji. Dostęp do kluczowych danych i funkcji są ograniczone i nadzorowane, a prowadzenie działań wymaga logowania. To wszystko ma na celu uniemożliwienie dokonania nieautoryzowanych transakcji przez pracowników.

Brak tolerancji dla korupcji oraz przestrzeganie zasad uczciwej konkurencji zawarte są również w punkcie 5 Kodeksu Etycznego Grupy Comarch.

Brak jakichkolwiek stwierdzonych przypadków korupcji.

Grupa Comarch nie udziela wsparcia na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze.

Nie zgłoszono przypadków zachowań noszących znamiona korupcji.

Uzupełnieniem Polityki są Wytyczne przeciwdziałania korupcji w Grupie Comarch, zawierające szczegółowe zasady postępowania pracowników, współpracowników oraz reprezentantów Grupy Comarch, mające na celu zapobieganie wystąpieniu zagrożeń korupcyjnych oraz reagowanie na jakiegokolwiek przejawy korupcji.

Podejrzenia naruszenia zasad Polityki Antykorupcyjnej lub innych przepisów prawa mogą być zgłaszane przez pracowników na adres etyka@comarch.pl lub anonimowo do Rzecznika ds. Etyki.

Wobec Comarch SA ani też wobec żadnej innej spółki z Grupy Comarch nie były podejmowane kroki prawne dotyczące przypadków naruszeń zasad wolnej konkurencji i praktyk monopolistycznych.

Nie zostały również nałożone żadne sankcje pozafinansowe z tytułu niezgodności z prawem oraz regulacjami.

Grupa dokonała oceny swojej działalności pod kątem możliwości wystąpienia korupcji i podejmuje działania dla zminimalizowania związanego z tym ryzyka, m.in. poprzez wdrażanie procedur mających zapobiegać zachowaniom o charakterze korupcyjnym jak również przeprowadzanie szkoleń wśród pracowników mogących zetknąć się z takimi zachowaniami.

Kontrahenci

Zarządzanie relacjami z kontrahentami

W ramach Grupy Comarch funkcjonuje Dział Zarządzania Kontrahentami zajmujący się zarządzaniem, weryfikacją i analizą kontrahentów.

Do głównych kompetencji tego działu należy:

- zarządzanie bazą kontrahentów systemów funkcjonujących w ramach Grupy Comarch (weryfikacja, analiza, gromadzenie dokumentów),
- zarządzanie dostępem do danych i analiz firm zewnętrznych z branży informacji gospodarczej,
- przygotowywanie raportów (szerokie spektrum) o kontrahentach Grupy Comarch na potrzeby innych działów czy audytorów,
- partycypacja w procedurach dotyczących oceny i wyboru dostawców.

Dostawcy

Charakterystyka dostawców

Głównymi źródłami zaopatrzenia Comarch SA oraz Grupy Comarch są międzynarodowe koncerny tj. producenci sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz elektroniki związanej z rozwijaną produkcją urządzeń. Większość zamówień realizowana jest poprzez zakupy w lokalnych oddziałach oraz lokalnej dystrybucji. Działalność Grupy Comarch nie jest uzależniona od żadnego z dostawców. W 2020 roku, podobnie jak w roku poprzednim żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów czy usług o wartości przekraczającej 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch. Grupa Comarch posiada olbrzymią paletę produktów i usług dla realizacji których niezbędna jest współpraca z dostawcami uzupełniającymi portfolio usług

i licencji własnych oraz pozwalających na rozszerzenie oferty o produkty firm trzecich. Portfolio produktów firm trzecich to przede wszystkim znane i uznane na rynkach międzynarodowych marki i producenci. Współpraca przebiega głównie za pośrednictwem lokalnej autoryzowanej dystrybucji pomagającej w sprawnym rozwiązaniu problemów logistycznych jak i zorganizowaniu szybkiej dostawy dla Klienta. Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Europa-DACH, Europa-pozostałe, Ameryki i Pozostałe kraje. Dostawcy lokalni definiowani są jako mający siedzibę w kraju zgodnym z regionem działalności Grupy Comarch.

Poniższe tabele przedstawiają udział wartości zakupów od dostawców z poszczególnych lokalizacji w Comarch SA oraz Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Dostawcy Comarch SA - udział wartości zakupów od dostawców z poszczególnych lokalizacji	2020	2019
Polska	87%	83%
DACH	4%	4%
Europa-pozostałe	7%	11%
Ameryki	1%	1%
Pozostałe	1%	1%

Dostawcy Comarch SA - udział wartości zakupów od dostawców z poszczególnych lokalizacji	Dostawcy lokalni %		Dostawcy zagraniczni %	
	2020	2019	2020	2019
Polska	98%	98%	2%	2%
DACH	46%	51%	54%	49%
Europa-pozostałe	33%	38%	67%	62%
Ameryki	56%	54%	44%	46%
Pozostałe	43%	33%	57%	67%

Zasady przestrzegane przez dostawców

Grupa Comarch dokłada wszelkich starań, aby zobowiązania publicznoprawne, finansowe, zobowiązania wobec pracowników i dostawców spoza Grupy Comarch były regulowane terminowo. Podobnie jak w roku ubiegłym, wskaźnik terminowości zapłat w Comarch SA wyniósł 95% wartości zobowiązań a w Grupie Comarch 94%.

Grupa Comarch, globalny integrator oraz twórca innowacyjnych rozwiązań i systemów informatycznych, w dbałości o jakość swoich produktów i usług przykładą dużą wagę do starannego doboru dostawców.

Głównymi kryteriami wyboru są: cena, czas dostawy, jej terminowość oraz opinia i pozycja dostawcy na rynku. Wpływ na wybór dostawcy do realizacji zamówień ma także ocena dotychczasowej współpracy. Dodatkowo uwzględniane są aspekty związane między innymi z poszanowaniem przez dostawców praw człowieka, przestrzeganiem przez nich zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wpływem prowadzonej działalności na środowisko naturalne.

Od lat działając aktywnie na rzecz zrównoważonego rozwoju Grupa Comarch zachęca dostawców, aby w swoich działaniach kierowali się zasadami etyki, odpowiedzialności społecznej i zarządzania oddziaływaniem na środowisko

Poniższe tabele przedstawiają odsetek umów podpisanych w latach 2019 – 2020 przez Comarch SA i spółki Grupy Comarch z producentami oprogramowania i sprzętu komputerowego oraz kluczowymi podwykonawcami, które zawierają zapisy dotyczące standardów etycznych, antykorupcyjnych, BHP oraz poszanowania praw człowieka.

Producenci i kluczowi podwykonawcy w 2020 roku	Etyka	BHP	Prawa człowieka	Poszanowanie środowiska naturalnego	Prawa człowieka z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej
Comarch SA	80,0%	57,7%	65,1%	57,7%	65,1%
Grupa Comarch	81,1%	59,3%	66,3%	59,3%	66,3%

Producenci i kluczowi podwykonawcy w 2019 roku	Etyka	BHP	Prawa człowieka	Poszanowanie środowiska naturalnego	Prawa człowieka z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej
Comarch SA	86,0%	70,0%	73,8%	70,0%	73,8%
Grupa Comarch	86,3%	69,5%	73,1%	69,5%	73,1%

Ocena współpracy z dostawcami

Firmy starające się o przyznanie statusu dostawcy Grupy Comarch otrzymują do uzupełnienia ankietę, w której znajdują się pytania o zakres wdrożonych i certyfikowanych systemów zarządzania, dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, odpowiedzialności społecznej, dbałości o ochronę środowiska, zarządzania energią oraz ochroną informacji. Odpowiedzi udzielone w kwestionariuszu są

w sposób odpowiedzialny. Co więcej, w oparciu o międzynarodowe zalecenia zawarte m.in. Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ, Międzynarodowych Standardach Pracy MOP, normach ISO, została opracowana Polityka Zrównoważonego Rozwoju dla Dostawców.

Poniżej przedstawiono jaka część umów podpisanych w latach ubiegłych przez spółki Grupy Comarch z producentami oprogramowania i sprzętu komputerowego oraz kluczowymi podwykonawcami (takimi, z którymi obrót przekracza 100 tys. PLN), zawiera zapisy dotyczące standardów etycznych, antykorupcyjnych, BHP czy poszanowania praw człowieka. Firmy, z którymi Grupa Comarch współpracuje, są dużymi korporacjami międzynarodowymi, gdzie dużą wagę przykładają do przestrzegania wymagań związanych z etyką, przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa pracy BHP, prawami człowieka, w tym z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej.

Grupa Comarch dokonuje analizy i wyboru dostawców tak, aby promować te firmy, które w swoim działaniu kierują się zasadami etyki, odpowiedzialności społecznej, praw człowieka i ochrony środowiska.

walidowane, a następnie firma jest kwalifikowana przez system do jednej z czterech kategorii dostawców: I - wybie-rany do współpracy w pierwszej kolejności, II - drugiej kolejności, III - rezerwowo, IV - ryzykowny. Najwyższą, pierwszą kategorię otrzymują te firmy, które deklarują przestrzeganie najwyższych standardów.

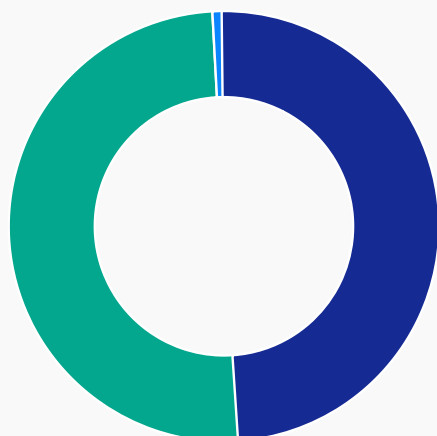
Zgodnie z procedurą analizy dostawców wysyłka ankiet ponawiana jest dodatkowo cyklicznie co roku także do firm, które w ubiegłych latach uzupełniły kwestionariusz na wypadek, gdyby dostawcy odnotowali w swojej organizacji zmiany w obszarach będących przedmiotem badania. W 2019 roku wysłano 363 ankiety (w tym ankiety cykliczne), które wypełniło 33 dostawców. W 2020 roku wysłano 487 ankiet (w tym cykliczne), które wypełniło 29 dostawców.

W kolejnym etapie analizy, po realizacji zlecenia, ocenie podlega także jakość współpracy. Uwzględniane są: elastyczność w rozwiązywaniu problemów, przepływ informacji podczas procedowania zamówienia, dotrzymanie terminu dostawy/wykonania usługi, zgodność zamówienia ze specyfikacją, jakość towaru/usługi, zgodność faktury z ustaleniami (cena, warunki płatności). Na podstawie uśrednionej oceny współpracy z ostatniego roku dostawcy przypisywania jest jedna z czterech kategorii: I - wybierany do współpracy w pierwszej kolejności, II - drugiej kolejności, III - rezerwowo, IV - ryzykowny.

Poniższa tabela przedstawia kategorie przyznane dostawcom oceniające jakość współpracy w latach 2019 – 2020.

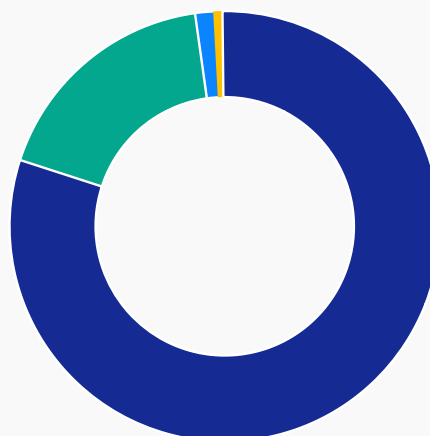
Kategorie przyznane dostawcom	I	II	III	IV
2020	48%	51%	1%	0%
2019	79%	18%	2%	1%

Ocena współpracy w 2020 roku

■ I ■ II ■ III ■ IV

Ocena współpracy w 2019 roku

■ I ■ II ■ III ■ IV

Telekomunikacja	Finanse	FMCG	Handel i Usługi	Produkcja	Transport	Paliwo & Gaz	Małe i średnie przedsiębiorstwa
vodafone Telefonica T.. orange LG U+	ING BNP PARIBAS FORTIS Allianz delta lloyd ERGO	HEINEKEN Carlsberg Group DANONE Unilever Red Bull COSTA COFFEE	METRONOM WILKINSON SWORD Carrefour Auchan MediaMarkt Saturn Retail Group ROSSMANN	technicolor Italcementi BIC Nicols CELESTALP GROUP	Heathrow jetBlue enterprise ETIHAD AIRWAYS SAS TURKISH AIRLINES	bp REPSOL OMV CIRCLE K LUKOIL OIL COMPANY	LAKMA PRINTEMPS CRETIEN MATERIAUX & SERVICES Krügers.Matz KUPIEC GERDA

The background is a solid teal color. On the right side, there are several overlapping circles of varying shades of teal, creating a layered effect. A large, white, stylized number '9' is positioned on the left side of the page.

9

Odbiorcy

Charakterystyka odbiorców

Ze względu na rodzaj oferowanych przez Grupę Comarch systemów informatycznych, główną grupę odbiorców stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa, które na całym świecie są największymi odbiorcami zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Większość produktów Grupy Comarch jest kierowana do określonej grupy odbiorców, natomiast usługi informatyczne, ze względu na ich uniwersalny charakter, są oferowane do każdej grupy odbiorców. Oferta Grupy Comarch przeznaczona jest zarówno dla podmiotów z rynku polskiego jak i klientów zagranicznych. Od wielu lat jednym z głównych celów strategicznych Grupy Comarch jest rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej, obu Amerykach oraz Azji. Sprzedaż Grupy Comarch jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. Podobnie jak w Comarch SA, w Grupie Comarch w 2020 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży.

Najważniejszymi zasadami Grupy Comarch są: odpowiedzialność za sukcesy klientów oraz szacunek i otwartość na ich potrzeby. Grupa Comarch dostarcza swoim klientom innowacyjne produkty IT o najwyższej jakości, co uzyskiwane jest jako efekt wysokich umiejętności, doświadczeń i kompetencji pracowników, współpracy z wiodącymi ośrodkami badawczymi i naukowymi zarówno w Polsce, jak i za granicą oraz dokłada wszelkich starań, aby dostarczone rozwiązania IT spełniały najwyższe standardy i oczekiwania klientów.

W zakresie kontaktów z klientami sektora publicznego (administracja centralna i samorządowa, spółki komunalne, spółki Skarbu Państwa, publiczne zakłady opieki zdrowotnej) stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2020, z 2020 r. poz. 1086). Przepisy te regulują sposób porozumiewania się z zamawiającym w trakcie trwania postępowania przetargowego, zakres czynności, jakie mogą być podejmowane przez strony postępowania oraz środki ochrony prawnej.

Bezpieczeństwo w biznesie międzynarodowym

Grupa Comarch, dla zapewnienia kontroli i bezpieczeństwa obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa Państwa, wdrożyła Wewnętrzny System Kontroli zapewniający

stosowanie norm oraz wymagań prawnych międzynarodowych i krajowych. Grupa Comarch nie sprzedaje produktów zakazanych lub wywołujących kontrowersje wśród interesariuszy.

Bezpieczeństwo produktów i konsumentów

Grupa Comarch jest producentem rozwiązań informatycznych oraz integratorem. Od 1993 Grupa Comarch pomaga klientom w osiągnięciu większej rentowności oraz w czerpaniu zysków z nowoczesnych produktów i rozwiązań, z wykorzystaniem szerokiego spektrum narzędzi uzupełnianych najwyższej jakości usługami. Grupa Comarch zdobyła doświadczenie w najważniejszych branżach (w telekomunikacji, finansach, bankowości i ubezpieczeniach, handlu i usługach, infrastrukturze IT, administracji publicznej, przemyśle, służbie zdrowia, a także w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw) dzięki projektom zrealizowanym dla największych polskich i światowych marek (<https://www.comarch.pl/o-firmie/profil/>).

Grupa Comarch jest także wytwórcą urządzeń elektronicznych, wśród których znajdują się wyroby medyczne. Grupa Comarch dokłada wszelkich starań, aby wprowadzane produkty odpowiadały potrzebom rynku i konsumentom, a jednocześnie były bezpieczne. Wytwarzane

produkty, tam gdzie ma to zastosowanie podlegają ocenie zgodności zdefiniowanej w mających zastosowanie wymaganiach prawnych, w tym poddawane są wymaganiom testom i badaniom dotyczącym bezpieczeństwa i użyteczności. Grupa Comarch dostarcza także rzetelnych informacji o przeznaczeniu oferowanych produktów; informuje także o zagrożeniach wiążących się z wyrobami w trakcie ich zwykłego lub racjonalnie dającego się przewidzieć używania w okresie życia wyrobu z uwzględnieniem sytuacji, kiedy korzyści stosowania produktu przewyższają ewentualne ryzyka.

Produkując elektronikę Grupa Comarch uwzględnia również wymagania związane z ochroną środowiska.

W 2020 roku wobec Comarch SA ani też wobec żadnej innej spółki z Grupy Comarch nie nałożono kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostarczania i użytkowania produktów i usług.

Nie wystąpiły przypadki naruszenia procedur dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług.

Na Comarch SA ani też na spółki Grupy Comarch nie zostały nałożone kary za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z bezpieczeństwem klientów, rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej.

Grupa Comarch nie odnotowała przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej (w tym reklamy, promocji, sponsoringu).

W związku z wejściem w życie w 2018 roku rozporządzenia o ochronie danych osobowych Grupa Comarch wdrożyła szereg procedur dotyczących ochrony danych osobowych uzupełniających już istniejące od wielu lat w firmie polityki i procedury oparte na standardach ISO.

Zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) powołany został Inspektor Danych Osobowych oraz prowadzony jest szereg rejestrów wymaganych przepisami RODO, między innymi rejestr naruszeń ochrony danych osobowych- wewnętrzną ewidencję naruszeń ochrony danych osobowych.

Zarówno w roku 2019 jak i 2020 nie było postępowań administracyjnych prowadzonych przeciwko spółkom Grupy

Badanie satysfakcji klienta

Program Badania Satysfakcji Klientów to dla Grupy Comarch szansa na uzyskanie informacji, a następnie wprowadzenie usprawnień, aby zapewnić wysoki poziom satysfakcji ze współpracy z Grupą Comarch. W ramach programu badamy opinię naszych Klientów na temat świadczonych przez Grupę Comarch usług i wytwarzanych przez Grupę Comarch produktów.

Zasadniczym elementem badania jest krótka ankieta on-line wysyłana do naszych Klientów. Ankieta zawiera pytania zamknięte ze skalą ocen 1-10 oraz pytania otwarte. Respondenci dzieleni są na 3 grupy klientów: management, kierowników projektów oraz użytkowników.

Poniższe wykresy przedstawiają, jak kształtowała się ogólna satysfakcja klientów ze współpracy z Grupą Comarch w latach 2019 - 2020. Na wskaźnik przeciętnego zadowolenia klienta składało się m.in. ogólne zadowolenie ze współpracy z Grupą Comarch, chęć polecenia produktów/ usług Grupy Comarch innej firmie, chęć zakupu produktów/ usług Grupy Comarch w przyszłości, zadowolenie z cen Grupy Comarch w porównaniu do ich jakości; sposobu prowadzenia przez Grupę Comarch rozmów handlowych oraz negocjowania i podpisywania umowy.

Comarch (np. UODO) jak i również nie zostały nałożone kary za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych (w podziale na prawomocne i nieprawomocne).

W 2020 roku odnotowano jedenaście naruszeń ochrony danych osobowych w Grupie Comarch, które po przeprowadzonej analizie nie wymagały zgłoszenia organowi nadzorcemu ze względu na małe prawdopodobieństwo, że skutkowałyby one ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych.

Liczba naruszeń odnotowana w wewnętrznym rejestrze w ciągu ostatnich dwóch lat oscyluje na poziomie około kilkunastu przypadków rocznie i utrzymuje się na podobnym, stałym poziomie. Ciągły wzrost świadomości pracowników w obszarze ochrony danych osobowych, w związku z prowadzonymi szkoleniami i wdrażanymi na bieżąco instrukcjami, przekłada się na nie powielanie dotychczasowych naruszeń, lepszą wykrywalność a tym samym wpływa również na zapobieganie kolejnym naruszeniom.

Nie były prowadzone przez UOKiK żadne postępowania.

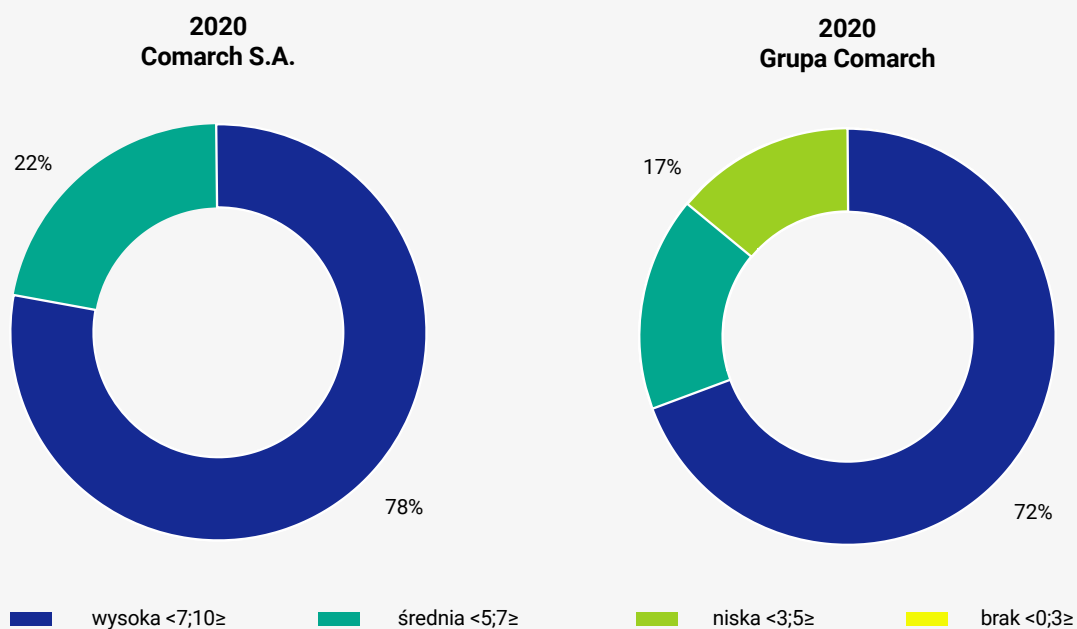
Spółce Comarch SA, ani też innym spółkom Grupy Comarch nie zostały wymierzone żadne kary związane z zachowaniami antykonkurencyjnymi i antyrynkowymi.

W spółce Comarch SA, ani też w innych spółkach Grupy Comarch nie zidentyfikowano przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu oraz nie zostały wymierzone żadne kary z tym związane.

Dzięki informacjom uzyskanym z ankiet, możemy prawidłowo zidentyfikować i ustalić priorytety działań zmierzających do zapewnienia naszym Klientom maksimum satysfakcji ze współpracy z Grupą Comarch.

Etapy badania satysfakcji klientów:

- zbieranie opinii klientów,
- analiza raportów,
- określenie działań korygujących,
- wdrożenie działań korygujących i zapobiegawczych,
- weryfikacja wykonania działań korygujących i zapobiegawczych.

Skala ocen: Skala ocen: 1 – klient całkowicie niezadowolony; 10- klient w pełni zadowolony

Poniżej zaprezentowano najwyżej oceniane aspekty poziomu zadowolenia klientów Comarch SA oraz spółek Grupy Comarch:

- wysoka kultura osobista i umiejętność dobrej komunikacji,
- kompetencje pracowników,
- poziom świadczonych usług,
- orientacja na klienta,
- indywidualne podejście do klienta,
- jakość produktu.

10

Pracownicy

Zatrudnienie w Grupie Comarch w latach 2016-2020

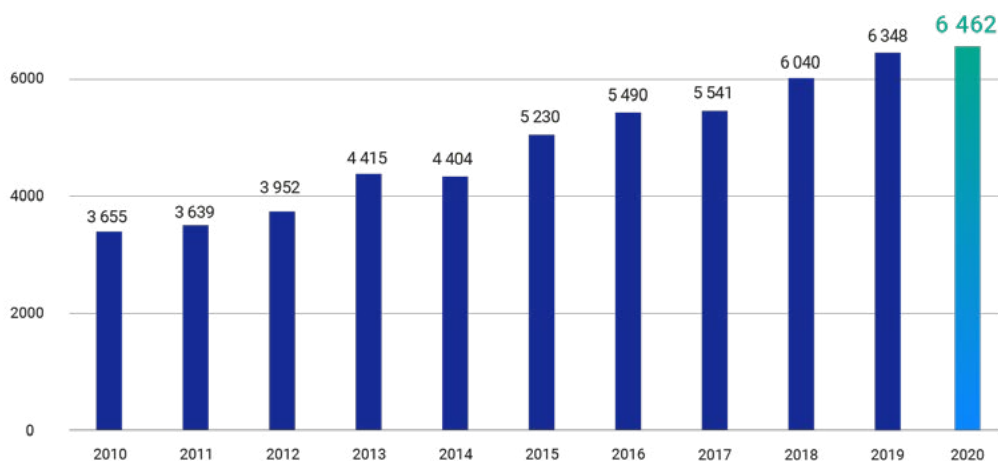
Liczba zatrudnionych

Podstawowym czynnikiem ograniczającym moce produkcyjne są zasoby ludzkie. Do stałego inwestowania w nowe produkty i technologie informatyczne firma potrzebuje pracowników o odpowiednim wykształceniu i o szerokim zakresie kompetencji. Firma elastycznie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację alokacji zasobów w aktualnych projektach komercyjnych i prowadzonych wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych (budowa nowych produktów i uaktualnianie istniejącego oprogramowania nie związanego bezpośrednio z umowami z klientami), wykorzystując do tego celu autorskie rozwiązania informatyczne. W efekcie wykorzystanie zasobów ludzkich jest bliskie 100%. Grupa Comarch dywersyfikuje

ryzyko ograniczeń w dostępności zasobów ludzkich poprzez prowadzenie działalności w 20 oddziałach zlokalizowanych w ośrodkach miejskich w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Grupie Comarch 3 639 pracowników było zatrudnionych w Krakowie, 2 239 w innych miastach w Polsce oraz 584 poza granicami Polski.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Comarch SA było zatrudnionych 5 006 osób wobec 4 979 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2019 r., natomiast w całej Grupie Comarch liczba zatrudnionych wzrosła do 6 462 osób w porównaniu do 6 348 osób z 31 grudnia 2019 r.

Poniższy wykres przedstawia liczbę zatrudnionych osób w Grupie Comarch w latach 2010 – 2020.

W 2020 roku Comarch realizował strategię HR w każdym z sektorów, dopasowując działania wewnętrzne do rzeczywistych potrzeb biznesu. Podejmowane przez HR Business Partnerów (HRBP) działania opierają się na systemowej analizie stanu zasobów ludzkich w perspektywie krótko i długoterminowej przy jednoczesnej analizie aktualnego rynku pracy. Dzięki stałemu monitorowaniu wskaźników HR w poszczególnych jednostkach biznesowych oraz przy uwzględnieniu potrzeb biznesowych i zachodzących zmian zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz organizacji, w sposób kompletny i dopasowany można rekomendować i wdrażać działania HR dopasowane do aktualnej sytuacji biznesowej firmy.

W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo pracowników w bardzo krótkim czasie stworzono infrastrukturę oraz procedury pozwalające na pracę zdalną. Ważnym zadaniem HR przy wdrażaniu nowego modelu pracy było rozwijanie kompetencji menedżerskich kadry kierowniczej oraz wsparcie pracowników poprzez dostarczanie wiedzy z zakresu organizacji pracy, work-life balance oraz komunikacji

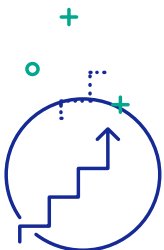
Wśród najważniejszych działań w 2020 r. należy wymienić inicjatywy w takich obszarach jak:

1. Onboarding ogólnofirmowy – wiedząc jak ważnym momentem dla nowego pracownika jest onboarding dostosowano szkolenie First Step do istniejącej sytuacji. Szkolenia od marca 2020 r. odbywają się w zmienionej formie - największą zmianą była organizacja szkoleń w trybie online, spotkania w stacjonarnej formie zmieniono na spotkania na platformie Webex, z której nowi pracownicy mogą korzystać z dowolnego urządzenia z dostępem do Internetu. Wydłużono również czas wybranych szkoleń, jak również dostosowano harmonogram, by szkolenie było jak najbardziej efektywne.

2. Onboarding indywidualny – w 2020 r. indywidualne wdrożenia również uległy zmianie. Większość nowych pracowników musiała być wdrażana zdalnie. W pierwszych dniach osoby nowozatrudnione otrzymywały wsparcie „Buddy’ego” (osoby, która jest dedykowana do zaopiekowania się nową koleżanką/ nowym kolegą). Dlatego też stworzono wiele informacji, przewodników na wewnętrznych zasobach, w których nowi pracownicy mogli bez problemu odnaleźć materiały potrzebne do sprawnego wdrożenia się do organizacji.

3. Ścieżki karier – Comarch jako firma o globalnym zasięgu oferuje swoim pracownikom wiele możliwości rozwoju. Obecnie istniejące ścieżki karier zostały rozwinięte o kolejny profil, który jest związany z rozwojem biznesowym i technologicznym firmy w obszarze sztucznej inteligencji oraz uczenia maszynowego. Funkcjonujące ścieżki nie wyczerpują pełnego spektrum możliwości rozwoju kariery w Comarch. Zmiany stanowisk i zakresu obowiązków są możliwe zarówno poprzez awans, jak i poprzez zmianę profilu pracy. HRBP czuwają w sektorach nad rekrutacją wewnętrzną, aby ułatwić pracownikom rozwój zawodowy w ramach naszej organizacji.

4. Rozmowy okresowe – istotnym punktem jest dla HRBP ocena potencjału i efektywności pracy osób zatrudnionych oraz planowanie indywidualnego rozwoju zawodowego pracowników. W 2020 r. wprowadzono nowy proces rozmów okresowych. Zmiany zaszły m.in. w ankietach, poprawiono komunikację w trakcie trwania procesu oraz postawiono na większą elastyczność i dopasowanie w zakresie terminów rozmów okresowych. 2020 r. był dodatkowo rozpoczęto wdrażanie programu rozmów okresowych w wybranych spółkach zagranicznych.

5. Rozwój kadry kierowniczej – każdy cel strategiczny HR bezpośrednio wiąże się z koniecznością zaangażowanie osób zarządzających ludźmi, które mają niebagatelny wpływ na pracę swoich pracowników. 'Best practice', - dobre standardy czy procedury wydają się być niewystarczające w celu zachowania optymalnego poziomu efektywności, przydatności czy atrakcyjności w poszczególnych obszarach działania organizacji. Potrzebni są zaangażowani liderzy, tzw. przywódcy, którzy pociągną za sobą ludzi. Dlatego w 2020 r. położono nacisk na wzmocnienie kompetencji kadry kierowniczej w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w trybie zdalnym.

6. Employee experience – mimo trwającej pandemii starano się dbać o dobrą atmosferę pracy, w ramach jednostek biznesowych Comarch organizowane były integracyjne spotkania online, których celem było budowanie więzi między poszczególnymi członkami zespołu, mimo zmiany pracy ze stacjonarnej w zdalną.

7. Wsparcie pracowników w pracy zdalnej – przygotowano prezentacje, przewodniki dla pracowników i kierowników o pracy zdalnej w której przekazano dobre praktyki. HR Partnerzy wspierali pracowników oraz kierowników w pojawiających się wyzwaniach.

W 2021 r. w dalszym ciągu HR Partnerzy będą realizować strategię HR, która jest nieodłącznym elementem strategii biznesowej. Strategia HR ma charakter wynikowy, jest wypadkową założeń potrzeb poszczególnych oddziałów oraz potrzeb biznesowych, w tym pracowników, w odniesieniu do zewnętrznego rynku pracy.

Zespół pracowników Comarch w Tajlandii.

Poniższe tabele przedstawiają przeciętną liczbę osób zatrudnionych w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2016 – 2020.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Comarch SA	2020	2019	2018	2017	2016
umowy o pracę	4 117	4 057	3 753	3 492	3 416
pozostałe formy zatrudnienia	925	930	934	844	888
Razem	5 042	4 987	4 687	4 336	4 304

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Comarch SA	2020	2019	2018	2017	2016
produkcyjni oraz konsultanci techniczni	4 395	4 330	4 052	3 733	3 698
marketing i sprzedaż	176	180	168	161	179
kierownictwo i administracja	413	414	407	372	353
inne	58	63	60	70	74
Razem	5 042	4 987	4 687	4 336	4 304

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Grupie Comarch	2020	2019	2018	2017	2016
umowy o pracę	5 119	5 087	4 727	4 393	4 323
pozostałe formy zatrudnienia	1 383	1 361	1 364	1 245	1 276
Razem	6 502	6 448	6 091	5 638	5 599

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Grupie Comarch	2020	2019	2018	2017	2016
produkcyjni oraz konsultanci techniczni	5 136	5 103	4 797	4 369	4 342
marketing i sprzedaż	336	321	298	293	336
kierownictwo i administracja	499	499	495	458	434
inne	531	525	501	518	487
Razem	6 502	6 448	6 091	5 638	5 599

W związku ze stałym rozwojem swojej działalności zarówno Comarch SA jak i Grupa Comarch systematycznie zwiększają poziom zatrudnienia. Dynamika zatrudnienia

w 2020 roku była nieco niższa niż w latach poprzednich, co jest spowodowane było trwającą pandemią Covid-19.

Umowy, na podstawie których świadczona jest praca

Dominującą formą zatrudnienia w Comarch SA oraz w Grupie Comarch jest umowa o pracę. Czas trwania umowy o pracę (umowa na czas określony lub nieokreślony)

jest uzależniony od stażu pracy pracownika. Pozostałe formy zatrudnienia stosowane są tylko w uzasadnionych przypadkach (np. łączenie edukacji z pracą zawodową).

Poniższe tabele przedstawiają liczbę osób zatrudnionych w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020 według rodzaju umowy na podstawie której świadczona jest praca.

Rodzaj umowy o pracę	Etat	Comarch SA		Grupa Comarch	
		2020	2019	2020	2019
Umowa o pracę na czas nieokreślony	Niepełny etat	172	183	160	151
	Pełny etat	2 469	2 182	3 256	2 898
	Razem	2 641	2 365	3 416	3 049
Umowa o pracę na czas określony	Niepełny etat	35	74	50	84
	Pełny etat	1 409	1 613	1 647	1 925
	Razem	1 444	1 687	1 697	2 009
Razem		4 085	4 052	5 113	5 058

Rodzaj umowy o pracę	Wiek	Comarch SA		Grupa Comarch	
		2020	2019	2020	2019
Umowa o pracę na czas nieokreślony	poniżej 30 lat	527	476	877	574
	30-50 lat	2 072	1 841	2 380	2 318
	powyżej 50 lat	42	48	159	157
	Razem	2 641	2 365	3 416	3 049
Umowa o pracę na czas określony	poniżej 30 lat	1 115	1 244	1 256	1 382
	30-50 lat	319	430	414	588
	powyżej 50 lat	10	13	27	39
	Razem	1 444	1 687	1 697	2 009
Razem		4 085	4 052	5 113	5 058

Rodzaj umowy o pracę	Wiek	Comarch SA		Grupa Comarch	
		2020	2019	2020	2019
Umowa o pracę na czas nieokreślony	Kobiety	782	703	1 064	954
	Mężczyźni	1 859	1 662	2 352	2 095
	Razem	2 641	2 365	3 416	3 049
Umowa o pracę na czas określony	Kobiety	462	524	575	642
	Mężczyźni	982	1 163	1 122	1 367
	Razem	1 444	1 687	1 697	2 009
Inne formy zatrudnienia	Kobiety	111	104	286	260
	Mężczyźni	810	823	1 063	1 030
	Razem	921	927	1 349	1 290
Razem		5 006	4 979	6 462	6 348

Liczba zatrudnionych w Grupie Comarch w ramach outsourcingu stanowi niewielki odsetek wszystkich zatrudnionych. W latach 2019 – 2020 wszyscy pracownicy

zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w Comarch SA oraz w Grupie Comarch otrzymywali wynagrodzenie wyższe od płacy minimalnej.

Struktura zatrudnienia według województw.

Duża część przychodów Grupy Comarch pochodzi z rynków zagranicznych, w związku z czym istnieje potrzeba pozyskania zasobów ludzkich także poza Polską. Spółki zagraniczne dostosowują ilość osób zatrudnionych do aktualnego zapotrzebowania kontraktowego poprzez

zakładanie nowych spółek zależnych oraz tworzenie nowych miejsc pracy na całym świecie. Mimo że w mniejszym udziale niż w Polsce, jednak także za granicą Grupa Comarch przyczynia się w ten sposób do rozwoju regionów, w których prowadzi działalność.

Poniższa tabela przedstawia ilość miejsc pracy tworzonych przez Comarch SA oraz polskie spółki Grupy Comarch w latach 2019 – 2020 w poszczególnych województwach Polski wg stanu na ostatni dzień roku.

POLSKA województwo	Comarch SA		Polskie spółki Grupy Comarch	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
dolnośląskie	235	216	238	221
kujawsko-pomorskie	26	33	27	33
lubelskie	176	167	183	173
lubuskie	4	-	4	-
łódzkie	379	388	386	400
małopolskie	3 031	3 036	3 660	3 561
mazowieckie	278	289	338	337
opolskie	1	1	1	1
podkarpackie	60	50	66	55
podlaskie	22	26	36	38
pomorskie	80	75	113	101
śląskie	448	441	550	544
świętokrzyskie	44	48	47	50
warmińsko-mazurskie	1	1	1	1
wielkopolskie	221	208	226	211
zachodniopomorskie	-	-	2	2
Razem	5 006	4 979	5 878	5 728

Comarch SA oraz Grupa Comarch dywersyfikuje ryzyko ograniczeń w dostępności zasobów ludzkich poprzez prowadzenie działalności w 20 oddziałach zlokalizowanych w ośrodkach miejskich w Polsce. Poprzez otwieranie

nowych placówek oraz tworzenie nowych miejsc pracy Grupa Comarch wydatnie przyczynia się do rozwoju regionów, w których prowadzi działalność.

Struktura zatrudnienia według płci i wieku

Skład ciał zarządczych i nadzorczych w podziale na płeć i wiek

Wszyscy przedstawiciele organów zarządzających Comarch SA są obywatelami Polski. Poniższa tabela przedstawia liczbowy podział organów nadzoru wg kategorii różnorodności w latach 2019 – 2020.

Rok	Organ zarządzający	Wiek	2019	2020	2019
31 grudnia 2020	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	2	-	2
		powyżej 50 lat	2	3	5
		Razem	4	3	7
	Zarząd	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	-	5	5
		powyżej 50 lat	-	1	1
Razem	-	6	6		
Razem		4	9	13	
31 grudnia 2019	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	2	-	2
		powyżej 50 lat	2	3	5
		Razem	4	3	7
	Zarząd	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	-	6	6
		powyżej 50 lat	-	1	1
Razem	-	7	7		
Razem		4	10	14	

Przedstawiciele organów zarządzających spółkami Grupy Comarch są obywatelami różnych krajów. Poniższa tabela przedstawia strukturę organów zarządzających oraz nadzoru wg kategorii różnorodności w latach 2019 – 2020.

Rok	Organ zarządzający	Wiek	2019	2020	2019
31 grudnia 2020	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	3	22	25
		powyżej 50 lat	4	12	16
		Razem	7	34	41
	Zarząd	poniżej 30 lat	1	-	1
		30-50 lat	12	113	125
		powyżej 50 lat	4	23	27
Razem	17	136	153		
Razem		24	170	194	
31 grudnia 2019	Rada Nadzorcza	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	2	21	23
		powyżej 50 lat	5	12	17
		Razem	7	33	40
	Zarząd	poniżej 30 lat	-	-	-
		30-50 lat	12	113	125
		powyżej 50 lat	4	23	27
Razem	16	136	152		
Razem		23	169	192	

Pozostali pracownicy

Poniżej przedstawiono podział pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę w Comarch SA i Grupie Comarch wg charakteru wykonywanej pracy, płci, wieku i posiadanego obywatelstwa.

Comarch SA	2020			2019		
	Kobieta	Mężczyzna	Razem	Kobieta	Mężczyzna	Razem
Kategorie pracowników*						
administracja	256	73	329	257	71	328
kadra menedżerska	138	449	587	138	437	575
produkcja	784	2 221	3 005	763	2 222	2 985
inne	66	98	164	69	95	164
Razem	1 244	2 841	4 085	1 227	2 825	4 052

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Grupa Comarch	2020			2019		
	Kobieta	Mężczyzna	Razem	Kobieta	Mężczyzna	Razem
Kategorie pracowników*						
administracja	380	117	497	374	121	495
kadra menedżerska	173	524	697	169	506	675
produkcja	936	2 648	3 584	917	2 656	3 573
inne	150	185	335	136	179	315
Razem	1 639	3 474	5 113	1 596	3 462	5 058

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Mężczyźni stanowią dominującą grupę wśród zatrudnionych w Comarch SA i w Grupie Comarch. Jest to zgodne ze specyfiką branży informatycznej.

Comarch SA	2020			2019				
	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem
Kategorie pracowników*								
administracja	120	195	14	329	139	173	16	328
kadra menedżerska	32	544	11	587	37	524	14	575
produkcja	1 432	1 548	25	3 005	1 481	1 475	29	2 985
inne	58	104	2	164	63	99	2	164
Razem	1 642	2 391	52	4 085	1 720	2 271	61	4 052

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Grupa Comarch	2020			2019				
	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem	poniżej 30 lat	30-50 lat	powyżej 50 lat	Razem
Kategorie pracowników*								
administracja	195	266	36	497	172	280	45	497
kadra menedżerska	81	621	19	721	36	589	20	645
produkcja	1713	1707	53	3 473	1 543	1 480	39	3 062
inne	144	200	78	422	74	359	77	510
Razem	2133	2794	186	5113	1 825	2 708	181	4 714

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

W 2020 roku najszybciej przyrosła liczba osób zatrudnionych w przedziale wiekowym poniżej 30 lat.

Comarch SA	2020				2019			
	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem
Kategorie pracowników*								
administracja	326	3	0	329	325	3	0	328
kadra menedżerska	583	4	0	587	570	5	0	575
produkcja	2 943	54	8	3 005	2 921	54	10	2 985
inne	154	6	4	164	157	4	3	164
Razem	4 006	67	12	4 085	3 973	66	13	4 052

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Grupa Comarch	2020				2019			
	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem	Obywatele Polski	Obywatele pozostałych krajów europejskich	Obywatele innych krajów	Razem
Kategorie pracowników*								
administracja	429	54	14	497	426	53	16	495
kadra menedżerska	644	70	28	742	625	59	29	713
produkcja	3 241	87	25	3 353	3 186	80	30	3 296
inne	228	206	87	521	224	197	133	554
Razem	4 542	417	154	5 113	4 461	389	208	5 058

*zatrudnionych na podstawie umów o pracę

Grupa Comarch zatrudnia wielu pracowników spoza Polski, wpisując się tym samym w specyfikę branży IT, gdzie standardem jest międzynarodowe środowisko pracy

i wielokulturowość zespołów pracowniczych. Udział pracowników spoza Polski nieznacznie spadł w 2020 roku w stosunku do poziomu ubiegłorocznego.

Wynagrodzenia

Poniższa tabela przedstawia stosunek średniego wynagrodzenia zasadniczego kobiet do średniego wynagrodzenia zasadniczego mężczyzn według kategorii pracowników w latach 2019 – 2020.

Kategorie pracowników	Comarch SA		Grupa Comarch	
	2020	2019	2020	2019
administracja	90%	94%	88%	85%
menedżerski	63%	64%	70%	69%
produkcja	76%	76%	88%	72%
inne	74%	78%	76%	80%

Średnie wynagrodzenie kobiet w Comarch SA i w Grupie Comarch jest niższe niż średnie wynagrodzenie mężczyzn. Wynika to głównie z faktu, że zatrudniane kobiety posiadają krótsze doświadczenie w branży IT i krótszy staż pracy

w Grupie Comarch, co wpływa na poziom wynagrodzeń. W grupie pracowników, gdzie doświadczenie w branży i staż pracy są zbliżone dla kobiet i mężczyzn (administracja), poziom zarobków jest wyrównany.

Urlopy i pozostałe kwestie pracownicze

Comarch SA oraz Grupa Comarch wspiera pracowników decydujących się na rodzicielstwo oraz zapewnia możliwość powrotu do pracy po wykorzystaniu urlopów związanych z macierzyństwem/tacierzyństwem. Zdecydowana większość pracowników wraca po urloпах macierzyńskich/tacierzyńskich na zajmowane wcześniej stanowiska

pracy. Comarch SA oraz Grupa Comarch umożliwiają elastyczne dopasowanie wymiaru etatu do potrzeb związanych z rodzicielstwem. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące powrotu do pracy i utrzymania zatrudnienia po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim przez pracowników w podziale na płeć w latach 2019 – 2020.

Rok	Płeć	Comarch SA		Grupa Comarch	
		2019	2020	2019	2020
Liczba osób, która skorzystała z urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego	Kobieta	93	97	127	132
	Mężczyzna	5	2	15	14
	Razem	98	99	142	146
Liczba osób, która wróciła do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego	Kobieta	91	80	113	97
	Mężczyzna	5	1	14	12
	Razem	96	81	127	109
Wskaźnik powrotu do pracy ^{a)}	Kobieta	92%	96%	89%	73%
	Mężczyzna	83%	100%	100%	100%
Liczba osób, która wróciła do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim i była nadal zatrudniona przez 12 miesięcy od powrotu do pracy	Kobieta	70	63	89	75
	Mężczyzna	1	4	7	10
	Razem	71	67	96	85
Wskaźnik utrzymania zatrudnienia ^{b)}	Kobieta	88%	86%	83%	84%
	Mężczyzna	100%	57%	66%	53%

^{a)}Wskaźnik powrotu do pracy – stosunek całkowitej liczby pracowników, którzy wrócili do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim do całkowitej liczby pracowników, którzy powinni wrócić do pracy po urlopie macierzyńskim/tacierzyńskim

^{b)}Wskaźnik utrzymania zatrudnienia – stosunek całkowitej liczby pracowników, którzy zachowali pracę 12 miesięcy po powrocie do pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego do całkowitej liczby pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego/tacierzyńskiego w poprzednich okresach objętych raportowaniem

Minimalny okres standardowego wypowiedzenia wręczanego pracownikom wynosi 4 tygodnie. Ze względu na brak układów zbiorowych w polskich spółkach Grupy Comarch okres wypowiedzenia oraz konieczność konsultacji i negocjacji nie są uwzględnione w umowach zbiorowych. W zagranicznych spółkach Grupy Comarch okresy wypowiedzenia są zróżnicowane i zależą od wielu czynników tj. regulacji prawnych danego kraju, stażu pracy czy rodzaju umowy.

Zgodnie z obowiązującym prawem spółki Comarch SA, iComarch24 SA, Geopolis sp. z o.o., Comarch Polska SA, Comarch Healthcare SA, CA Consulting SA i Comarch Infrastruktura SA wdrożyły Pracownicze Plany Kapitałowe, którymi zarządza Aviva Specjalistyczny Fundusz Otwarty PPK zarządzany przez Aviva Investors TFI SA W 2020

roku umowę o prowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych i zarządzanie nimi podpisała spółka MKS Cracovia SSA, natomiast w 2021 roku umowy podpisały spółki Comarch Finance Connect Sp. z o.o. oraz Comarch Cloud SA Pracownicy niektórych zagranicznych spółek Grupy Comarch uczestniczą w programach emerytalnych właściwych dla danych krajów.

W polskich spółkach Grupy Comarch dodatkowe pakiety medyczne są świadczeniem dostępnym dla osób zatrudnionych na umowie o pracę (bez względu na czas trwania umowy i wymiar etatu). W zagranicznych spółkach Grupy Comarch dodatkowe pakiety medyczne są zapewniane z uwzględnieniem lokalnych regulacji i praktyk rynkowych w tym zakresie.

Poniższa tabela przedstawia łączną wysokość rocznych składek na PFRON w tys. PLN w latach 2019 – 2020.

w tys. PLN	2020	2019
Comarch SA	2 486	2 305
Grupa Comarch	3 021	2 769

W polskich spółkach Grupy Comarch nie występują zbiorowe układy pracy, ani związki zawodowe. W Comarch SA powołano natomiast grupę 7 Przedstawicieli Pracowników, którzy funkcjonują na podstawie Porozumienia zawartego w 2006 r. oraz ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji. Przedstawiciele Pracowników są wybierani spośród wszystkich pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Wyboru dokonują pracownicy Spółki co 2 lata. Ostatnie wybory odbyły się w czerwcu 2020 roku. Kolejne wybory planowane są na rok 2022. Wybrani Przedstawiciele Pracowników wchodzi w skład zespołów powypadkowych oraz uczestniczą w konsultacjach prowadzonych przez Pracodawcę. Do ważniejszych z nich należały konsultacje w zakresie zatwierdzania polityki ZSZ w zakresie BHP i środowiska, zmian w regulaminie pracy (2016 r.), wyboru instytucji zarządzającej Pracowniczymi Planami Kapitałowymi (PPK) (2019 r.) oraz zasad działania i pracy w trakcie pandemii (2020 r.).

Pracownicy polskich spółek zależnych nie wyrazili chęci powoływania swoich przedstawicieli.

W spółkach zagranicznych Grupy Comarch w regionie DACH nie ma związków zawodowych, funkcjonują natomiast rady zakładowe. Pracownicy wybierają radę zakładową dla danej lokalizacji, pod którą podlegają wszyscy pracownicy. Wybór rady zakładowej nie jest obowiązkowy, a decyzję podejmują pracownicy. Udział w wyborach ograniczony jest stażem pracy. Wybory odbywają się co kilka lat, regulowane jest to zapisami ustawy.

Rady zakładowe w rejonie DACH:

- Comarch Solutions GmbH – Innsbruck, spółka podlega również umowie taryfowej,
- Comarch AG – Monachium,
- Comarch Software und Beratung AG - wszystkie lokalizacje spółki.

Rady zakładowe funkcjonują także w obu spółkach francuskich, tj. Comarch SAS i Comarch R&D SARL.

W spółce Comarch SRL we Włoszech nie funkcjonują związki zawodowe, natomiast pracownicy podlegają narodowemu zbiorowemu kontraktowi pracy, który został

stworzony, aby regulować relacje między pracownikami a pracodawcami. Zbiorowy, ponieważ wpływa na wszystkich pracowników w sektorze podlegającym umowie i krajowy, ponieważ dotyczy wszystkich firm, które znajdują się na terytorium Włoch. Reguluje stosunek pracy, np. harmonogram, kwalifikacje i obowiązki, wynagrodzenie itp. Spółka Comarch SRL podlega pod 'CCNL del commercio' (handel).

Podobne porozumienia sektorowe regulujące kwestie takie jak minimalne wynagrodzenie oraz obowiązek zapewnienia dodatkowych benefitów pracownikom obowiązują spółki Comarch Sistemas LTDA w Brazylii oraz Comarch Technologies Oy w Finlandii.

W Brazylii związek pracowniczy ma postać struktury funkcjonującej poza firmą. Na koniec 2020 roku dwóch pracowników należało do tego związku.

W pozostałych zagranicznych spółkach Grupy Comarch nie ma związków zawodowych. W wielu spółkach mają miejsce regularne spotkania z pracownikami, jednak nie są one sformalizowane.

W żadnej ze spółek Grupy Comarch w ostatnim roku nie wszczęto sporów zbiorowych.

W każdej umowie inwestycyjnej zawieranej na prawie polskim Grupa Comarch zamieszcza klauzulę, w której wymaga od wykonawcy przestrzegania podstawowych praw pracowniczych. Takie postanowienia obejmują m.in. obowiązek zatrudniania pracowników zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym postanowieniami Kodeksu Pracy i przepisów wykonawczych do tej ustawy określających, w szczególności, warunki zatrudnienia, zasady wypłacania należnego pracownikom wynagrodzenia oraz konieczność przestrzegania innych przepisów regulujących zasady wykonywania pracy. Wykonawcy są również umownie zobowiązani do zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, w tym wypełniania wszystkich zobowiązań wynikających z przepisów BHP. Ilość umów zawieranych na prawie innym niż polskie jest niewielka jednak również w nich pojawiają się postanowienia zawierające zobowiązania wykonawców do przestrzegania lokalnych przepisów prawa pracy oraz przepisów BHP.

Szkolenia

Centrum Szkoleniowe Comarch oferuje specjalistyczne szkolenia oraz konsultacje informatyczne i biznesowe na każdym poziomie zaawansowania, zarówno w ramach szkoleń wewnętrznych kierowanych do pracowników Grupy Comarch, jak i oferowanych szerokiemu gronu klientów

zewnętrznych. Centrum Szkoleniowe Comarch korzysta z blisko 30-letniego doświadczenia Grupy Comarch, jako firmy opartej na wiedzy. W ponad 300 programach szkoleniowych prowadzonych przez 80 wykwalifikowanych trenerów bierze udział średnio ok. 10 000 uczestników rocznie.

Poniższe tabele przedstawiają średnią liczbę godzin szkoleniowych na pracownika

Comarch SA		2020			2019		
wszystkie szkolenia	kadra menedżerska	pozostali	Razem	kadra menedżerska	pozostali	Razem	
kobiety	5,39	11,38	10,77	7,13	23,13	21,47	
mężczyźni	5,01	12,78	11,83	6,81	22,82	20,90	
Razem	5,10	12,39	11,54	6,89	22,90	21,05	

Comarch SA		2020			2019		
szkolenia wewnętrzne	kadra menedżerska	pozostali	Razem	kadra menedżerska	pozostali	Razem	
kobiety	5,39	10,33	9,83	7,13	19,55	18,26	
mężczyźni	4,70	11,72	10,85	6,81	20,16	18,56	
Razem	4,87	11,33	10,58	6,89	19,99	18,48	

Grupa Comarch		2020			2019		
wszystkie szkolenia	kadra menedżerska	pozostali	Razem	kadra menedżerska	pozostali	Razem	
kobiety	4,53	8,29	8,79	7,38	18,87	19,63	
mężczyźni	4,37	11,56	10,28	8,84	22,38	20,86	
Razem	4,41	10,50	9,84	8,47	21,93	20,50	

Grupa Comarch		2020			2019		
szkolenia wewnętrzne	kadra menedżerska	pozostali	Razem	kadra menedżerska	pozostali	Razem	
kobiety	4,53	8,45	8,09	7,38	18,20	17,21	
mężczyźni	4,11	10,16	9,46	6,37	20,11	18,56	
Razem	4,21	9,64	9,06	6,63	19,54	18,17	

Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe, którym przysługują określone uprawnienia z tego tytułu w stosunku do pracodawcy (np. urlopy szkoleniowe) ze wskazaniem liczby pracowników, którym pracodawca współfinansuje lub finansuje podnoszenie kwalifikacji zawodowych:

Comarch SA	2020	2019	Grupa Comarch	2020	2019
wszystkie szkolenia			wszystkie szkolenia		
kobiety	801	1 256	kobiety	968	1 352
mężczyźni	2 359	3 426	mężczyźni	2 633	3 570
Razem	3 160	4 682	Razem	3 601	4 922

Comarch SA	2020	2019	Grupa Comarch	2020	2019
szkolenia zewnętrzne			szkolenia zewnętrzne		
kobiety	32	73	kobiety	32	80
mężczyźni	87	231	mężczyźni	93	238
Razem	119	304	Razem	125	318

W Grupie Comarch funkcjonuje sformalizowany system oceny pracowników, dzięki któremu zdecydowana większość pracowników otrzymuje regularne oceny wyników

swojej pracy oraz informacje na temat możliwości rozwoju zawodowego.

11

Najważniejsze
wydarzenia w 2020 roku

Przejęcie francuskiej spółki 2CSI

Comarch objął 100 procent udziałów francuskiej spółki CABINET CONSEIL EN STRATEGIE INFORMATIQUE SAS. (dalej 2CSI), która specjalizuje się w dostarczaniu rozwiązań i usług informatycznych dla podmiotów medycznych na rynku francuskim. 2CSI istnieje na rynku od ponad 25 lat i zajmuje się produkcją własnego oprogramowania wspierającego informatyzację placówek medycznych oraz firm działających na rynku zdalnej opieki domowej pacjentów. Spółka zrealizowała wdrożenia i utrzymuje swoje systemy dla ponad 100 klientów z sektora ochrony zdrowia, głównie działających na rynku komercyjnym, wśród nich są m.in. LVL Medical (międzynarodowa grupa Air Liquide), TIMKL (międzynarodowa grupa Roche) oraz kilkadziesiąt klinik i szpitali.

– W naszej ocenie informatyzacja sektora ochrony zdrowia a w szczególności segmentu zdalnej opieki domowej pacjentów to obszar, który będzie się rozwijał bardzo dynamicznie. Skumulowany roczny wskaźnik wzrostu tego rynku we Francji na przestrzeni ostatnich 10 lat to ponad 8%. Nie mamy żadnych wątpliwości, że w kontekście aktualnej sytuacji rynek ten będzie notował dwucyfrowy wzrost. W Comarch przygotowujemy się już do tego od wielu lat i inwestujemy w badania i rozwój odpowiednich systemów, które wspomagają firmy działające na rynku ochrony zdrowia, w tym w świadczeniu usług medycznych, głównie z zakresu telemedycyny, zdalnej opieki medycznej oraz do zarządzania specjalistyczną dokumentacją. Transakcja nabycia spółki 2CSI to duży krok w kierunku wzmocnienia pozycji Comarch w tym segmencie rozwiązań IT. Wyspecjalizowana kadra, duża grupa aktywnych klientów, dojrzałe linie produktowe oferowane przez przejętą spółkę pozwolą nam na uzyskanie istotnej synergii, rozbudowę portfolio Comarch a w efekcie zdobycie nowych kontraktów na rynkach europejskich. Transakcja nabycia akcji 2CSI była przygotowywana od blisko 12 miesięcy i wsparta intensywnymi analizami rynku. Aktualne wydarzenia jedynie umocniły nas w przekonaniu, że Comarch wspólnie z 2CSI, z głębokim know how, produktami informatycznymi oraz infrastrukturą będzie w stanie zaoferować kompleksowe i innowacyjne narzędzia wspierające wysiłki służby zdrowia – mówi Arkadiusz Iłgowski, prezes Comarch Francja.

Wakacyjny staż Comarch jest już pełnoletni

W ostatni dzień września zakończyła się 18. edycja wakacyjnego stażu Comarch. Zeszłoroczny staż odbywał się w 12 miastach w Polsce, a kandydaci mieli do wyboru 7 profili: programistyczny, inżynier systemowy, embedded, telekomunikacja, AI/ML, Cyber Security oraz staż UX/UI. Po trzech miesiącach nauki pod okiem specjalistów, aż 85 proc. stażystów zdecydowało się podpisać umowę z firmą i rozpocząć karierę zawodową w Comarch.

Wakacyjne staże IT w Comarch są największym tego typu przedsięwzięciem w Europie. Uczestnicy programu mają możliwość wejścia na rynek pracy i zdobycia pierwszego, cennego doświadczenia.

Największy kontrakt w historii Comarch – umowa z Vodafone New Zealand Limited

W sierpniu 2020 roku Comarch podpisał umowę z Vodafone New Zealand. Kontrakt został zawarty na 10 lat i obejmuje dostawę oprogramowania oraz świadczenie

usług utrzymania systemów informatycznych operatora. Jest to największą pojedynczą umową w historii firmy. Jej wartość wynosi prawie 300 mln złotych.

Konferencja „Partnerstwo 2020”

Co roku Comarch organizuje konferencję „Partnerstwo”, w której udział biorą partnerzy biznesowi firmy, którzy co dzień pracują przy wdrożeniach systemów z rodziny ERP, czyli rozwiązań do zarządzania przedsiębiorstwem. W tym roku było podobnie, choć w innej formule, bo sama konferencja odbyła się w trybie online, ze względu na obowiązujące restrykcje związane z pandemią koronawirusa.

Program „Partnerstwa” to cykl warsztatów i prelekcji, podczas których uczestnicy mają okazję zapoznać się z nowościami w ofercie Comarch, trendami na rynku IT, a także zastosowaniem nowych technologii w systemach informatycznych. Podczas konferencji ogłaszane są również wyniki konkursu „Partner Roku” dla firm, które przeprowadziły najciekawsze wdrożenia rozwiązań z rodziny Comarch ERP. W rywalizacji o tytuł „Partner Roku” mogła

wziąć udział każda firma partnerska Comarch ERP, której przedstawiciele byli obecni na konferencji „Partnerstwo 2020”. Warunkiem uczestnictwa było zgłoszenie minimum jednego materiału prezentującego studium przypadku klienta, u którego przeprowadzone wdrożenie przyniosło wymierne korzyści, pomogło zrealizować cele biznesowe oraz może być inspirujące dla innych partnerów. Wyróżnienia zostały przyznane w sześciu kategoriach na najlepsze wdrożenie poszczególnych systemów: Comarch ERP XL, Comarch ERP Optima, Comarch WMS, Comarch e-Sklep, Comarch Mobile oraz Comarch DMS. Zwycięzcami tegorocznej edycji zostały firmy partnerskie: BMP Consulting, FIR GTECH Grzegorz Gwóźdź, Infortes, Pracownia Komputeryzacji Przedsiębiorstw "BILANS" Bogdan Pakosz, Prospeo oraz Sedkomp.

Nowe biura Comarch

W listopadzie 2020 Comarch założył spółkę w Nowej Zelandii. Obecność w tym kraju pozwoli na rozwój działalności biznesowej w regionie. Od 2019 roku firma ma również swoje biuro w Australii. Aktywność promocyjna i sprzedażowa nowozelandzkiej spółki Comarch będzie koncentrować się na rozwiązaniach skierowanych do branży sprzedaży detalicznej, telekomunikacji oraz finansów i bankowości.

W 2020 roku zostało również otwarte biuro w Zielonej Górze. Uruchomienie nowej lokalizacji jest realizacją strategii zrównoważonego rozwoju Comarch i rozbudową struktur biznesowych. W zeszłym roku zespół pracujący w Poznaniu przeprowadził się do nowoczesnego eko biurowca PIXEL. Aktualnie Comarch ma biura w blisko 70 miastach na całym świecie, z czego 20 zlokalizowanych jest w Polsce.

Widok z biura Comarch w Poznaniu.

Superpuchar Polski dla Cracovii

Cracovia pokonała Legię w meczu o Superpuchar Polski. O zwycięstwie zadecydowały rzuty karne, po których Pasy zwyciężyły 5:4. To pierwszy w historii triumf Cracovii

w tych rozgrywkach. Mecz został rozegrany 9 października 2020 roku na stadionie Legii w Warszawie.

12

Spółeczna
Odpowiedzialność Biznesu

Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu i fundamenty CSR w Comarch

Biznes odpowiedzialny społecznie w znacznej mierze oparty jest na działaniach na rzecz lokalnej społeczności. Grupa Kapitałowa Comarch od początku swojej działalności szeroko angażuje się w działalność społeczną, propagując ideę stworzenia szerokiej platformy społecznej, na gruncie której propagowane są sport, najnowsze technologie, działania promujące zdrowy tryb życia i ochronę środowiska, pomoc zwierzętom, jak również zaangażowanie w kulturę oraz wspieranie inicjatyw lokalnych społeczności.

Comarch jako firma społecznie odpowiedzialna uwzględnia w swojej strategii nie tylko interesy biznesowe, ale również interesy społeczności lokalnych, wśród których funkcjonuje.

Fundamentem, na którym budowane są działania z obszaru społecznej odpowiedzialności spółki jest przyjęty i funkcjonujący w firmie Kodeks Etyczny, który odzwierciedla wartości, jakim firma hołduje i jakich chce przestrzegać. Stanowi on dla pracowników wzorzec postępowania w stosunku do współpracowników, przełożonych oraz

klientów, partnerów oraz społeczności lokalnych, zarówno w relacjach biznesowych, jak i okołobiznesowych.

Szczegółowe sprawozdanie dotyczące CSR w Grupie Comarch są co roku dokumentowane i prezentowane w raporcie społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Comarch, który jest zamieszczony w Internecie na stronie: <http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/csr/>

Odpowiedzialność społeczna jest istotnym elementem, który jest stale rozwijany i poprzez który firma buduje wizerunek oraz zaufanie do marki Comarch. Z pomocą przychodzą pracownicy, bez których odpowiedzialność społeczna nie istniałaby.

Każdego roku Grupa Comarch obserwuje wzrost zaangażowania pracowników w podejmowane akcje w obszarze CSR. Do komunikacji, możliwości zgłaszania nowych zagadnień w tym obszarze został utworzony email: csr@comarch.pl.

Comarch dla kultury

Promsy i w jazzowych klimatach

Kolejny rok z rządu Comarch sponsorował krakowską edycję wydarzenia Last Night of the Proms, która ze względu na panujące obostrzenia sanitarne, odbywała się online. We wnętrzach kościoła św. Katarzyny zabrzmiały kompozycje Krzysztofa Pendereckiego w wykonaniu Orkiestry Akademii Beethovenowskiej oraz solistów. Koncert zorganizowano po raz 25.

Comarch był także sponsorem jubileuszu zespołu Boba Jazz Band, który podczas swojej 30-letniej działalności występował na scenach na całym świecie m.in. w Niemczech i w Stanach Zjednoczonych.

#Comarchcares

Podzielili się tym, co najcenniejsze. Akcja krwiodawstwa

Odpowiadając na potrzeby regionalnego centrum krwiodawstwa, na kampusie firmy w Krakowie zorganizowana została bezpieczna akcja oddawania krwi, w której udział wzięli pracownicy. 42 osoby oddały łącznie 18 800 ml krwi. Akcja zorganizowana była we współpracy z Centrum Medycznym iMed24 oraz Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie. Była także okazją do promowania wśród pracowników Comarch idei krwiodawstwa, a także oddawania osocza przez ozdrowieńców COVID-19.

Comarch dla poprawy jakości muzyki organowej w Bazylice Mariackiej

Comarch od lat współpracuje z Parafią Mariacką. W ostatnich latach firma przeznaczyła darowiznę na remont organów w kościele i była współfundatorem nowego instrumentu oraz całego projektu rewitalizacji przestrzeni muzycznej w kościele. Organy średnie zostały oddane już do użytku, w 2020 roku trwały prace przy budowie nowych organów głównych.

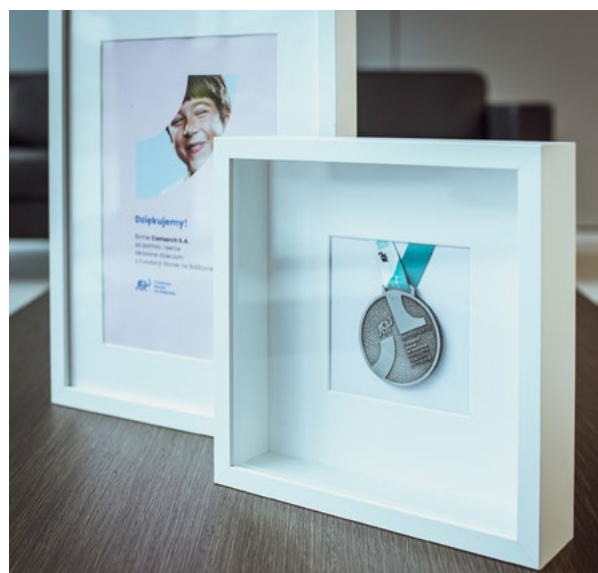
Promocja sportu i aktywnego stylu życia

Charytatywna rywalizacja sportowa

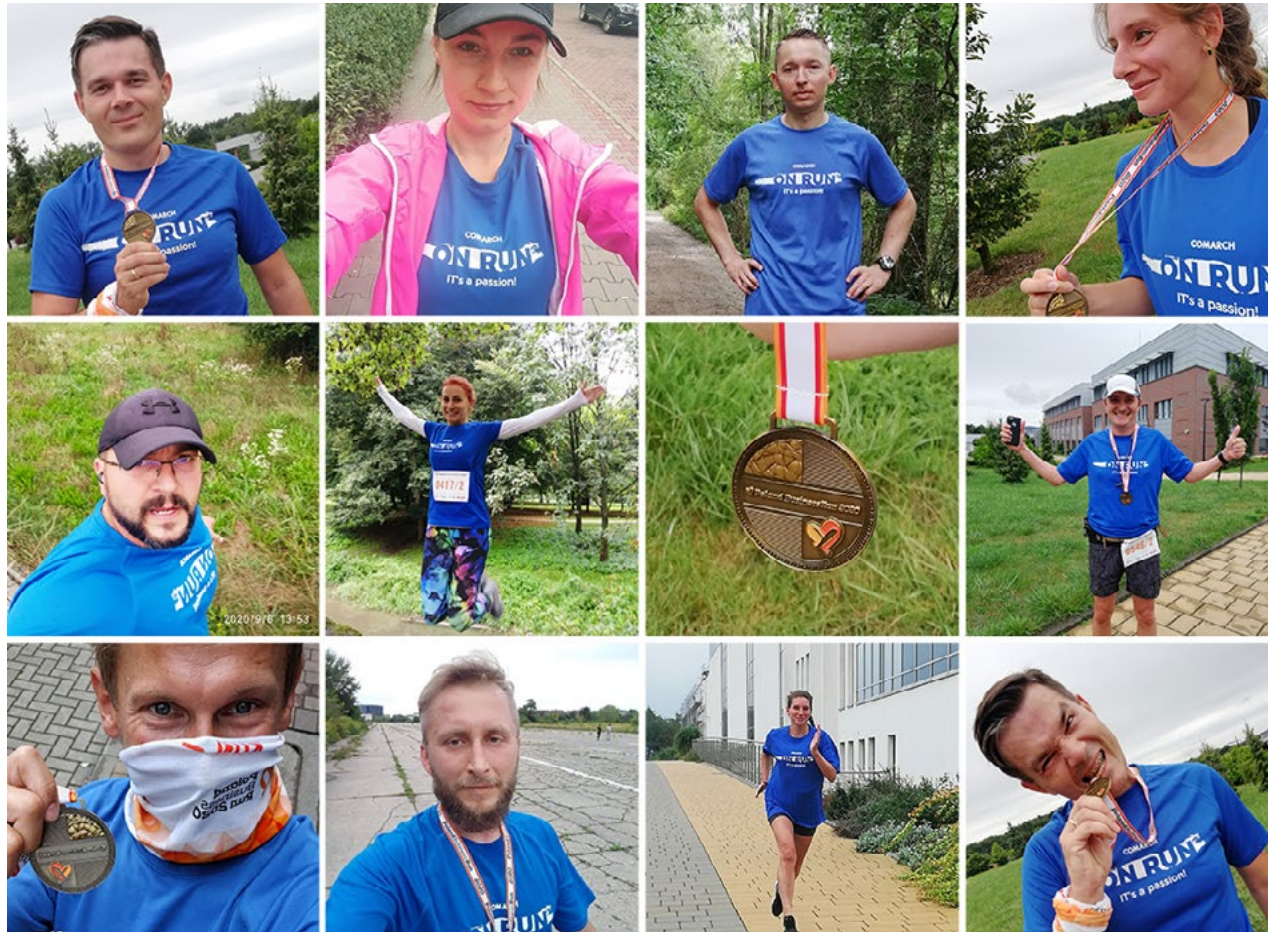
Trzy miesiące rywalizacji, trzy zadania do wykonania, trzy kategorie, jeden wspólny cel – wsparcie finansowe dla wybranej wcześniej w głosowaniu pracowników organizacji społecznej. W tegorocznej rywalizacji Comarch ONrun/ONbike/ONmove wzięło udział 407 pracowników, którzy łącznie przejechali i przebiegli ponad 117 000 km. Dzięki zaangażowaniu pracowników udało się zrealizować cel i wesprzeć finansowo Fundację Słonie na balkonie, pomagającej dzieciom z problemami psychicznymi. Przekazana kwota pozwoliła na sfinansowanie ponad 180 konsultacji psychologicznych i psychoterapeutycznych dla 100 dzieci w wieku od 4 do 18 lat.

Sponsoring klubu sportowego Cracovia oraz aktywni i zdrowi pracownicy

Już ponad 25 lat spółki Grupy Comarch aktywnie angażują się w propagowanie sportu oraz aktywnego trybu życia wśród młodzieży oraz mieszkańców województwa małopolskiego. Od 2003 roku firma jest tytularnym

sponsorem najstarszego, istniejącego klubu piłkarskiego w Polsce, oraz pięciokrotnego Mistrza Polski – Cracovii, a także sekcji hokejowej. Firma promuje również aktywny model życia wśród swoich pracowników organizując różne akcje, a także uczestnicząc w eventach zewnętrznych. Na terenie kampusu Comarch w Krakowie znajduje się centrum rekreacyjne (basen, siłownia, sauna), z którego mogą korzystać pracownicy wraz z rodzinami. Ze względu na obostrzenia sanitarne obiekt w 2020 roku działał okresowo oraz w ograniczonym zakresie.

Aktywność w sezonie zimowym

Na początku 2020 Comarch umożliwił pracownikom oraz ich rodzinom korzystanie z bezpłatnych wejściówek na lodowisko klubu sportowego Cracovia.

Rowerem do pracy

Po raz kolejny firma dołączyła do organizowanej przez Urząd Miasta Krakowa małopolskiej kampanii „Rowerem do pracy, czyli – dom, rower, praca... i tak w kółko”. W akcji, której celem jest promowanie roweru jako codziennego środka transportu, pracownicy Comarch uczestniczyli od czerwca do końca października i przejechali dystans 43 199,8 km, dokładając swoją zieloną cegiełkę w walce o czystsze środowisko. Regularne dojazdy rowerem do pracy możliwe są dzięki zapewnionej przez Comarch infrastrukturze. W części polskich oddziałów firmy znajdują się m.in.: zamykane rowerownie, stojaki, szatnie z prysznicami oraz samoobsługowe stacje naprawcze.

Aktywność i integracja online

Firma dba o dobrą atmosferę pracy i przywiązuje dużą wagę do relacji pracowniczych. Mimo braku możliwości zorganizowania tradycyjnych eventów, Comarch podejmował inicjatywy mające na celu integrację pracowników i zespołów. Wiele działań podejmowali bezpośrednio managerowie poszczególnych zespołów. Prowadzono również działania mające na celu usprawnić, a także uatrakcyjnić komunikację w zespołach zdalnych lub hybrydowych (mailingi tematyczne, artykuły czy szkolenia dla kadry managerskiej).

Gra terenowa z okazji Dnia Dziecka

We współpracy z Centralnym Domem Technologii, nowoczesnym ośrodkiem edukacyjnym, którego Comarch jest partnerem strategicznym, zorganizowana została internetowa gra terenowa dla rodzin pracowników. Przygotowane zostały dwie wersje gry – „Kulawy pirat Joe” dla dzieci młodszych w wieku 8-10 lat oraz „Miasto robotów” dzieci starszych w wieku 11-13 lat.

Biegamy i pomagamy

W 2020 roku pracownicy z oddziałów w Krakowie, na Śląsku, w Lublinie, Poznaniu, Łodzi i Gdańsku, uczestniczyli w charytatywnym biegu Poland Business Run 2.0. Tegoroczna edycja odbyła się 8 września w zmienionej formule, zawodnicy bowiem biegli indywidualnie i każdy sam decydował o wyborze trasy. Niezmienne pozostało to, że choć osobno, to wspólnie walczyli o szczytny cel i wsparcie dla podopiecznych Fundacji Poland Business Run - osób z niepełnosprawnością ruchową.

Turniej CS: Global Offensive

Pandemia uniemożliwiła pracownikom firmy start w stacjonarnych imprezach sportowych, w których uczestniczyli we wcześniejszych latach, dlatego też mieli oni okazję zasmakować sportu w wirtualnej rzeczywistości, startując w turnieju Counter-Strike. Zawody zorganizowane zostały przez E-sportową Ligę Firmową, integrując miłośników tej legendarnej gry. W ogólnopolskich rozgrywkach udział wzięły trzy drużyny z Comarch.

Popularyzacja nauki

Grupa Comarch od początku swojej działalności aktywnie współpracuje ze szkołami, uczelniami wyższymi oraz innymi placówkami edukacyjnymi, m.in.: Akademią Górniczo-Hutniczą, Politechniką Wrocławską, Politechnika Śląską, Uniwersytetem Jagiellońskim, Politechniką Łódzką, Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie.

W minionym roku specjaliści z Comarch wzięli także udział m.in. w grze biznesowej realizowanej przez Uniwersytet w Parmie, projekcie Room Room dla francuskich lekarzy, dniach kariery w Polsce i Belgii. W poszczególnych oddziałach powstają także inicjatywy pracowników wiążące się z poświęcaniem czasu dla studentów na dedykowanych kursach czy spotkaniach branżowych oraz z kołami naukowymi. Firma po raz kolejny była także partnerem biznesowym studiów podyplomowych User Experience & Product Design na krakowskiej AGH.

Comarch wsparł także finansowo, ale i merytorycznie (prowadzenie prelekcji oraz uczestnictwo w panelach dyskusyjnych) organizację UX Poland - jednego z największych eventów dla designerów w Europie. W ramach wydarzenia odbyła się 2 dniowa konferencja oraz

kilkanaście mniejszych wydarzeń online pod znakiem UX Poland Discovery.

Ponadto w 2020 roku Comarch był sponsorem Międzynarodowego Festiwalu Informatycznego „Projekt na Szóstkę”. MFI organizowany jest od 15 lat przez Zespół Szkół Łączności we współpracy z Fundacją Instytut Mikromakro oraz Krakowskim Parkiem Technologicznym. W zmaganiach uczestniczyli uczniowie techników i liceów z całej Polski. Festiwal przygotowuje młodzież do rozwoju zgodnie z własnym pomysłem oraz wejścia na rynek pracy nie tylko jako pracowników, ale także młodych managerów samodzielnie tworzących dla siebie miejsca pracy.

Dodatkowo specjaliści z Comarch chętnie dzielą się wiedzą, tworząc artykuły eksperckie, tworząc autorskie podcasty oraz dzieląc się wiedzą podczas meetupów, dla osób interesujących się zagadnieniami z zakresu programowania (m.in. J/vacon).

W firmie organizowane są także wewnętrzne akcje wymiany wiedzy m.in. meetup'y czy cykle tekstów z zakresu cyberbezpieczeństwa, tworzone przez specjalistów z Działu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Największy program stażowy w Europie

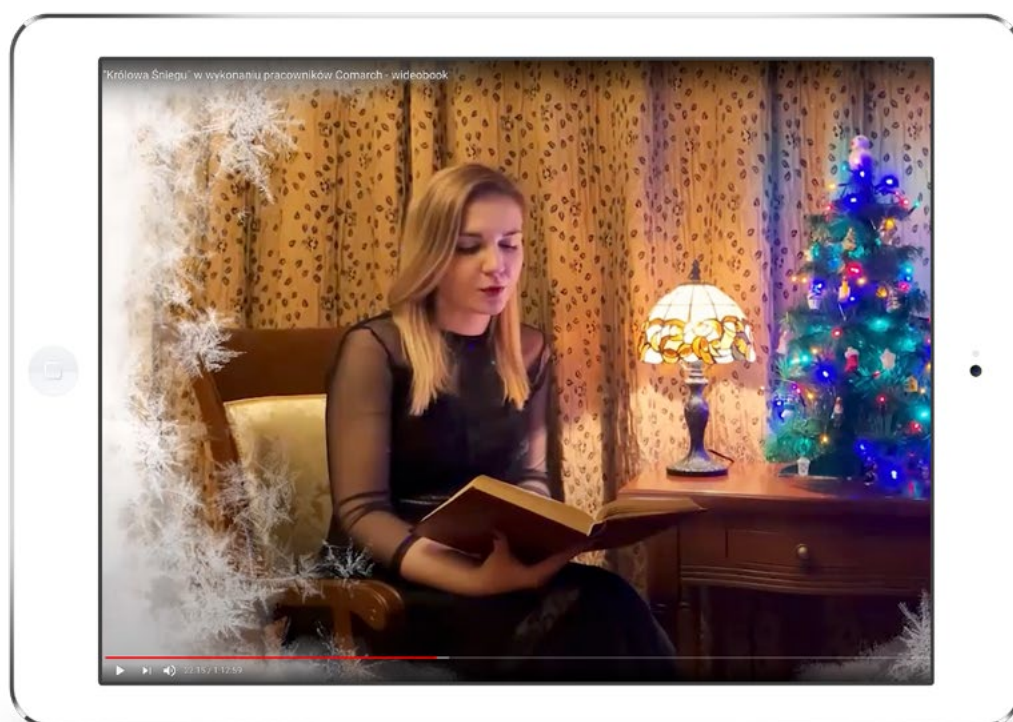
W okresie wakacyjnym odbyła się 18. już edycja stażu IT. Jest to największy tego typu projekt w Europie. Spośród ponad 4000 aplikujących, 316 osób dostało się do programu. Staż odbywał się w 12 miastach w Polsce, a studenci mieli do wyboru aż 6 profili IT: programistyczny, inżynier systemowy, Embedded, telekomunikacja, AI/ML, Cyber Security oraz staż UX/UI.

Przez 3 miesiące płatnego stażu studenci mieli możliwość nie tylko skonfrontowania własnych wyobrażeń z dotychczas zdobytą wiedzą, ale także realizowania rzeczywistych projektów we współpracy z realnym klientem i pod czujnym okiem specjalistów. Po jego zakończeniu aż 85% stażystów znalazło zatrudnienie w firmie.

– Zamiast tworzyć projekty „do szuflady” na stażu mogłam włączyć się w proces rozwoju realnego produktu. Trafiłam do projektu z obszaru e-zdrowia, gdzie uczestniczyłam w redesignie aplikacji mobilnej. Praca wymagała dużej dozy samodzielności, jednak zawsze mogłam liczyć na wsparcie doświadczonego zespołu. Teraz mam okazję pracować nad innym produktem – aplikacją webową i zyskiwać kolejne doświadczenia – **Balbina, stażystka w 2020 roku, a obecnie młodsza projektantka UX.**

Współpraca z Centralnym Domem Technologii

Centralny Dom Technologii to nowoczesny ośrodek edukacyjny w Polsce, w którym w interaktywny i interdyscyplinarny sposób można zdobywać wiedzę. CDT to inicjatywa Fundacji Polskiego Funduszu Rozwoju, a Comarch jest partnerem strategicznym przedsięwzięcia. W przestrzeniach CDT Comarch prezentuje Punkt Diagnostyczny (opracowany przez spółkę Comarch Healthcare), który pokazuje możliwość zastosowania informatyki w opiece medycznej.

"Królowa Śniegu" w wykonaniu pracowników Comarch

Nie w profesjonalnym studiu nagraniowym, lecz w domowym zaciszu. Bez efektownej scenografii, ale z tym, co nam wszystkim bliskie – choinką, światłkami, pierniczkami i dekoracjami, które wprowadzają świąteczną atmosferę spokoju i radości.

Nie w wymyślnych kostiumach, ale w ulubionych swetrach z reniferami. Tak powstawał wideobook „Królowa Śniegu”, który wspólnie stworzyli pracownicy Comarch. Dziś ta

klasyczna baśń ma nam przypominać, że każda, nawet najdłuższa zima kiedyś się skończy, a każdą historię czeka szczęśliwe zakończenie.

Przygotowany dla dzieci pracowników wideobook został następnie udostępniony w mediach społecznościowych Comarchu dla szerokiego audytorium. Akcja miała na celu promocję głośnego czytania dzieciom, uważności w kontaktach z drugim człowiekiem.

Cracovia – CSR 2020

Zbliżający się do końca 2020 rok, z uwagi na szerzącą się pandemię koronawirusa, był niezwykle trudnym czasem – momentem historii, z jakim współczesnym nie przyszło jeszcze się mierzyć, momentem, w którym szczególnie istotna była solidarność i odpowiedzialność społeczna. Comarch będąc w pełni świadomym tych potrzeb z niezwykłą uważnością, jak również intensyfikacją podszedł do tematu Społecznej Odpowiedzialności Biznesu. Należy jednak zwrócić uwagę, iż nacisk nie był położony jedynie na walkę z koronawirusem jako samym w sobie. „Ofiarami” pandemii były również nastroje społeczne czy lokalni przedsiębiorcy, dlatego na tej płaszczyźnie również było wiele do zrobienia. Poniżej zostały przedstawione

działania CSR wdrażane przez Comarch poprzez markę Miejskiego Klubu Sportowego Cracovia od początku sierpnia do końca listopada 2020 roku.

Akademia Klasy Ekstra

Comarch we współpracy z MKS Cracovia SSA oraz Ekstraklasa SA zorganizował już po raz kolejny turniej Ekstra Talent. Wydarzenie skierowane jest do młodzieży w przedziale wiekowym 11 – 12 lat. Głównym celem jest krzewienie aktywności fizycznej jako najlepszej formy spędzania wolnego czasu.

Celebracja zdobycia Pucharu Polski

Mając na uwadze znaczenie zdobycia Pucharu Polski przez piłkarzy Cracovii dla znacznej części społeczeństwa Miasta Krakowa, Comarch wspólnie z klubem zorganizował popucharową fetę. Jedną z głównych idei przyświecających organizacji wydarzenia była troska o poprawę nastrojów społecznych, które ucierpiały wskutek lockdownu wywołanego pandemią koronawirusa.

Europejski tydzień piłki nożnej olimpiad specjalnych

Mecz 5.kolejki sezonu 2020/21 PKO BP Ekstraklasy pomiędzy Cracovią, a Rakowem Częstochowa został dedykowany promocji Europejskiego Tygodnia Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych. Wydarzenie powstałe z inicjatywy organizatora rozgrywek we współpracy z Comarch miało na celu zwrócenie uwagi na wysiłek jaki w uprawienie

sportu wkładają osoby niepełnosprawne intelektualnie. W trakcie meczu spikerzy odczytali przesłanie Olimpiad Specjalnych, a na telebimach pojawiło się wideo promujące sportowców z niepełnosprawnością intelektualną.

Ekstrapomoc

Comarch wspólnie z MKS Cracovia SSA przystąpił do akcji Ekstrapomoc polegającej na wzajemnym promowaniu zbiórek na cele charytatywne oraz przekazywaniu pańetek na aukcje przez wszystkie zespoły uczestniczące w rozgrywkach Ekstraklasy. Comarch do projektu pomocowego zgłosił Matyldę Celejewską – niepełnosprawną córkę jednego z kibiców Cracovii.

Indywidualne zdjęcia z Pucharem Polski

Comarch zdecydował się na umożliwienie kibicom Cracovii wykonywania indywidualnych zdjęć z Pucharem Polski. U podstaw tej decyzji leżały podobne walory jak przy organizacji celebracji zdobycia trofeum – waga wydarzenia dla społeczeństwa miasta oraz poprawa nastrojów społecznych w związku z pandemią koronawirusa.

Aukcje charytatywne

Jedną z kluczowych dziedzin Społecznej Odpowiedzialności Biznesu jest dbałość i troska o potrzebujących. Z tego względu Comarch przekazuje liczne gadzety organizacjom charytatywnym zbierającym fundusze na pomoc czy leczenie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Kampania Złotej Wstążki

Comarch aktywnie włączył się w kampanię Złotej Wstążki, której głównym celem było zbieranie funduszy na leczenie chorób nowotworowych wśród dzieci. Przy wykorzystaniu mediów społecznościowych Cracovii, promowano zbiórki na rzecz walki z rakiem. Do akcji włączyli się również piłkarze klubu, którym w trakcie meczów zliczano przebiegnięte kilometry, a które następnie przekładały się na wysokość wsparcia finansowego kampanii przez jednego z jej partnerów.

Pasuje Pomóc Wam

Niewątpliwie jedną z największych „ofiar” pandemii koronawirusa byli lokalni przedsiębiorcy. Spowodowane walką z wirusem SARS-CoV-2 decyzje o czasowym zamknięciu m.in. restauracji przyczyniły się do wielkich strat finansowych. Z tego tytułu Comarch zaoferował lokalnym firmom usługowym darmowe wsparcie marketingowo-reklamowe przy użyciu kanałów komunikacyjnych Cracovii.

November

Listopad każdego roku jest miesiącem walki z rakiem prostaty. Comarch, tradycyjnie już, włączył się w akcję November mającą na celu zachęcenie mężczyzn do badań profilaktycznych.

13

Nagrody i rankingi

Nagrody dla Comarch

W 2020 roku Comarch został laureatem **rankingu „Najważniejsze firmy dla Polski” w kategorii Grupa Kapitałowa** – spółki prywatne i instytucje finansowe. Organizatorem konkursu jest dziennik "Rzeczpospolita". Ranking „Najważniejsze firmy dla Polski” to odzwierciedlenie istotnych trendów we współczesnym biznesie. Nagroda przyznana została przez kapitułę w trzech równorzędnych kategoriach: grupa kapitałowa, przedsiębiorstwo indywidualne, firma rodzinna. Dodatkowo uhonorowano firmy z ponad 100-letnią tradycją. Analizie poddane zostały wyniki finansowe firm za lata 2017–2019. Oprócz wskaźników ekonomicznych, redakcja "Rzeczpospolitej" wzięła pod uwagę rolę, jaką odgrywa firma w rzeczywistości społecznej – od kwestii dotyczących podatków, poprzez poziom i formy zatrudnienia, działania na rzecz społeczności lokalnych, po aktywność związaną z ochroną klimatu.

Redakcja **Tygodnika „Polityka” wyróżniła Comarch Białym Listkiem** za działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu oraz realizację rozwiązań wspierających zrównoważony rozwój. Przegląd społecznej odpowiedzialności biznesu jest przygotowywany na podstawie wyników ankiety rozesyłanej do przedsiębiorstw. Jak co roku analizowanymi obszarami były m.in.: ład korporacyjny, prawa człowieka, zachowania wobec pracowników, ochrona środowiska, dbałość o klienta, uczciwość biznesowa i zaangażowanie społeczne. Partnerami rankingu jest firma doradcza Deloitte oraz Forum Odpowiedzialnego Biznesu.

Biały Listek CSR "Polityki"

Ranking „Najważniejsze firmy dla Polski” w kategorii Grupa Kapitałowa – spółki prywatne i instytucje finansowe, "Rzeczpospolita"

Firma Comarch znalazła się również wśród najsilniejszych marek biznesowych na polskim rynku i została wyróżniona **tytułem Business Superbrands 2020**. Laureaci tytułu Business Superbrands 2020 są to marki, które cieszą się największym uznaniem oraz renomą, a także legitymują się sukcesami na arenie krajowej i międzynarodowej w poszczególnych branżach. W badaniu eksperci oceniali pozycję rynkową marki w Polsce, jakoś produktów lub usług, jakoś relacji b2b oraz innowacyjność i działania CSR.

Comarch znalazł się w czołówce rankingu przygotowanym przez firmę analityczno-badawczą Politykę Insight i zajął ósme miejsce w zestawieniu **„Czempioni Narodowi 2020”**. To była trzecia edycja raportu opracowanego przez analityków Polityki Insight. Tematem przewodnim publikacji był kapitał ludzki. Opracowując wskaźnik Kapitał Ludzki (KL) pod uwagę brane były: udział funduszu płac w wypracowanej wartości dodanej, liczba zatrudnionych specjalistów, która uwzględnia odsetek kadry z wyższym wykształceniem, skala rotacji kadrowej oraz uzwiązkowienie w firmie.

Comarch zajął pierwsze miejsce aż w sześciu kategoriach edycji rankingu **„ITwiz Best 100”** za 2019 rok. „Złoto” zdobył w zestawieniach: sprzedaż do sektora handlowego, sprzedaż do sektora przemysłowego, największa firma z kapitałem polskim sprzedająca własne produkty i usługi, sprzedaż do sektora telekomunikacji, sprzedaż usług integracyjnych oraz sprzedaż usług cloud computing.

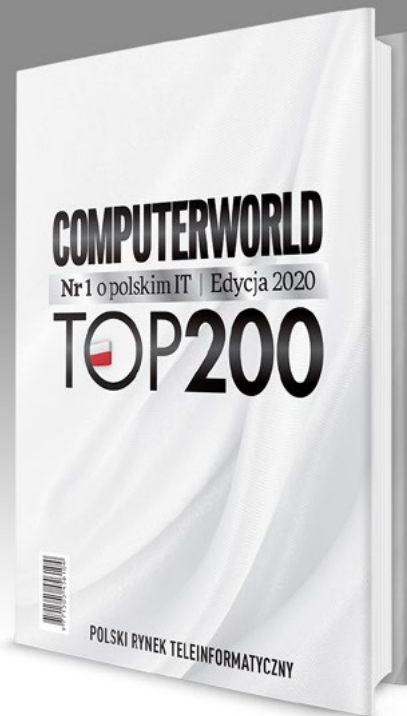
Dodatkowo firma znalazła się w czołówce w kilku innych kategoriach m.in.: firmy o największej sprzedaży do sektora MŚP (2 miejsce), sprzedaż systemów ERP (2 miejsce), sprzedaż aplikacji mobilnych (2 miejsce) oraz firmy o największym zatrudnieniu (3 miejsce), sprzedaż oprogramowania CRM (3 miejsce) oraz sprzedaży do sektora finansowego (3 miejsce).

Raport ITwiz Best100 to ranking producentów i dostawców rozwiązań oraz usług IT obecnych na polskim rynku, według wyników sprzedaży. Publikacja przygotowywana jest przez redakcję ITwiz.

W raporcie **Computerworld TOP200 Edycja 2020** Comarch zajęł pierwsze miejsce w kategoriach: dostawcy rozwiązań i usług IT dla sektora telekomunikacyjnego oraz dostawcy usług w modelu cloud. Srebrny medal spółka wywalczyła m.in. w zestawieniach dostawców rozwiązań i usług dla sektora handlu przemysłowego, budowlanego i produkcji a także firm informatyczne o największych nakładach na R&D. Trzecie miejsca Comarch zajęł w kategoriach m.in.: najwięksi dostawcy systemów Enterprise Resource Planning, firmy informatyczne o największym wzroście zatrudnienia oraz najwięksi eksporterzy rozwiązań IT.

„**Computerworld TOP 200**” to prestiżowa publikacja. Już od ponad 25 lat jest podstawowym punktem odniesienia dla ludzi zainteresowanych polską branżą teleinformatyczną: menedżerów IT, informatyków i analityków, a także potencjalnych klientów, szukających wiedzy na temat ofert dostawców.

Comarch zdobył nagrodę **Innovation Award for eHealth** za rozwój rozwiązań informatycznych dla branży medycznej na rynku włoskim. Spółka oferuje cały kompleks rozwiązań dla ochrony zdrowia, który składa się z EHR Cloud, Telemedicine Cloud, Hospital Cloud oraz Medical AI Cloud. Integracja tych platform pomaga zapewnić skoordynowaną opiekę zdrowotną oraz wsparcie pacjentów, opiekunów i personelu medycznego.

Computerworld TOP200

Już po raz drugi z rzędu Comarch zwyciężył w kategorii „**Usługi w chmurze**” w badaniu „**Marka Godna Zaufania 2020**” przeprowadzonym wśród polskich przedsiębiorców. Ankietowani spontanicznie odpowiadali, jakiej marce w danej kategorii ufają najbardziej. Jako najpopularniejszego dostawcę usług w modelu chmurowym wskazali Comarch. Badanie „Marka Godna Zaufania” odbywa się co roku i sprawdza poziom zaufania do marek biznesowych. Ankieta przeprowadzana jest przez instytut badawczy Kantar Polska na zlecenie magazynu „MyCompany Polska”.

Podczas tegorocznego Kongres Partnerów @**Hewlett Packard Enterprise**, który odbył się 6 lutego w Łodzi. Comarch wyróżniony został złotym statusem partnerskim - HPE Gold Hybrid IT Partner. Firma otrzymała również nagrodę w kategorii „Największa sprzedaż w modelu as-a-service”. Nagroda ta potwierdza kompetencje w zakresie realizacji projektów IT z wykorzystaniem technologii HPE w modelu usługowym i jest kontynuacją globalnego wyróżnienia HPE CEEMA Service Provider of the Year przyznanego dla Comarch pod koniec 2019 roku.

Marka Godna Zaufania 2020, "MyCompany"

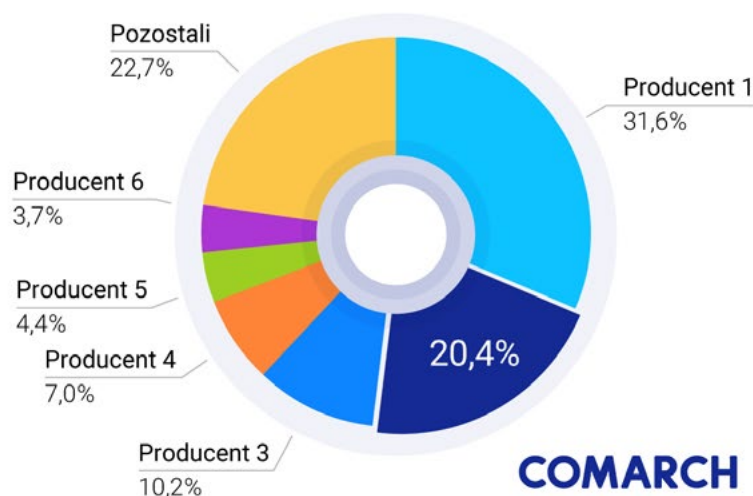
Comarch w raportach firm analitycznych

Comarch znalazł się w przewodniku „**Market Guide for CSP Business Support System Solutions**”. To raport przygotowany przez Gartner - firmę badawczo-doradczą. Materiał zawiera wskazówki dla dyrektorów z branży IT i dostawców komunikacyjnych pragnących zmodernizować lub przekształcić swoje usługi BSS w platformę cyfrową. Raport Gartnera zawiera szczegółową analizę rynku, profile dostawców BSS i zalecenia rynkowe, z których może skorzystać branża IT oraz telekomunikacyjna.

- Uwzględnienie Comarch w raporcie potwierdza naszą silną pozycję na rynku dostawców BSS - mówi Dominik Pacewicz, Head of Product Management w Comarch. Comarch z roku na rok stara się z sukcesem spełniać stale zmieniające się wymagania technologiczne i biznesowe. 5G, Internet rzeczy i inne przełomowe technologie stanowią wyzwanie dla dostawców usług telekomunikacyjnych oraz internetowych w zakresie modernizacji i transformacji

ich organizacji. Dostarczając swoim klientom innowacyjne rozwiązania OSS / BSS, Comarch nie tylko staje się częścią zmiany, ale także napędza dalszy rozwój rynku.

Według raportu „**Poland Enterprise Application Market 2020 - 2024 Forecast and 2019 Vendor Shares Analysis**”, Comarch utrzymuje ponad dwadzieścia procent rynku rozwiązań informatycznych do zarządzania przedsiębiorstwem w Polsce i zachowuje pozycję największego polskiego dostawcy systemów ERP na krajowym rynku. Jednocześnie firma zwiększa sprzedaż do segmentu małych i średnich firm. W 2019 roku sprzedaż rozwiązań Comarch ERP w Polsce wzrosła o ponad 18 procent i wyniosła 190 mln zł. To stanowi 20,4 procent całego rynku systemów do zarządzania przedsiębiorstwem i daje spółce drugie miejsce w zestawieniu producentów, uwzględniającym firmy zarówno polskie, jak i zagraniczne.

Źródło: Raport IDC „Poland Enterprise Application Software Market 2020 – 2025 Forecast and 2019 Vendor Shares Analysis”

14

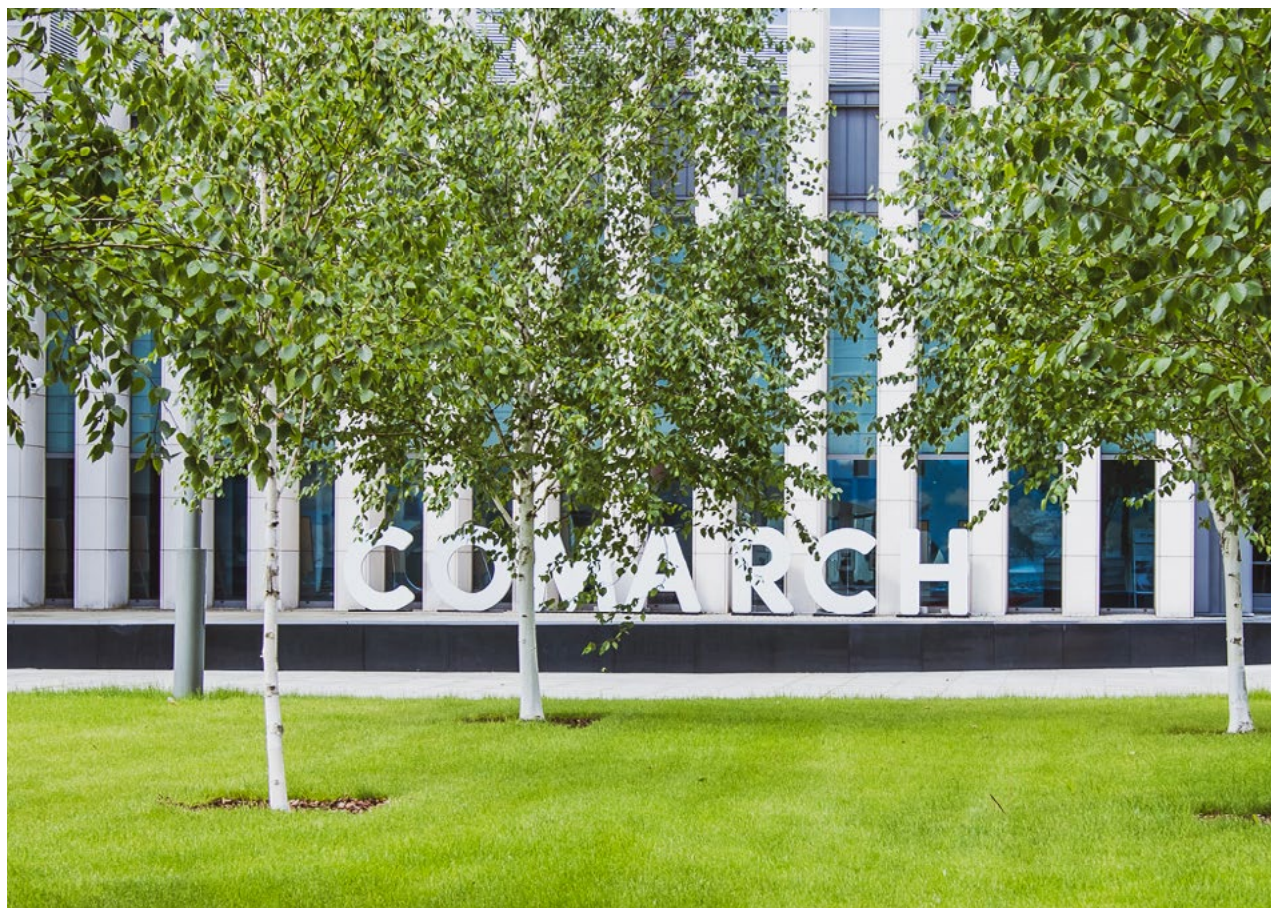
Ochrona środowiska

Ochrona Środowiska

Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania oraz procedury funkcjonujące w ramach wdrożonych systemów zobowiązują Grupę Comarch do podejmowania aktywnych działań na rzecz ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko naturalne. W ramach wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnego z wymaganiami normy ISO 14001 Grupa Comarch zidentyfikowała aspekty środowiskowe, które monitoruje, nadzoruje i na które wpływa. Wszystkie Spółki z Grupy Comarch przestrzegają lokalnych przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Grupa Comarch świadomie ogranicza negatywny wpływ swojej działalności na środowisko naturalne, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz ogranicza wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności. Promuje także ekologiczny styl życia pośród swoich pracowników, prowadząc akcje zachęcające do czynnego uczestnictwa w ochronie środowiska naturalnego.

W Comarch SA został wdrożony i certyfikowany System Zarządzania Energią zgodny z międzynarodowym standardem ISO 50001. W ramach tego systemu podejmowanych jest szereg działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa głównie w obszarach tzw. znaczącego zużycia energii (energia elektryczna, energia ciepła, flota). Działania te uwzględniają modernizację budynków i wyposażenia, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, zastosowanie odpowiedniej polityki zakupowej, polityki modernizacji floty, a także prowadzenie akcji uświadamiających wśród pracowników i ciągłe monitorowanie odpowiednich wskaźników. Wymienione działania realizowane są w ramach programów i zadań energetycznych na dany okres.

Tereny cenne przyrodniczo nie znajdują się w sąsiedztwie bądź sferze oddziaływania Grupy Comarch. Działalność Grupy Comarch nie powoduje istotnych strat środowiskowych. Grupa Comarch monitoruje na bieżąco zanieczyszczenie powietrza czujnikiem zainstalowanym na jednym ze swoich budynków znajdujących się w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Czujnik jest włączony do sieci sensorów Airly co pomaga w stworzeniu krajowej sieci pomiarowej monitorującej smog.

Wykorzystanie surowców naturalnych

Ze względu na fakt, iż spółki Grupy Comarch w przeważającej mierze są producentami oprogramowania i systemów informatycznych, działalność tych spółek nie wiąże się z bezpośrednim wykorzystywaniem surowców będących zasobami naturalnymi jak rudy, minerały, drewno. Korzystają natomiast z typowych mediów, zużywanych w trakcie bieżącej pracy. Wśród wykorzystywanych surowców zidentyfikowano: energię elektryczną, gaz, paliwa płynne (benzynę, olej napędowy, LPG), ciepło oraz wodę.

Część działalności Grupy Comarch stanowi również niskoseryjna produkcja urządzeń elektronicznych z podzespołów kupowanych od dostawców zewnętrznych oraz związane z tym prace projektowo-badawcze. Produkcja odbywa się w nowoczesnej hali produkcyjnej zlokalizowanej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie.

Pozostałe spółki Grupy Comarch również nie korzystają bezpośrednio z surowców pierwotnych. Dodatkowo w toku procesów produkcyjnych i logistycznych wykorzystuje się papierowe, kartonowe, plastikowe i drewniane opakowania i zabezpieczenia. Poniżej przedstawiono zestawienie ilości wprowadzonych na rynek opakowań. Ilość wprowadzonych opakowań wynika bezpośrednio z wielkości sprzedaży.

Poniższa tabela przedstawia ilość opakowań w kg wprowadzonych na rynek przez Comarch SA oraz Grupę Comarch w latach 2019 – 2020.

Opakowania wprowadzone na rynek	2020	2019
Comarch SA	545 kg	889 kg
Grupa Comarch	1 075 kg	2 391 kg

Ograniczenie zużycia energii

Energochłonność produktów

Urządzenia elektroniczne produkowane przez Grupę Comarch zasilane są energią elektryczną, przez co oddziałują na środowisko. Ilość zużywanej energii przez produkty nie jest możliwa do dokładnego oszacowania, gdyż zależy ona od bardzo wielu czynników m.in. od intensywności użytkowania, warunków atmosferycznych, trybu pracy i rodzaju dołączonych do urządzeń akcesoriów.

Grupa Comarch stawia sobie za jeden z głównych celów ograniczenie zużycia energii elektrycznej w każdej kolejnej wersji danego urządzenia. Dzieje się to poprzez

optymalizację zużycia energii zarówno w obszarze Firmware, jak i Hardware. Przykładem może być stosowanie technologii o wysokiej efektywności energetycznej, jak na przykład NB IoT, czy też wykorzystywanie komponentach zużywających mniej energii.

Grupa Comarch dostarcza także rozwiązania dla wspierające dostawców wody, energii elektrycznej, gazu w monitorowaniu sieci przesyłowych. Pozwala to na zmniejszenie strat mediów, szybkich detekcji awarii, a w konsekwencji do mniejszego zużycia zasobów naturalnych ziemi.

Poniższa tabela przedstawia procent przychodów z wyrobów gotowych oraz usług z nimi związanych opracowanych z uwzględnieniem kryteriów środowiskowych w Comarch SA oraz Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Przychody z wyrobów gotowych oraz usług z nimi związanych opracowanych z uwzględnieniem kryteriów środowiskowych	2020	2019
Comarch SA	1,8%	3,8%
Grupa Comarch	2,4%	3,2%

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu i paliw

Grupa Comarch stale monitoruje zużycie energii elektrycznej, ciepła i paliw we wszystkich obszarach swojej działalności, skupiając się przede wszystkim na zużyciu energii elektrycznej, ciepła oraz gazu wykorzystywanych w budynkach będących własnością Comarch SA oraz na zużyciu paliw płynnych służących do napędu samochodów należących do floty Grupy Comarch. Dodatkowo monitorowane jest zużycie wody, a także paliw płynnych używanych w agregatach prądotwórczych, sprzęcie wolnobieżnym. Znaczący udział w konsumpcji energii elektrycznej mają Data Center w Krakowie, Warszawie oraz w Dreźnie w Niemczech i Lezennes we Francji.

Zakres raportowania dla Comarch SA obejmuje budynki własne Comarch SA, tj. budynki w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwa budynki w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej), wyłączając budynek SSE1, którego powierzchnia jest wynajmowana przez zewnętrzne jednostki.

W ujęciu Grupy Comarch uwzględniane jest również zużycie dla budynków należących do spółek Grupy Comarch w Dreźnie w Niemczech, Lezennes we Francji, Centrum Medyczne iMED w Krakowie oraz budynek w Łodzi przy ul. Jaracza 78. W roku 2020 z zestawienia wyłączono stołówkę OPSO, zarządzaną obecnie przez zewnętrzną jednostkę.

Poniższe tabele przedstawiają zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu i innych nośników energii, wody oraz emisje Co2 w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu oraz paliw Comarch SA ¹⁾	2020	2019
Zużycie energii elektrycznej ²⁾	17 364 894 kWh	17 594 566 kWh
Zużycie ciepła ³⁾	4 037 720 MJ	4 248 000 MJ
Zużycie gazu ⁴⁾	465 673 m3	451 749 m3
Zużycie benzyny ⁵⁾	250 681 kg	380 610 kg
Zużycie oleju napędowego ⁵⁾	28 026 kg	52 366 kg
Zużycie LPG ⁵⁾	519 kg	652 kg
Całkowite zużycie energii ⁶⁾	97 966 207 MJ	105 937 478 MJ
Zużycie energii/pracownika ⁶⁾	19 570 MJ/pracownika	21 277 MJ/pracownika

- 1) Zużycie energii elektrycznej, ciepła oraz gazu dla Comarch SA przedstawiono dla budynków będących własnością Comarch SA tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwóch budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej).
- 2) Zużycie energii elektrycznej przedstawiane jest dla budynków zlokalizowanych w Polsce będących własnością Comarch SA tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwóch budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej). Przedstawiane jest łączne zużycie energii elektrycznej dla tych budynków. Zużycie energii elektrycznej w roku 2020 zmalało o ok. 1,3% w porównaniu z rokiem 2019. Znaczący udział w zużyciu energii elektrycznej mają serwerownie, dlatego sytuacja związana z Covid-19 nie wpłynęła znacznie na zmniejszenie zużycia.
- 3) Zużycie ciepła przedstawione jest dla budynków SSE5, SSE6 i SSE7. Przedstawiane jest łączne zużycie ciepła dla tych budynków w przeliczeniu na MJ. Zużycie ciepła w 2020 roku spadło o ok. 5,0% w porównaniu z rokiem 2019.
- 4) Zużycie gazu przedstawione jest dla budynków zlokalizowanych w Polsce będących własnością Comarch SA, tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4) oraz budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej). Przedstawiane jest łączne zużycie gazu dla tych budynków w m3. Zużycie gazu wzrosło o ok. 3,1% w porównaniu z rokiem 2019.
- 5) Zużycie benzyny, oleju napędowego oraz LPG przedstawiane jest dla:
 - **benzyna:** przedstawiane jest łączne zużycie benzyny dla floty samochodowej w Polsce oraz paliwa używanego w sprzęcie wolnobieżnym.
 - **olej napędowy:** przedstawiane jest łączne zużycie oleju napędowego dla floty samochodowej w Polsce i oleju wykorzystywanego w maszynach i agregatach służących do zasilania awaryjnego.
 - **LPG:** przedstawiane jest zużycie gazu płynnego propan-butan LPG dla floty samochodowej w Polsce.
 Zużycie paliw podane jest w kg, wykorzystując do obliczeń następujące współczynniki: 1 litr benzyny = 0,755 kg, 1 litr oleju napędowego = 0,84 kg, 1 litr LPG to 0,5 kg. Zużycie benzyny w roku 2020 zmalało o ok. 34,1% w porównaniu z rokiem 2019. Tak duży spadek może wynikać z ograniczeń w przemieszczaniu się, związanych z pandemią Covid-19. Jednocześnie zużycie oleju napędowego w roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 zmalało o ok. 46,5%. Zauważalny jest również spadek zużycia LPG w porównaniu roku 2019 o 20,4%.
- 6) Do obliczenia całkowitego zużycia energii wewnątrz organizacji wzięto pod uwagę zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu oraz paliw (benzyny, oleju napędowego i LPG) przedstawionych wyżej. Do obliczeń danych za 2020 rok wykorzystano następujące współczynniki: 1 kg benzyny = 12,836 kWh, 1 kg oleju napędowego = 12,589 kWh, 1 kg LPG = 13,702 kWh, opracowane przez organizację DEFRA, natomiast dla gazu wykorzystano współczynniki dostępne na fakturach. Całkowite zużycie energii zostało przeliczone na MJ. Całkowite zużycie energii w roku 2020 wyniosło 97 966 207 MJ i zmalało o ok. 7,5% w porównaniu z rokiem 2019. Obliczono również intensywność zużycia energii biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych pracowników w budynkach będących własnością Comarch SA Zgodnie z danymi na 31 grudnia 2020 roku w spółce Comarch SA zatrudnionych było 5006 pracowników, co stanowi wzrost zatrudnienia o 27 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku 2019. Zużycie energii na osobę w roku 2020 wyniosło 19 570 MJ, a więc zmniejszyło się o ok. 8,0% w porównaniu z rokiem 2019.

Zużycie energii elektrycznej, ciepła, gazu oraz paliw w Grupie Comarch ⁷⁾	2020	2019
Zużycie energii elektrycznej ⁸⁾	21 766 435 kWh	22 309 884 kWh
Zużycie ciepła ⁹⁾	6 769 681 MJ	7 188 247 MJ
Zużycie gazu ¹⁰⁾	465 673 m3	459 156 m3
Zużycie benzyny ¹¹⁾	303 504 kg	445 159 kg
Zużycie oleju napędowego ¹²⁾	61 239 kg	120 462 kg
Zużycie LPG ¹¹⁾	519 kg	652 kg
Całkowite zużycie energii ¹²⁾	120 489 868 MJ	132 302 879 MJ
Zużycie energii/pracownika ¹³⁾	18 646 MJ/pracownika	19 710 MJ/pracownika

- 7) Przedstawiono dane łączne dla budynków będących własnością zarówno Comarch SA jak i spółek Grupy Comarch (krajowych i zagranicznych). Dla Comarch SA są to budynki w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4, SSE5, SSE6, SSE7) oraz dwa budynki w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej), wyłączając budynek SSE1, którego powierzchnia jest wynajmowana przez zewnętrzne jednostki. W ujęciu Grupy Comarch są to również budynki w Dreźnie w Niemczech, Lezennes we Francji, Centrum Medyczne iMED w Krakowie oraz budynek w Łodzi przy ul. Jaracza 78. W roku 2020 z zestawienia wyłączono stołówkę OPSO, zarządzaną obecnie przez zewnętrzną jednostkę.

- 8) Zużycie energii elektrycznej zostało przedstawione dla budynków będących własnością spółek Grupy Comarch (krajowych i zagranicznych). W roku 2020 zużycie energii elektrycznej było niższe o ok. 2,4 % w porównaniu z rokiem 2019.
- 9) Zużycie ciepła w budynkach własnych spółek Grupy Comarch w roku 2020 zmalało o ok. 5,8% w porównaniu z rokiem bazowym (2019). Zużycie przedstawione jest dla budynków Comarch SA (SSE5, SSE6 i SSE7) oraz dla budynków Spółek Grupy Comarch (Drezno w Niemczech, Centrum Medyczne iMED w Krakowie, Łódź, ul. Jaracza 78).
- 10) Zużycie gazu przedstawione zostało dla budynków własnych spółki Comarch SA (budynki w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2, SSE3, SSE4) oraz budynki w Warszawie przy ul. Puławskiej i przy ul. Leśnej), pozostałe budynki nie posiadają gazu. W 2020 wyłączone z zestawienia zużycie gazu dla stołówki OPSO, zarządzanej przez zewnętrzną jednostkę. Zużycie wzrosło o ok. 1,4% w porównaniu z rokiem 2019.
- 11) Zużycie benzyny, oleju napędowego i LPG przedstawiane jest dla:
- **benzyny:** przedstawiane jest łączne zużycie benzyny dla spółek Polskich oraz zagranicznych,
 - **oleju napędowego:** przedstawiane jest łączne zużycie oleju napędowego dla spółek Polskich oraz zagranicznych,
 - **LPG:** przedstawione jest zużycie dla Comarch SA
- Zużycie paliw dla Grupy Comarch uwzględnia zużycie dla floty samochodowej, sprzętu wolnobieżnego maszyn i agregatów służących do zasilania awaryjnego. W roku 2020 odnotowano spadek zużycia benzyny i oleju napędowego w porównaniu z rokiem 2019, co jest spowodowane ograniczaniem w przemieszczaniu się, spowodowanym pandemią Covid-19. W przypadku benzyny, zużycie zmalało o 31,8% w porównaniu z rokiem bazowym (2019), natomiast zużycie oleju napędowego zmalało o 49,2%. Spadek zużycia LPG w porównaniu z rokiem 2019 wynosi 20,4%.
- 12) Całkowite zużycie energii w roku 2020 wyniosło 120 489 868 MJ i było o 8,9% niższe niż zużycie w roku 2019. Obliczono również intensywność zużycia energii biorąc pod uwagę łączną liczbę osób zatrudnionych w spółkach Grupy Comarch. Zgodnie z danymi na 31 grudnia 2020 roku w spółkach Grupy Comarch zatrudnionych było 6462 pracowników, co stanowi wzrost zatrudnienia o 114 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku 2019.

Ograniczeniu zużycia energii sprzyja także odpowiedzialne zarządzanie flotą samochodową.

jedynie 12 nowych samochodów spełniających normę EURO 6 (4 w spółce Comarch SA), natomiast wycofano

W 2020 roku wymiana floty w spółkach Grupy Comarch, z powodu komplikacji związanych z pandemią Covid-19, charakteryzowała się mniejszą dynamiką niż w latach poprzednich. Zakupy nowych pojazdów zostały ograniczone. W polskich spółkach Grupy Comarch zostało zakupionych

z eksploatacji 13 pojazdów (9 w spółce Comarch SA) charakteryzujących się normami EURO 4 oraz EURO 5, niemniej jednak odsetek samochodów spełniających najbardziej rygorystyczną normę EURO 6 z każdym kolejnym rokiem jest coraz wyższy.

Poniższe tabele przedstawiają odsetek samochodów w Comarch SA oraz w Grupie Comarch spełniających poszczególne normy emisji spalin w latach 2019 – 2020.

Normy emisji spalin samochodów	2020	2019
EURO 6	79%	73%
EURO 5	20%	26%
EURO 4 i niższe	1%	1%

W pozostałych spółkach zależnych Grupy Comarch większość samochodów również spełnia normę emisji spalin EURO 6 i mimo ograniczonych zakupów w 2020 roku, ich ilość zwiększyła się względem mniej ekologicznych

pojazdów (normy EURO 4 oraz EURO 5). Podobnie jak w Comarch SA można zaobserwować, że z eksploatacji wycofanych zostało więcej pojazdów, niż zakupiono nowych.

Normy emisji spalin samochodów	2020	2019
EURO 6	85%	75%
EURO 5	14%	23%
EURO 4 i niższe	1%	2%

Zużycie wody oraz odprowadzone ścieki

Działalność Grupy Comarch nie wiąże się ze zużyciem wody do celów technologicznych. Woda dostarczana w całości przez wodociągi miejskie jest wykorzystywana w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla celów bytowych. Grupa Comarch nie pobiera bezpośrednio wód powierzchniowych i podziemnych oraz nie odprowadza ścieków do wód i gruntów.

Znaczący wpływ na poziom zużycia wody w krakowskiej SSE ma funkcjonujące tam centrum rekreacji, w skład którego wchodzi 25 metrowy basen pływacki. Zużycie wody podlega ciągłemu monitorowaniu, w postaci odczytów z subliczników. W ramach działań dążących do minimalizacji zużycia podnoszona jest świadomość pracowników oraz podejmowane są działania, w celu zwiększenia szybkości i skuteczności reagowania na różnego rodzaju awarie.

Poniższe tabele przedstawiają zużycie wody w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Zużycie wody w Comarch SA	2020	2019
Zużycie wody	24 655 m ³	37 591 m ³
Zużycie wody na 1 pracownika	4,93 m ³	7,55 m ³

Zużycie wody w Grupie Comarch	2020	2019
Zużycie wody	30 483 m ³	45 532 m ³
Zużycie wody na 1 pracownika	4,72 m ³	7,17 m ³

Zużycie wody w ujęciu Comarch SA przedstawione jest dla budynków będących własnością Comarch SA w Polsce, tzn. budynków w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (SSE2 – SSE7), a także dwóch budynków w Warszawie (przy ul. Puławskiej oraz przy ul. Leśnej).

Dodatkowo w tabeli, dotyczącej zużycia wody w Grupie Comarch zaprezentowano sumaryczne zużycie wody uwzględniające budynki będące własnością Comarch SA oraz pozostałych spółek Grupy w Polsce i zagranicą. W 2020 roku odnotowano spadek zużycia wody dla

budynków własnych Comarch SA, co wynika w głównej mierze z wprowadzenia pracy zdalnej w związku z Covid-19.

Comarch SA jest wytwórcą ścieków komunalnych (bytowych). Działalność Comarch SA i spółek Grupy Comarch nie generuje ścieków przemysłowych.

Grupa Comarch jest wytwórcą ścieków komunalnych, które w całości kierowane są do oczyszczalni miejskich. Nie jest prowadzona osobna ewidencja jakościowa i ilościowa tak wytworzonych ścieków.

Emisje gazów cieplarnianych

Wielkość emisji

Grupa Comarch stale dąży do minimalizacji negatywnego wpływu działalności na środowisko. W związku z tym od 2012 roku szacowana jest emisja ekwiwalentu dwutlenku węgla do środowiska. Podczas oszacowywania zastosowano metodologię polegającą na pomnożeniu danych dotyczących zużycia energii, wody, paliwa przez odpowiednie współczynniki konwersji emisji. Przeliczniki te pozwalają na zamianę tych danych na ekwiwalent dwutlenku węgla

(CO₂e). CO₂e jest uniwersalną jednostką miary, która pozwala na oszacowanie wpływu na globalne ocieplenie wynikające z emisji gazów cieplarnianych. Poniżej przedstawiono szacunkowe wartości bezpośredniej (wynikającej z działalności organizacji) i pośredniej (z wszelkich innych czynności, np. konsumpcji energii elektrycznej, emisja związana z dostawą wody) emisji dwutlenku węgla dla roku bazowego.

Poniższe tabele przedstawiają bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych w Comarch SA	2020	2019
Emisja CO ₂ e	1 853 Mg CO ₂ e	2 738 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	0,37 Mg CO ₂ e /osobę	0,55 Mg CO ₂ e /osobę
Emisja CO ₂ e/jednostkę przychodu*	0,0019 Mg CO ₂ e	0,0029 Mg CO ₂ e

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych w Grupie Comarch	2020	2019
Emisja CO ₂ e	2 106 Mg CO ₂ e	3 152 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	0,33 Mg CO ₂ e /osobę	0,50 Mg CO ₂ e /osobę
Emisja CO ₂ e/jednostkę przychodu*	0,0014 Mg CO ₂ e	0,0022 Mg CO ₂ e

*) 1 000 PLN

Do obliczenia bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych wykorzystano dane dotyczące zużycia paliw (benzyny, oleju napędowego i LPG) w podziale na Comarch SA oraz Grupę Comarch, a także gazu w instalacjach należących do budynków będących własnością Comarch SA/Grupy Comarch w Polsce. Uwzględniono również niezorganizowaną emisję wodorofluorowęglowodorów HFC pochodzącą z nieszczelności instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych. Podczas obliczeń korzystano ze wskaźników opracowanych przez organizację DEFRA – Greenhouse Gas Conversion Factor Repository oraz KOBIZE. Dodatkowo przy obliczeniu emisji HFC wykorzystano dane z analizy prowadzonej bazy danych Centralnego Rejestru Operatorów. Bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych dla Comarch SA w 2020 roku wyniosła 1 853 Mg CO₂e, co stanowi spadek o ok. 32,3% w porównaniu z rokiem 2019.

Na spadek emisji bezpośredniej wpłynęło m.in. zmniejszenie zużycia paliw. Zużycie gazu utrzymało się na stałym poziomie i w roku 2020 było wyższe jedynie o ok. 3,1% w porównaniu z rokiem 2019. W roku 2020 odnotowano mniej incydentów związanych z nieszczelnościami urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych niż w roku 2019. Incydenty te zostały odpowiednio odnotowane w „Sprawozdaniach dla miejsc korzystania ze środowiska” w Krajowej Bazie o Emisjach Gazów Cieplarnianych i Innych Substancji jako emisje przypadkowe. Dodatkowo zostały uiszczony odpowiednie opłaty za korzystanie ze środowiska do właściwych miejscowo Urzędów Marszałkowskich. Bezpośrednia emisja CO₂e na 1 pracownika dla Comarch SA zmalała o 32,7% w porównaniu z rokiem 2019 a emisja CO₂e na jednostkę przychodu zmalała o 34,5%.

Poniższe tabele przedstawiają całkowitą emisję gazów cieplarnianych w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Całkowita emisja gazów cieplarnianych w Comarch SA (bezpośrednia i pośrednia łącznie)	2020	2019
Emisja CO ₂ e	14 735 Mg CO ₂ e	16 211 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	2,94 Mg CO ₂ e/osobę	3,26 Mg CO ₂ e/osobę

Całkowita emisja gazów cieplarnianych w Grupie Comarch (bezpośrednia i pośrednia łącznie)	2020	2019
Emisja CO ₂ e	16 676 Mg CO ₂ e	18 752 Mg CO ₂ e
Emisja CO ₂ e/osobę	2,58 Mg CO ₂ e/osobę	2,95 Mg CO ₂ e/osobę

W celu obliczenia intensywności emisji gazów cieplarnianych została zsumowana bezpośrednia i pośrednia emisja gazów cieplarnianych organizacji. Jako emisję pośrednią uwzględniono emisję związaną ze z konsumpcją energii elektrycznej oraz emisję związaną z transportem wody. Do kalkulacji emisji z energii elektrycznej w roku 2020 wykorzystano przeliczniki z KOBIZE (Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami), RTE France (Réseau de Transport d'Electricité) oraz UBA (Umweltbundesamt).

Do kalkulacji emisji związanej z transportem wody wykorzystano przeliczniki z organizacji Defra - Greenhouse Gas Conversion Factor Repository.

Dane związane z emisją pośrednią z energii elektrycznej za rok 2019 zostały przekalkulowane z zastosowaniem wskaźników krajowych z wyżej wymienionych źródeł, co pozwoliło na porównanie emisji całkowitej w roku 2019 i 2020, dlatego też dane bazowe dla roku 2019 uległy zmianie.

Całkowita emisja gazów cieplarnianych dla Comarch SA w roku 2020 wyniosła 14 735 MgCO₂e, co stanowi spadek o ok. 9,1% w porównaniu z rokiem 2019. Obliczono również intensywność emisji gazów cieplarnianych, biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych w Comarch SA

Zgodnie z danymi na dzień 31 grudnia 2020 r. zatrudnionych było 5 006 osób, co stanowi wzrost zatrudnienia o 27 osób w porównaniu z analogicznym okresem roku 2019. Całkowita emisja gazów cieplarnianych na osobę w roku 2020 wyniosła 2,94 Mg CO₂e, a więc spadła o około 9,8% w porównaniu z rokiem 2019.

Grupa Comarch dbając zarówno o środowisko jak i o ograniczenie kosztów związanych z transportem skraca maksymalnie łańcuch dostaw stosując zasadę dostawy bezpośrednio z punktu dystrybucji do użytkownika końcowego lub partnera biznesowego, wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, czyli gdzie nie jest wymagana ingerencja w celu dokonania konfiguracji, instalacji na sprzęcie lub taka ingerencja i tak miałyby miejsce w lokalizacji użytkownika końcowego. Duża redukcja wpływu transportu towarów i produktów jest również

możliwa dzięki korzystaniu z transportu zbiorowego - firm kurierskich.

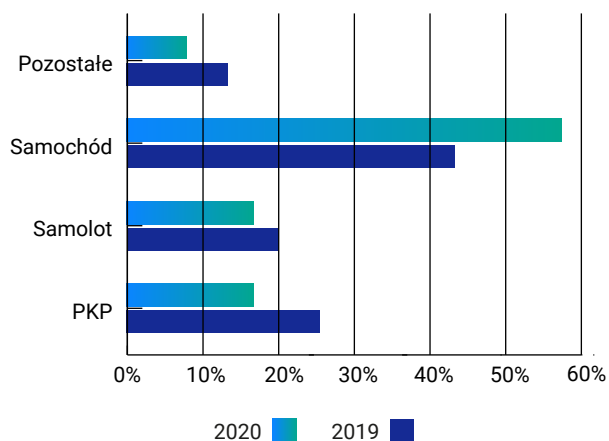
Przewozy organizowane i realizowane za pomocą własnych środków transportu przez pracowników Comarch SA są sporadyczne.

Ponieważ Grupa Comarch posiada bardzo dużą grupę odbiorców, którzy stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa z całego świata, ilość odbytych delegacji służbowych przez pracowników Grupy Comarch liczona jest w tysiącach.

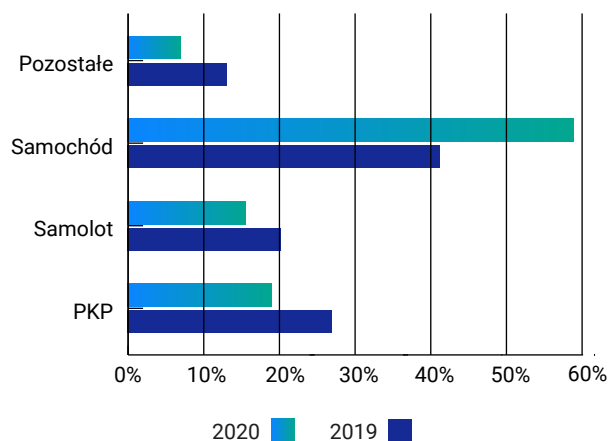
W 2020 roku, z uwagi na trwającą pandemię Covid-19, liczba delegacji ogółem dla całej Grupy Comarch spadła o ok. 74%. Największy spadek można było zaobserwować w drugim kwartale, kiedy to ilość delegacji była mniejsza aż o 92% w porównaniu z analogicznym okresem 2019 roku. Nadal najbardziej popularnym środkiem transportu był samochód, ale jego wykorzystanie wzrosło o ok. 20% w porównaniu z poprzednim rokiem (wzrost z poziomu ok. 40% do poziomu ok. 60%). Ze względu na zagrożenie epidemiologiczne, wykorzystanie komunikacji zbiorowej w 2020 roku zostało ograniczone.

Poniższe wykresy przedstawiają wykorzystanie środków transportu podczas delegacji krajowych i zagranicznych w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Wykorzystanie środków transportu podczas delegacji krajowych i zagranicznych w Comarch S.A.

Wykorzystanie środków transportu podczas delegacji krajowych i zagranicznych w GK Comarch

Redukcja emisji gazów cieplarnianych

Działania związane z redukcją bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych przeprowadzone w roku 2020:

- systematyczna konserwacja i modernizacja instalacji zawierających wodorofluorowęglowodory (HFC),
- produkcja energii odnawialnej we własnej instalacji fotowoltaicznej pozwoliła na zredukowanie emisji CO₂e o 28,09 Mg,
- bieżące wprowadzanie rozwiązań energooszczędnych (wymiana źródeł światła na oświetlenie LED),
- stopniowa wymiana pojazdów spalinowych na spełniające najnowsze normy emisji spalin.

W ocenie Grupy Comarch, zarówno Grupa Comarch, jak i jej dostawcy nie mają bezpośredniego, ani znaczącego wpływu na zmiany klimatu.

Emisje SZWO i F-gazów są monitorowane w Polsce za pomocą bazy CRO (Centralny Rejestr Operatorów). Rejestruje się w niej wszystkie urządzenia klimatyzacyjne

i przeciwpożarowe zawierające gazy zubożające warstwę ozonową. W rejestrze wprowadza się informacje o przeglądach i ewentualnych uzupełnieniach gazów. W roku 2020 roku nie wystąpiła emisja SZWO, natomiast wystąpiła emisja wodorofluorowęglowodorów (HFC) pochodząca z nieuszczelnności instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych.

Poniższa tabela przedstawia emisje SZWO i F-gazów w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Emisje SZWO i F-gazów	2020	2019
Grupa Comarch	55 kg	260 kg

Dane w tabeli powyżej przedstawiają emisje monitorowane na podstawie bazy CRO dla budynków będących własnością Grupy Comarch, zlokalizowanych w Polsce. W roku

2020 uzupełniono instalacje o 78,8% mniej F-gazów w porównaniu z rokiem 2019. Wszystkie wycieki w roku 2020 dotyczyły instalacji w budynkach własnych Comarch SA

Poniższe tabele przedstawiają emisje tlenków azotu, tlenków siarki i inne znaczące emisje do powietrza w Comarch SA oraz w Grupie Comarch w latach 2019 – 2020.

Comarch SA	2020	2019
Emisja CH ₄	2,231 Mg CH ₄	3,49 Mg CH ₄
Emisja CH ₄ /jednostkę przychodu*	2,23*10 ⁻⁶ Mg CH ₄	3,66*10 ⁻⁶ Mg CH ₄
Emisja N ₂ O	3,129 Mg N ₂ O	5,28 Mg N ₂ O
Emisja N ₂ O/jednostkę przychodu*	3,13*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O	5,55*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O
Emisja SO _x /SO ₂	0,037 Mg SO _x /SO ₂	0,04 Mg SO _x /SO ₂
Emisja SO _x /SO ₂ /jednostkę przychodu*	3,73*10 ⁻⁸ Mg SO _x /SO ₂	3,80*10 ⁻⁸ Mg SO _x /SO ₂
Emisja NO _x /NO ₂	0,799 Mg NO _x /NO ₂	0,771 Mg NO _x /NO ₂
Emisja NO _x /NO ₂ /jednostkę przychodu*	7,99*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂	8,10*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂
Emisja CO	0,118 Mg CO	0,115 Mg CO
Emisja CO/jednostkę przychodu*	1,18*10 ⁻⁷ Mg CO	1,21*10 ⁻⁷ Mg CO
Emisja pyłu zawieszonego TSP	0,0015 Mg TSP	0,0015 Mg TSP
Emisja pyłu zawieszonego TSP/jednostkę przychodu*	1,51*10 ⁻⁹ Mg TSP	1,58*10 ⁻⁹ Mg TSP

Grupa Comarch	2020	2019
Emisja CH ₄	2,708 Mg CH ₄	4,101 Mg CH ₄
Emisja CH ₄ /jednostkę przychodu*	1,76*10 ⁻⁶ Mg CH ₄	2,85*10 ⁻⁶ Mg CH ₄
Emisja N ₂ O	4,933 Mg N ₂ O	8,60 Mg N ₂ O
Emisja N ₂ O/jednostkę przychodu*	3,21*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O	5,97*10 ⁻⁶ Mg N ₂ O
Emisja SO _x /SO ₂	0,037 Mg SO _x /SO ₂	0,04 Mg SO _x /SO ₂
Emisja SO _x /SO ₂ /jednostkę przychodu*	2,43*10 ⁻⁸ Mg SO _x /SO ₂	2,56*10 ⁻⁸ Mg SO _x /SO ₂
Emisja NO _x /NO ₂	0,799 Mg NO _x /NO ₂	0,78 Mg NO _x /NO ₂
Emisja NO _x /NO ₂ /jednostkę przychodu*	5,20*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂	5,45*10 ⁻⁷ Mg NO _x /NO ₂
Emisja CO	0,118 Mg CO	0,12 Mg CO
Emisja CO/jednostkę przychodu*	7,67*10 ⁻⁷ Mg CO	8,15*10 ⁻⁷ Mg CO
Emisja pyłu zawieszonego TSP	0,0016 Mg TSP	0,0015 Mg TSP
Emisja pyłu zawieszonego TSP/jednostkę przychodu*	1,05*10 ⁻⁹ Mg TSP	1,05*10 ⁻⁹ Mg TSP

Znaczące substancje zanieczyszczające powietrze generowane przez organizacje wzięte pod uwagę to CH_4 oraz N_2O powstające ze spalania paliw przez flotę samochodową oraz sprzęt wolnobieżny, a także SO_x/SO_2 , NO_x/NO_2 , CO, pył całkowity powstające ze spalania gazu ziemnego we własnych instalacjach oraz paliw przez maszyny i agregaty służące do zasilania awaryjnego. Do obliczeń wykorzystano wskaźniki opracowane przez organizację DEFRA – Greenhouse Gas Conversion Factor Repository oraz Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) za rok 2020. Dane związane z emisją CH_4 oraz N_2O zostały obliczone z wykorzystaniem wskaźników DEFRA, natomiast pozostałe emisje z wykorzystaniem wskaźników KOBIZE. Podane dane w tabeli są danymi szacunkowymi.

Dla Comarch SA emisja CH_4 w roku 2020 wyniosła 2,231 Mg CH_4 , co stanowi spadek w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 36,0%. Emisja N_2O w roku 2020 wyniosła 3,129 Mg N_2O , co stanowi spadek w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 40,7%. Emisja SO_x/SO_2 w roku 2020 wyniosła 0,037 Mg SO_x/SO_2 , co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 2,8%. Emisja NO_x/NO_2 w roku 2020 wyniosła 0,799 Mg NO_x/NO_2 , co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 3,6%. Emisja CO w roku 2020 wyniosła 0,118 Mg CO, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 0,9%.

Odpady

Grupa Comarch wytwarza odpady powstające w wyniku bieżącej działalności spółek. Największą część stanowi sprzęt elektryczny i elektroniczny, który jest amortyzowany i podlega wymianie. Przed zaklasyfikowaniem sprzętu jako odpad jest on oceniany pod kątem możliwości jego dalszego wykorzystania w ramach Grupy lub przez podmioty zewnętrzne.

Produkty wytwarzane przez Grupę Comarch nie mają znaczącego negatywnego wpływu na środowisko naturalne w trakcie użytkowania. Stopień oddziaływania na środowisko naturalne wprowadzanych produktów elektronicznych pod koniec ich cyklu życia zależy głównie od zachowania klientów w tym zakresie. Grupa Comarch zapewnia zbiórkę zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego. Więcej informacji na: <https://www.comarch.pl/o-firmie/srodowisko/wprowadzanie-oraz-zbieranie-sprzetu-elektrycznego-i-elektronicznego/>

Grupa Comarch posiada wdrożone procedury postępowania z odpadami. Odpady gromadzone są w sposób selektywny i zapobiegający ich negatywnemu oddziaływaniu na środowisko naturalne. W zakresie transportu i unieszkodliwiania odpadów Grupa Comarch współpracuje wyłącznie z uprawnionymi podmiotami posiadającymi środki

Emisja pyłu całkowitego zawieszzonego TSP w roku 2020 i 2019 wyniosła w przybliżeniu 0,0015 Mg.

Dla Grupy Comarch emisja CH_4 w roku 2020 wyniosła 2,708 Mg CH_4 , co stanowi spadek w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 34,0%. Emisja N_2O w roku 2020 wyniosła 4,933 Mg N_2O , co stanowi spadek w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 42,5%. Emisja SO_x/SO_2 w roku 2020 i 2019 wyniosła w przybliżeniu 0,037 Mg SO_x/SO_2 . Emisja NO_x/NO_2 w roku 2020 wyniosła 0,799 Mg NO_x/NO_2 , co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 1,9%. Emisja CO w roku 2020 wyniosła 0,118 Mg CO, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 0,9%. Emisja pyłu całkowitego zawieszzonego TSP w roku 2020 wyniosła 0,0016 Mg, co stanowi wzrost o ok. 6,7%.

Na spadek lub wzrost wielkości emisji mogą wpływać lokalne warunki klimatyczne. Na zmniejszenie wskaźników ma również wpływ wzrost przychodów w badanym okresie. Emisje do powietrza zostały odpowiednio odnotowane w „Sprawozdaniach dla miejsc korzystania ze środowiska” oraz w „Sprawozdaniach z eksploatacji urządzeń” w Krajowej Bazie o Emisjach Gazów Ciepłarnianych i Innych Substancji - KOBIZE. Dodatkowo zostały uiszczone opłaty za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

techniczne oraz decyzje administracyjne pozwalające na gospodarowanie przekazanymi odpadami w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska naturalnego.

Poniższa tabela przedstawia ilość wytworzonych i przekazanych odpadów przez spółki Grupy Comarch w latach 2019 - 2020. Największy procentowo udział w strumieniu odpadów wytwarzanych przez Grupę Comarch stanowi odpadowa elektronika - będąca efektem modernizacji sprzętu IT. Odpad ten, zgodnie z polskim prawodawstwem, jest poddawany procesowi recyklingu i odzysku w instalacjach przetwarzania odpadów firm odbierających odpady.

Spółka Comarch Healthcare SA jest wytwórcą odpadów medycznych, powstających w wyniku prowadzonej działalności. Odpady te są transportowane i unieszkodliwiane przez podmioty do tego uprawnione.

Odpady niebezpieczne zostały w tabeli oznaczone symbolem „*”, masy podano w megagramach.

Znaczące ilościowo rodzaje odpadów zostały zaznaczone pogrubionym drukiem, masy pozostałych odpadów podano łącznie dla spółek grupy. Wszystkie spółki Grupy Comarch corocznie raportują ilość wytworzonych odpadów do właściwych miejscowo Urzędów Marszałkowskich.

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość odpadów wytworzonych i przekazanych w 2020 roku (lokalizacje w Polsce)	Ilość odpadów wytworzonych i przekazanych w 2019 roku (lokalizacje w Polsce)
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	15 01 10*	-- Mg	0,026 Mg
Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	16 02 11*	-- Mg	0,015 Mg
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	16 02 13*	0,325 Mg	0,795 Mg
Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 – złom elektroniczny	16 02 14	7,989 Mg	11,313 Mg
Elementy usunięte ze zużytych urządzeń, inne niż wymienione w 16 02 15 – tonery drukarskie z urządzeń biurowych	16 02 16	3,372 Mg	-- Mg
Inne baterie i akumulatory	16 06 05	0,045 Mg	-- Mg
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	4,492 Mg	-- Mg
Odpady medyczne (Comarch Healthcare SA)	18 01 03*	0,046 Mg	3,861 Mg
Leki inne niż wymienione w 18 01 08 (Comarch Healthcare SA)	18 01 09	0,016 Mg	0,016 Mg
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	-- Mg	-- Mg

*odpady niebezpieczne

Odzysk i recykling

Spółki Grupy Comarch nie prowadzą we własnym zakresie zbiórki, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, baterii i akumulatorów oraz opakowań.

W roku 2020 obowiązek zbiórki, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego dla spółek Comarch SA, Comarch Healthcare SA, Comarch Polska SA, Comarch Technologies Sp. z o.o. oraz CA Consulting SA realizowany był przez Biosystem Elektrorecykling SA

Natomiast obowiązek zbierania, odzysku i recyklingu baterii i akumulatorów dla spółek Comarch Healthcare SA, Comarch SA oraz Comarch Technologies Sp. z o.o. oraz obowiązek zbierania, odzysku i recyklingu opakowań dla Comarch SA w roku 2020 realizowany był przez Biosystem Organizacja Odzysku Opakowań SA

Stopień zgodności z regulacjami

Grupa Comarch wdrożyła procedurę identyfikacji i dostępu do wymagań prawnych. Co najmniej raz w roku przeprowadzana jest ocena zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami przyjętymi do stosowania przez Grupę Comarch. Wyniki oceny prezentowane są w dokumentacji sporządzanej na przegląd Zintegrowanego Systemu Zarządzania i przedstawiane Zarządowi.

W okresie sprawozdawczym na Comarch SA i spółki Grupy Comarch nie nałożono żadnych kar finansowych

Działalność na rzecz środowiska oraz inwestycje związane z ochroną środowiska

Odpowiedzialna administracja budynkami Grupy Comarch – zarządzanie energią, fotowoltaika, deszczówka i segregacja śmieci Obiekty Comarch SA są budynkami nowoczesnymi, posiadającymi systemy zarządzania energią elektryczną i ciepłem. W kampusie Grupy Comarch w Krakowie znajduje się siedem biurowców, w których na co dzień pracuje ponad 3 500 osób. Do firmy należy również kilka budynków poza Krakowem, dwa w Warszawie i jeden w Łodzi. Dodatkowo spółka wynajmuje kilkanaście biur w Polsce i za granicą. Zarządzanie tymi nieruchomościami odbywa się z uwzględnieniem proekologicznych praktyk, takich jak np. modernizacja budynków i wyposażenia,

Spółki, które nie posiadały podpisanych stosownych umów z organizacjami odzysku w zakresie realizacji obowiązków wynikających z wprowadzania baterii i akumulatorów oraz opakowań, nie osiągnęły wymaganych poziomów zbierania, odzysku i recyklingu w związku z czym musiały uiścić opłatę produktową.

Obecnie w obiektach Grupy Comarch rozstawione zostały pojemniki na elektrośmieci. Pracownicy mogą na bieżąco oddawać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, a także zużyte baterie i akumulatory.

Od listopada 2014 roku Comarch SA jest członkiem Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Ochrony Środowiska, zrzeszającej przedsiębiorców będących organizacjami odzysku odpadów oraz przedsiębiorców wprowadzających do obrotu opakowania, produkty w opakowaniach oraz sprzęt elektryczny i elektroniczny.

i pozafinansowych sankcji za nieprzestrzeganie przepisów z zakresu ochrony środowiska.

W okresie objętym raportowaniem do spółek Grupy Comarch nie wpłynęły żadne skargi, dotyczące wpływu na środowisko w ramach formalnych mechanizmów skargowych.

W okresie raportowania nie powstały istotne rodzaje zanieczyszczeń środowiska emitowane przez działalność operacyjną, jak również nie wystąpiły awarie środowiskowe i ewentualne skażenia.

wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii czy też zastosowanie odpowiedniej polityki zakupowej. W obiektach będących własnością Grupy Comarch, tj. w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, w Warszawie oraz w Łodzi, stopniowo wymieniane są lampy na nowe z technologią LED oraz wprowadzane bardziej nowoczesne i energooszczędne urządzenia. We wszystkich budynkach rozstawione są pojemniki, umożliwiające segregację śmieci na cztery kategorie: szkło, papier, tworzywa sztuczne oraz odpady zmieszane.

Na początku 2018 roku Comarch SA rozpoczął eksploatację nowoczesnego budynku biurowego SSE7, położonego na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie, w obrębie kampusu przy ulicy prof. Michała Życzkowskiego w Krakowie. Budynek posiada garaż podziemny, parter, 4 piętra użytkowe oraz kondygnację techniczną na dachu budynku. Budynek zaprojektowany został z dbałością o ekologię i przyjazne środowisko pracy, co potwierdza uzyskany certyfikat BREEAM Very Good. Budynek oferuje szereg udogodnień, m.in. kontakt wszystkich pomieszczeń pracy z bezpośrednim światłem dziennym, możliwość wietrzenia wszystkich pomieszczeń biurowych poprzez otwierane okna, a także wewnętrzne i zewnętrzne przestrzenie do rekreacji i wypoczynku. W garażach podziemnych budynku zainstalowano stanowiska ładowania akumulatorów,

które umożliwiają pracownikom korzystanie z ekologicznych pojazdów elektrycznych. Wyróżniającą cechą są półki świetlne, projektowane na południowych i zachodnich elewacjach, które mają podwójną funkcję: z jednej strony ocieniają pas przyokienny od słońca, z drugiej odbijają światło, doświetlając położoną w głębi traktu część pomieszczeń biurowych. W ten sposób ograniczane jest zużycie energii elektrycznej. Wszystkie pokoje wyposażone są w osobny inteligentny system wentylacji i klimatyzacji, który jest jednocześnie źródłem ogrzewania. W nocy klimatyzacja pracuje w trybie ekologicznym, a rano z wyprzedzeniem nagrzewa pomieszczenie do ustawionej na sterowniku temperatury. Przy realizacji inwestycji Comarch SSE7 zachowana została dbałość również o najbliższe otoczenie budynku- zostały posadzone drzewa i krzewy.

Code for a Sustainable Built Environment
www.breeam.com

Final Certificate
The assessment of:

Budynek Biurowy Comarch SSE7
ul. Prof. Michała Życzkowskiego
31-864 Kraków
Poland

has been carried out according to Technical Manual:

BREEAM International 2013: Office
(Fully Fitted)

and based on the Assessment Report produced by:
Architektura Ekologiczna
has achieved a score of 60.4%

Very Good

Certificate Number: BREEAM-0076-5875 Issue: 02

BRE Global Limited is accredited by UKAS. The assessment process is certified by BRE Global Limited in accordance with the requirements of Scheme Document SD123

<p><u>7 February 2019</u> Date of Issue</p> <p><u>[Signature]</u> Signed for BRE Global Ltd. Module 1 Assessor</p> <p><u>Artur Jasiński i Wspólnicy Sp. z o.o.</u> Architect</p> <p><u>Comarch S.A.</u> Developer</p> <p><u>Budimex S.A.</u> Principal Contractor</p> <p><u>BFM Projekt Sp. z o.o.</u> Building Services</p>	<p><u>Comarch S.A.</u> Client for the Assessment</p> <p><u>Jerzy Wójcik</u> Licenced Assessor</p> <p><u>JW88</u> Assessor number</p> <p><u>MVT Multinvestment S.A.</u> Project Manager</p> <p><u>Jerzy Wójcik</u> BREEAM Accredited Professional</p>
--	--

This certificate issued to the named Assessor Organisation cannot alone based on their application of the assessment process in accordance with Scheme Document SD123.

The certificate is valid on the date of issue on the basis of the data provided by the client and verified by the Assessor Organisation. To check the authenticity of the certificate visit www.breeam.com/verify-the-certificate, scan the QR tag or contact us at 1.44750228.021@bre.com

This certificate remains the property of BRE Global Limited and is bound subject to terms and conditions available at www.breeam.com/terms

The use of the BRE logo and accreditation mark indicates accreditation in respect of those activities covered by the Accreditation Registration Number (AR) which can be verified by visiting www.ukas.com

BREEAM is a registered trademark of BRE The Building Research Establishment Ltd. Company trademark 131789511

BF1238 Rev 2.0
Page 1 of 2
© BRE Global Ltd, 2018

Dodatkowo, ze względu na troskę o środowisko naturalne, na dachu budynku zainstalowano ogniwa fotowoltaiczne, służące do częściowego pokrycia własnego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz ewentualnej

odsprzedaży nadmiaru produkowanej energii do sieci elektroenergetycznej. Urządzenia te są w stanie wyprodukować ponad 40 000 kWh energii elektrycznej.

Dodatkowo wszystkie budynki Grupy Comarch są wyposażone w nowoczesne systemy wentylacyjne z odzyskiem ciepła. W dwóch biurowcach w krakowskim kampusie oraz w obiekcie w Łodzi zainstalowane są systemy, które

pozwalają gromadzić deszczówkę. Woda ta jest wykorzystywana do pielęgnacji terenów zielonych znajdujących się na terenie firmy.

Budujemy ekologiczną flotę aut

W 2020 roku 85% samochodów spełniało rygorystyczne normy emisji spalin EURO6, 14% mieściło się w normach EURO5, a tylko 1% spełniało normy EURO4 lub niższe. W 2020 roku wycofane zostało z eksploatacji 13 pojazdów charakteryzujących się starszymi normami emisji spalin. Stopniowo wycofywane są z floty pojazdy z silnikami

wysokoprężnymi i zastępowane są bardziej ekologicznymi samochodami z silnikami benzynowymi oraz z napędem hybrydowym. W 2020 roku ze względu na trwającą pandemię Covid-19 zużycie paliwa w Grupie Comarch istotnie spadło na skutek ograniczenia liczby delegacji odbywanych przez pracowników.

Pracownicy też są eko!

Comarch promuje ekologiczne wartości wśród swoich pracowników, realizując działania zachęcające do świadomego korzystania z zasobów naturalnych oraz ograniczenia zużycia energii. W pomieszczeniach gospodarczych oraz przestrzeniach wspólnych znajdują się komunikaty przypominające o wyłączeniu światła, komputerów i innych urządzeń po skończonej pracy, wykorzystywaniu w wewnętrznej korespondencji kopert wielokrotnego użytku, ograniczeniu druku i przesyłaniu korespondencji drogą elektroniczną oraz rozważnym korzystaniu z bieżącej wody.

W trosce o środowisko naturalne w firmowej kantine, która znajduje się na terenie kampusu Comarch w Krakowie organizowana jest akcja „Przyjdź z własnym kubkiem po kawę”. Zamiast sprzedaży gorących napojów w jednorazowych naczyniach, obsługa restauracji może serwować te napoje w kubkach przyniesionych przez gości. Inicjatywa ma przede wszystkim zapobiegać nadmiernej produkcji śmieci. Dodatkowo w pomieszczeniach socjalnych w budynkach Grupy Comarch są zainstalowane dystrybutory z wodą lub urządzenia, które filtrują wodę. W ten sposób firma zachęca pracowników do rezygnacji z wody butelkowanej na rzecz „kranówki”.

Cele proekologiczne

Co roku przygotowywane są programy środowiskowe, energetyczne i BHP określające cele i działania ograniczające negatywne wpływy na środowisko oraz podnoszenie świadomości pracowników. Do najważniejszych celów dotyczących podejmowania aktywnych działań na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia środowiska należą utrzymanie zasad selektywnego gromadzenia odpadów oraz podejmowanie akcji zwiększających świadomość pracowników w zakresie ochrony środowiska

i recyklingu. Do celów pośrednich związanych ze zmniejszeniem negatywnego wpływu na środowisko należą te dotyczące poprawy wyniku energetycznego m.in.:

- kontynuacja modernizacji oświetlenia w budynkach i kompleksowa modernizacja oświetlenia pomieszczeń Data Center (wymiana na energooszczędne źródła LED),
- kontynuacja procesu modernizacji floty oraz organizacji szkoleń z zakresu ecodrivingu dla pracowników.

Inwestycje związane z ochroną środowiska

Grupa Comarch na bieżąco modernizuje urządzenia klimatyzacyjne na bardziej przyjazne środowisku naturalnemu. Dodatkowo sukcesywnie wymieniane są świetlówki na źródła światła tworzone w technologii LED oraz instalowane są bardziej nowoczesne i energooszczędne urządzenia (EnergyStar).

W 2021 roku i w kolejnych latach planowany jest montaż instalacji fotowoltaicznych na wybranych budynkach Comarch SA zlokalizowanych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie.

Poniższa tabela przedstawia dodatkowe wydatki na ochronę środowiska wiążące się z kosztami spełniania obowiązków zbierania, odzysku i recyklingu wprowadzonego sprzętu elektronicznego, opakowań, baterii oraz gospodarowania odpadami w Comarch SA oraz w pozostałych spółkach Grupy Comarch w latach 2019 – 2020.

Wydatki na ochronę środowiska w zakresie utylizacji odpadów, recyklingu i odzysku wprowadzanych produktów	2020	2019
Comarch SA	3 128 PLN	3 113 PLN
Pozostałe spółki Grupy Comarch	22 686 PLN	24 827 PLN

Raportowanie czynników środowiskowych i innych

Grupa Comarch przestrzega lokalnych przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Comarch świadomie ogranicza wpływ swojej działalności na środowisko naturalne, minimalizując zużycie zasobów naturalnych oraz ogranicza wytwarzanie odpadów powstających w wyniku bieżącej działalności. Promuje także ekologiczny styl życia wśród swoich pracowników, prowadząc akcje zachęcające do czynnego uczestnictwa w ochronie środowiska. W maju 2014 roku Comarch podpisał „Deklarację polskiego biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju”, a tym samym złożył zapewnienie, iż będzie aktywnie działał na rzecz realizacji celów rozwojowych nakreślonych w Wizji Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu 2050. Treść Deklaracji stanowi dziesięć założeń, których realizacja pozwoli w przyszłości

żyć godnie i mądrze korzystać z ograniczonych zasobów naszej planety. Polityka środowiskowa oraz procedury funkcjonujące w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania zobowiązują Comarch SA do podejmowania aktywnych działań na rzecz ograniczania negatywnego wpływu na środowisko naturalne. W ramach wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnego z wymaganiami normy ISO 14001 Comarch zidentyfikował aspekty środowiskowe, które monitoruje, nadzoruje i na które wpływa. Raport Danych Niefinansowych za rok 2020 został opublikowany 29 kwietnia 2021 roku. Dokument obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Spółki Comarch SA oraz Grupy Kapitałowej Comarch. Pełna treść raportu znajduje się na stronie: <https://www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe/2020/>

15

Biura Comarch w Polsce
i na świecie

Biura Comarch w Europie

Austria

www.comarch.at
Müllerstr. 1
6020 Innsbruck
tel. +43 512 909 05-0

Mariahilfer Straße 123
A1060 Wiedeń
tel. +43 1 91066-0
faks +43 1 910 66 66

Belgia

www.comarch.be
Avenue de la Toison d'Or 67
1060 Bruksela
tel. +32 489 89 56 69
faks +32 2 535 55 01

Finlandia

Vapaalantie 2 B 20
01650 Vantaa

Francja

www.comarch.fr
8 Place du Ponceau
95000 Cergy

17 rue Paul Langevin
59260 Lezennes
tel. +33 3 62 53 49 00
faks +33 9 55 24 46 94

33, quai Arloing
69009 Lyon 9ème, 1 piętro
tel.: +33 3 62 53 49 00

82 Allée Galilée
38330 Montbonnot Saint Martin
tel. +33 4 57 58 23 00

Holandia

Weena 505
3013 AL Rotterdam

Luksemburg

Rue de Merl 63-65
Luxembourg
L-2146
tel. +352 271 168 18,
+352 271 168 19

Niemcy

www.comarch.de
Fasanenstraße 4
10623 Berlin
tel. +49 30 76 79 67 0
faks 49 30 76 79 67 1467

Anne-Conway-Straße 2
28359 Bremen
tel. +49 421 201 40 0
faks +49 421 201 40 140

Chemnitzer Str. 59 b,
01187 Drezno
tel. +49 351 3201 3200
faks +49 351 438 97 10

Schiessstraße 68
40549 Düsseldorf
tel. +49 211 415 55-300
faks +49 211 415 55-399

Heidenkampsweg 82
20097 Hamburg
tel. +49 40 235 03 300
faks +49 40 235 03 400

Großer Kolonnenweg 21
30163 Hannover
tel. +49 511 966 05 0
faks +49 511 966 05 199

Riesstraße 16
80992 Monachium
tel. +49 89 143 29-0
faks +49 89 143 29-1114

Haferlandweg 8
48155 Münster
tel. +49 25189930 0
faks +49 251 899 30 10

Rosja

Kazachiy Pereulok, 5/2
budynek 1, piętro/pokój 2/2
119017 Moskwa
tel. +7 495 134 1429

Szwajcaria

Arbon Grabenstrasse 2/4
9320 Arbon
Luzern Mühlemattstraße 8
6004 Luzern

Szwecja

Setterwalls Adyokatbyra
att. Tobias Od, Box 1050
101 39 Sztokholm

Ukraina

Henerala Almazova 18/7,
01133 Kijów
tel. +380 44 492 2842
faks +380 44 492 2843

ul. Dzherelna 28-B,
Lwow 79007
tel. +380 322 949 314
faks +380 322 428 316

Wielka Brytania

www.comarch.co.uk
Terminal House, 52
Grosvenor Gardens,
Londyn SW1W 0AU
tel. 07802 716405

Włochy

www.comarch.it
Via Luigi Galvani 24
20124 Mediolan
tel. +39 333 876 5624

Via Ludovisi 35
00187 Rzym

Biura Comarch na świecie

Ameryka Północna

Kanada

New Brunswick, 44 Chipman Hill,
Suite 1000
Saint John, N.B.,
E2L 2A9, Kanada
P.O. Box 7289, Stn.

Meksyk

Av. Viaducto Miguel Alemán 892
– 302
Colonia Nápoles, Alcaldía Benito
Juárez
C.P. 03810, Meksyk

USA

17 State Street,
Suite 550, New York, NY 10004

5600 N. River Rd. Suite 640
Rosemont, IL 60018

Ameryka Środkowa i Południowa

Argentyna

Suipacha 1380, piso 2°
Ciudad Autónoma
de Buenos Aires

Brazylia

www.comarch.com.br
Av. Roque Petroni Junior,
1089, 10° andar
04707-900, São Paulo-SP
tel. + 11 3995-0400

Chile

Calle Monseñor Sótero Sanz de
Villalba 161 oficina 1001 y 1002
Providencia
Región Metropolitana
Santiago de Chile
tel. +56 22 247 7570

Kolumbia

Chico, Carrera 18,
Nro 86 A-14
Bogota

Panama

Vía Ricardo J. Alfaro, P.H.
The Century Tower,
Oficina 721, Piso 7,

Panama

tel. +507 263 25 69
faks +507 263 25 69

Peru

Av. República de Panamá 3420
Of. 1701
Lima

Azja

Chiny

Pokój 3610-2, Budynek 11, No.3855
Shangnan Road
Pudong New Area
Shanghai

Japonia

Level 28,
Shinagawa Intercity Tower A,
2-15-1 Konan,
Minato-ku, Tokyo

Korea Południowa

603, 6F, Magok techno-tower Bldg. 63
Magokjungang 6-ro
Gangseo-gu,Seul

Malezja

Level 15-2,
Bangunan Faber Imperial Court
Jalan Sultan Ismail
50250 Kuala Lumpur

Tajlandia

No.3, Promphan 3 Building,
Unit No.1709-1710,
3 Ladprao Soi 3, Ladprao Rd.,
Chom Phon, Chatuchak Bangkok
10900

Bliski Wschód

Arabia Saudyjska

1st Floor, The Plaza Complex,
Olaya Street
Olaya, P.O. Box 84421
Riyadh 11671

Zjednoczone Emiraty Arabskie

Dubai Internet City
Building 17, 203
PO. Box 500824
Dubai
Tel.: +971 4 4477417

Australia i Oceania

Australia

Level 12, office 1265,
141 Walker Street, North Sydney,
NSW 2060 Australia

Biura Comarch w Polsce

Kraków – siedziba główna

COMARCH SA

al. Jana Pawła II 39 a, 31-864 Kraków

tel. +48 12 646 1000

fax +48 12 646 1100

e-mail: info@comarch.pl

SSE – Specjalna Strefa Ekonomiczna

Biura Comarch w Polsce

Białystok

ul. Elizy Orzeszkowej 32, 3 piętro
15-084 Białystok
tel. +48 85 871 6600

Bielsko-Biała

ul. Michałowicza 12
43-300 Bielsko Biała
tel. +48 33 815 07 34
faks +48 33 815 07 35

Częstochowa

ul. gen. Jana Henryka
Dąbrowskiego 17
42-202 Częstochowa

Gdańsk

al. Grunwaldzka 103A
80-244 Gdańsk
tel. +48 58 326 45 50
faks +48 58 326 45 63

Gliwice

ul. Jasna 14
44-100 Gliwice
+48 32 508 67 09

Katowice

ul. Baildona 66
40-115 Katowice
tel. +48 32 603 39 00
faks +48 32 603 39 39

Kielce

Kieleckie Centrum Biznesu
Al. Solidarności 34
25-323 Kielce

Media, Public Relations, Portale Internetowe, Social Media

kom. +48 691 464 715
kom. +48 694 464 818
e-mail: media@comarch.pl

Marketing

e-mail: marketing@comarch.pl
tel. +48 12 646 1000

Lublin

Centrum Park
ul. Stanisława Leszczyńskiego 60
20-068 Lublin
tel. +48 81 538 34 00
faks +48 81 528 94 32

Łódź

ul. Jaracza 78
90-243 Łódź
tel. +48 42 288 3000
faks +48 42 678 4100

Nowy Sącz

ul. Długosza 69, lokal nr 4
Nowy Sącz

Opole

Park Naukowo-Technologiczny
w Opolu
Budynek Wysokich Technologii IT
ul. Technologiczna 2B
45-839 Opole

Płock

ul. Zbożowa 7
09-410, Płock

Poznań

Biurowiec Pixel 4
ul. Grunwaldzka 186
60-166 Poznań
tel. +48 61 828 63 00
faks +48 61 828 63 01

Rzeszów

ul. Dąbrowskiego 20
35-036 Rzeszów
tel. +48 17 785 59 06

Tarnów

ul. Krakowska 131
33-100 Tarnów

Toruń

ul. Włocławska 167
87-100 Toruń
tel. 54 413 99 99

Warszawa

Eurocentrum Office Complex
Al. Jerozolimskie 134
02-305 Warszawa
tel. +48 22 160 57 00

ul. Puławska 525
02-844 Warszawa
tel. +48 22 567 26 00
faks +48 22 644 41 66

Centrum Szkoleniowe
Comarch Warszawa
ul. Leśna 2
02-840 Warszawa

Włocławek

ul. Przedmiejska 5
87-800 Włocławek
tel. +48 54 413 9999

Wrocław

ul. Długosza 2-6
51-162 Wrocław
budynek nr 5
tel. +48 71 335 6000
faks +48 71 335 6001

Zielona Góra

Ul. Chemiczna 5 lokal 104
65-713 Zielona Góra

CSR

e-mail: csr@comarch.pl

Relacje Inwestorskie

tel. +48 12 687 7926
kom. +48 608 646 251
e-mail: ir@comarch.pl

COMARCH